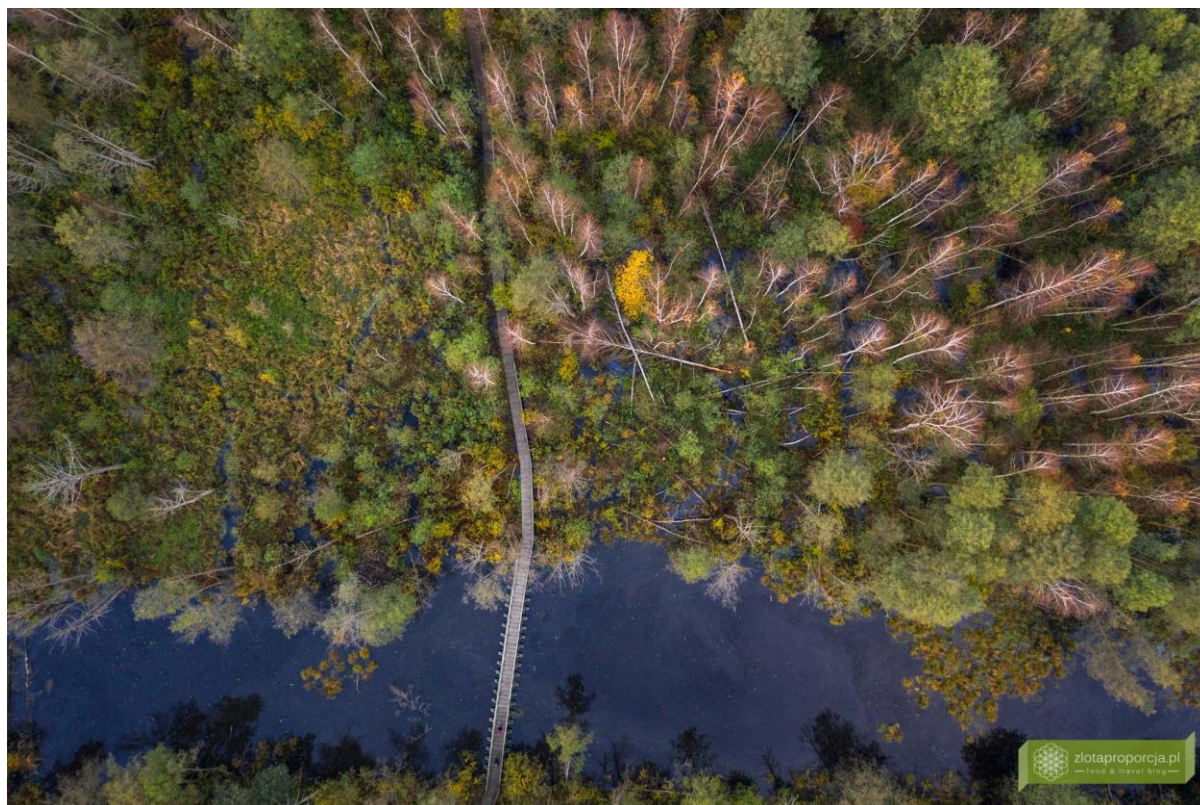

DIAGNOZA DO STRATEGII ROZWOJU GMINY CELESTYNÓW NA LATA 2023 - 2030

GMINA CELESTYNÓW

w latach 2010 – 2020

Spis treści

1. Uwarunkowania wynikające z położenia geograficznego, dostępność komunikacyjna i mobilność.....	5
1.1. Informacje ogólne	5
1.2. Położenie gminy Celestynów a struktury unijne.....	7
1.3. Lokalna Grupa Działania „Natura i Kultura”	9
1.4. Dostępność komunikacyjna	9
1.5. Dostępność i jakość internetu.....	11
1.6. Struktura administracyjna gminy Celestynów – sołectwa	11
1.7. Atrakcyjność osadnicza	13
1.8. Bariery rozwoju inwestycyjnego oraz osadnictwa	13
2. Ludność i procesy demograficzne	15
2.1. Liczba i struktura ludności	15
2.2. Biologiczne grupy wiekowe.....	16
2.3. Przyrost naturalny	17
2.4. Migracje ludności	19
2.5. Produkcyjne grupy wiekowe	19
2.6. Wskaźniki obciążenia demograficznego	20
3. Gospodarka lokalna i rynek pracy	23
3.1. Podmioty gospodarcze	23
3.2. Rynek pracy.....	26
3.3. Bezrobocie rejestrowane w gminie Celestynów	27
3.4. Rolnictwo	31
3.5. Gospodarowanie wodami i działalność Spółek Wodnych	31
4. Środowisko naturalne i infrastruktura	34
4.1. Informacje ogólne i struktura użytkowania gruntów	34
4.2. Bogactwa naturalne	35
4.3. Formy ochrony przyrody.....	36
4.4. Zagrożenia dla środowiska naturalnego	37
4.5. Infrastruktura drogowa.....	39
4.6. Ponadlokalne Plany inwestycyjne w odniesieniu do sieci transportowej	40
4.7. Transport zbiorowy	42
4.8. Infrastruktura techniczna.....	43

DIAGNOZA GMINY CELESTYNÓW W LATACH 2010 - 2020

4.9.	Stan gospodarki odpadami i ochrona środowiska	50
5.	Kultura i dziedzictwo kulturowe	54
5.1.	Gminny Ośrodek Kultury i Sportu	54
5.2.	Działalność biblioteki publicznej w Celestynowie i Filii w Regucie	55
5.3.	Dziedzictwo narodowe - obiekty zabytkowe	56
5.4.	Miejsca pamięci	59
6.	Sport, rekreacja i turystyka	61
6.1.	Turystyka i infrastruktura turystyczna	61
6.2.	Piesze i rowerowe szlaki turystyczne PTTK	62
6.3.	Ścieżki dydaktyczne i historyczne:	63
6.4.	Atrakcje turystyczne	64
6.5.	Gastronomia, baza noclegowa, obiekty rekreacyjne	68
7.	Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne	70
7.1.	Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego	70
7.2.	Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego	72
7.3.	Atrakcyjność inwestycyjna	74
8.	Bezpieczeństwo publiczne	77
9.	Polityka Społeczna	80
9.1.	Opieka zdrowotna	80
9.2.	Pomoc społeczna	82
10.	Edukacja i wychowanie	88
10.1.	Placówki oświatowe w gminie Celestynów	88
10.2.	Liczba dzieci objętych edukacją i współczynnik skolaryzacji	89
10.3.	Wyniki sprawdzianów w szkołach podstawowych	93
11.	Kapitał społeczny	96
11.1.	Organizacje pozarządowe działające na terenie gminy Celestynów	99
12.	Stan Finansów samorządowych	103
12.1.	Dochody	103
12.2.	Wydatki budżetu	106
12.3.	Zadłużenie i zdolność inwestycyjna Gminy Celestynów	107
13.	Wyniki badań ankietowych badających jakość życia w gminie Celestynów	111
13.1.	Środowisko naturalne, przestrzeń, komunikacja	111
13.2.	Sfera społeczna i infrastruktura społeczna	113
13.3.	Gospodarka i infrastruktura techniczna	114

DIAGNOZA GMINY CELESTYNÓW W LATACH 2010 - 2020

13.4. Priorytety rozwojowe i wizytówka Gminy.....	115
Spis tabel.....	124
Spis rycin	126
Spis wykresów.....	127
Spis fotografii	128

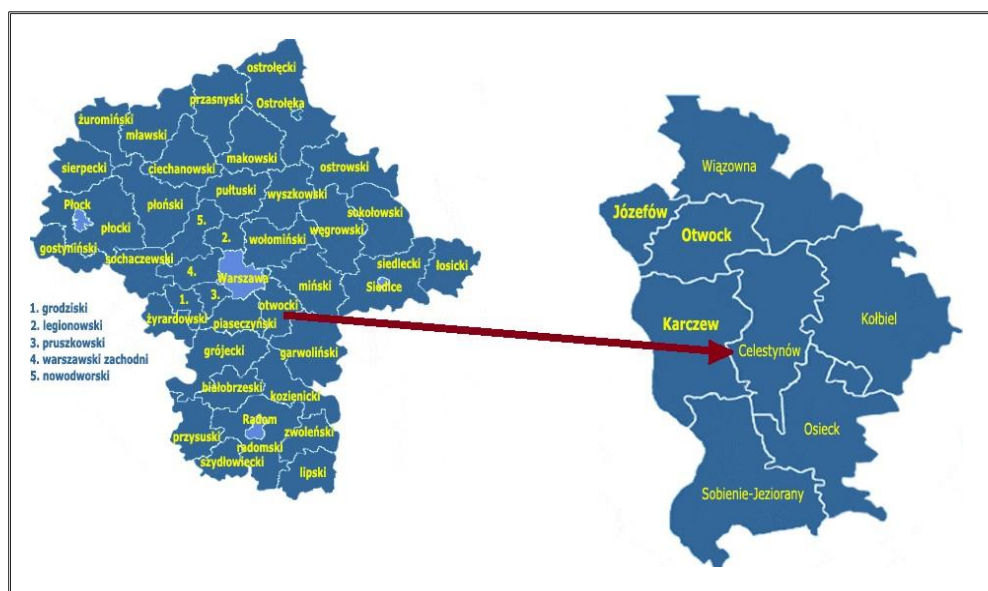

1. Uwarunkowania wynikające z położenia geograficznego, dostępność komunikacyjna i mobilność

1.1. Informacje ogólne

Celestynów – gmina wiejska położona w województwie mazowieckim, w powiecie otwockim, na Nizinie Mazowieckiej, oddalona o ok. 32 km na południowy wschód od centrum Warszawy, oraz 10 km od Otwocka. Jest jedną z ośmiu gmin tworzących powiat otwocki, centralne położenie sprawia, iż posiada bezpośredni kontakt z niemal wszystkim gminami tego powiatu.

Rycina 1 Położenie gminy Celestynów na tle powiatu otwockiego i województwa

Źródło: <http://www.gminy.pl>

Od północnego zachodu gmina Celestynów graniczy z miastem Otwock. Od północnego wschodu z gminą Wiązowna. Od wschodu z gminą Kołbiel. Od południa z gminą Osieck. Od południowego zachodu z gminą Sobienie Jeziory. A od zachodu z gminą Karczew.

Centralne położenie gminy Celestynów w powiecie jest istotnym atutem. Z terenu Gminy jest doskonały dostęp zarówno do stolicy powiatu, jak i do siedzib sąsiednich powiatów Mińska Mazowieckiego, Góry Kalwarii, Garwolina.

DIAGNOZA GMINY CELESTYNÓW W LATACH 2010 - 2020

Gmina Celestynów posiada charakter gminy wiejskiej, choć użytki rolne stanowią jedynie ok.35% jej powierzchni. Zdecydowaną większość bo ponad 50% powierzchni Gminy stanowią lasy. Większość z nich wchodzi w skład Mazowieckiego Parku Krajobrazowego. Z tych względów największym bogactwem naturalnym gminy Celestynów są lasy i obszary chronione.

Tabela 1 Gmina Celestynów na tle powiatu otwockiego - powierzchnia, liczba mieszkańców i gęstość zaludnienia (2020 r.)

Obszar administracyjny	Powierzchnia		Liczba mieszkańców		Gęstość zaludnienia Os/km ²
	km ²	%	Os.	%	
Powiat Otwocki	615,9	100,00	124 283	100,00	200
Celestynów	88,9	14,43	11 701	9,42	131
Józefów	23,9	3,88	20 741	16,69	868,6
Karczew	81,5	13,23	15 930	12,82	195
Kołbiel	106,5	17,29	8 235	6,63	77
Osieck	68	11,05	3 673	2,95	52
Otwock	47,3	7,68	44 317	35,66	934,4
Sobienie -Jezioro	97,7	15,86	6 356	5,11	65
Wiązowna	102,1	16,58	13 330	10,72	122

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych https://www.polskawliczbach.pl/powiat_otwocki

Gmina Celestynów pod względem liczby ludności należy do jednej z najmniej licznych w powiecie otwockim - zamieszkuje ją 9,42 % ludności powiatu w liczbie 11 701 mieszkańców. Pod względem zajmowanego arealu jest czwartą gminą stanowiąc 14,43 % powierzchni powiatu. Gęstość zaludnienia 131 os. na 1 km² przyjmuje wartość poniżej przeciętnej dla powiatu.

Miejscowość Celestynów wchodzi w skład Aglomeracji Warszawskiej, jest siedzibą gminy Celestynów oraz Nadleśnictwa Celestynów.

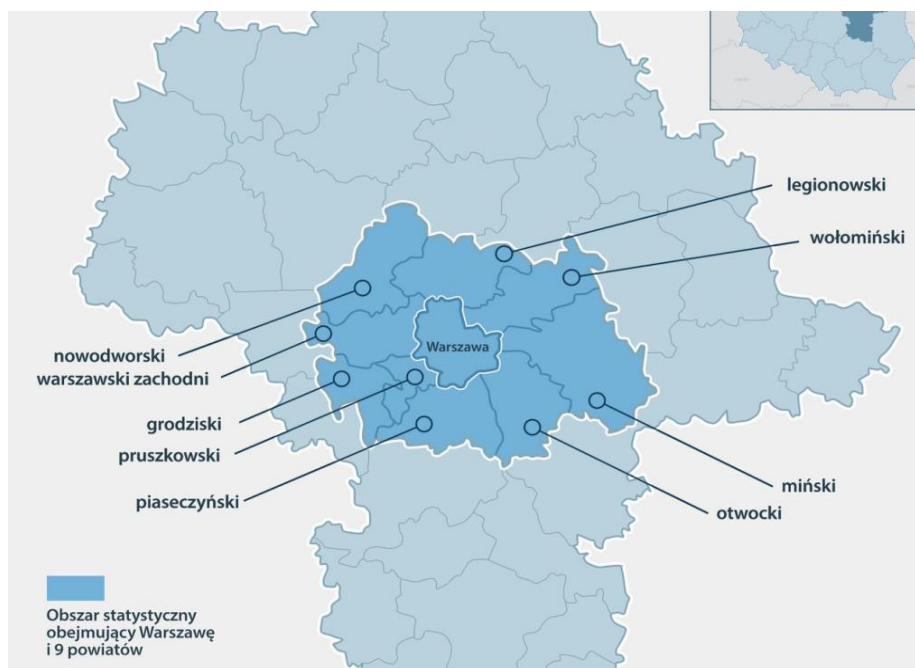
Jej część centralna i wschodnia położona jest na Równinie Garwolińskiej, a zachodnia na terenach pradoliny Wisły.

Gmina jest stosunkowo słabo zurbanizowana, tereny zabudowane nie przekraczają 10% ogólnej powierzchni. Cechą charakterystyczną jest również bardzo niski udział w ogólnej powierzchni terenów związanych z działalnością produkcyjną i usługową.

1.2. Położenie gminy Celestynów a struktury unijne

Gmina Celestynów wraz z całym powiatem otwockim na podstawie rozporządzenia Komisji (UE) 2016/2066 z dnia 21 listopada 2016r. określającego podział województwa mazowieckiego na dwie jednostki statystyczne poziomu NUTS2 – znajduje się w ramach regionu warszawskiego stołecznego.

Rycina 2 Gmina Celestynów w strukturze unijnej NUTS regionu warszawskiego stołecznego

Źródło: Materiały UG Celestynów

Gmina **nie wchodzi** w skład Warszawskiego Obszaru Funkcjonalnego i nie obejmuje jej projekt Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT) dla Warszawskiego Obszaru Funkcjonalnego 2014-2020+.

Gmina stowarzyszona jest z gminami Metropolii Warszawskiej, zrzeszającej 70 gmin z 9 powiatów. Głównym celem Stowarzyszenia jest wspieranie idei samorządu terytorialnego oraz harmonijny rozwój społeczno-gospodarczy metropolii warszawskiej. Główne obszary działania to transport publiczny, gospodarka odpadami, edukacja, ochrona powietrza i adaptacja do zmian klimatu.

Ponadto podejmowane są wspólne inicjatywy mające na celu przeciwdziałanie zmianom w prawie, niosącym negatywne skutki dla jednostek samorządu terytorialnego.

- Miasto na prawach powiatu
- Gmina miejsko-wiejska
- Gmina wiejska
- Gmina miejska

Rycina 3 Metropolia Warszawska

Źródło: <https://sm.waw.pl/>

Rycina 4 Podział administracyjny i statystyczny województwa mazowieckiego

Źródło: Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego 2030+ Innowacyjne Mazowsze

1.3. Lokalna Grupa Działania „Natura i Kultura”

Gmina Celestynów należy do Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „NATURA i KULTURA”, które jest dobrowolnym, samorządnym, zrzeszeniem osób fizycznych i prawnych. Jako Lokalna Grupa Działania (LGD) funkcjonuje na podstawie ustawy z dnia 7 marca 2007 roku o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich. Stowarzyszenie skupia gminy powiatu otwockiego (oprócz Otwocka) i ma na celu rozwój obszarów wiejskich z uwzględnieniem ochrony i promocji środowiska naturalnego, krajobrazu i zasobów historyczno-kulturowych, rozwój sportu i turystyki oraz popularyzację i rozwój produktu regionalnego, rolnictwa ekologicznego i edukacji o działalności gospodarczej.

Rycina 5 Obszar LGD „Natura i Kultura”

Źródło: Lokalna Strategia Rozwoju LGD „Natura i Kultura” na lata 2016-2023

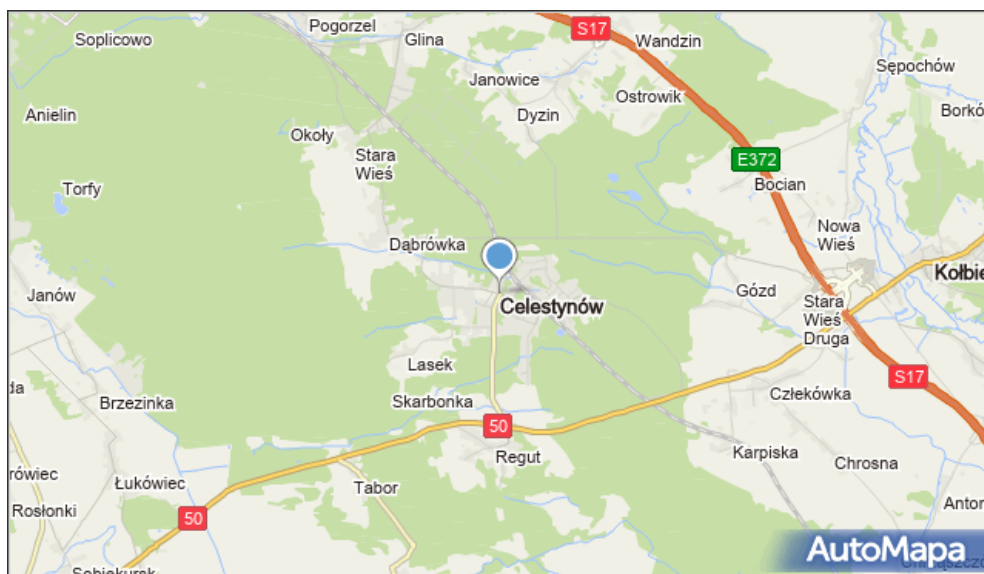
1.4. Dostępność komunikacyjna

Gmina Celestynów położona jest w części powiatu stosunkowo słabo przekształconym antropogenicznie, gdzie dominującą funkcję ma przede wszystkim zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna oraz rekreacyjne wykorzystanie terenu. Przez gminę Celestynów przebiegają szlaki komunikacyjne o charakterze krajowym, wojewódzkim i lo-

kalnym: dwie drogi krajowe: nr 50 Góra Kalwaria - Kołbiel (będąca fragmentem obwodnicy Warszawy dla tranzytu ciężarowego relacji Sochaczew - Grójec - Mińsk Mazowiecki) oraz droga nr 17 Warszawa - Lublin, a także dwie drogi wojewódzkie nr 797 Celestynów - Regut (do drogi nr 50) i droga nr 862 Osieck - Tabor (od granicy Gminy do drogi nr 50). Przez teren Gminy przebiega 12 dróg powiatowych o zróżnicowanym znaczeniu i potencjale komunikacyjnym.

Na terenie Gminy położone są również dwie linie kolejowe: Warszawa - Otwock – Piława oraz Skierniewice - Piława - Łuków.

Rycina 6 Dostępność komunikacyjna w gminie Celestynów

Źródło: Materiały UG Celestynów

Rycina 7 Dworzec kolejowy w Celestynowie

Przez Celestynów przebiega zmodernizowana linia kolejowa nr 7 Warszawa – Lublin. Celestynów jest stacją graniczną III strefy biletowej Kolei Mazowieckich.

Pociągi uruchamiane są przez samorządowego przewoźnika Kolej Mazowieckie na trasie R7: Warszawa Zachodnia - Celestynów - Dęblin. Pociągi PKP Intercity nie mają postojów handlowych na stacji Celestynów. W godzinach szczytu pociągi kursują z częstotliwością co 10-30 minut, poza szczytem co godzinę.

Źródło: Materiały UG Celestynów

Warto nadmienić, iż spośród 2 201 pracujących mieszkańców, aż 1 739 osób wyjeżdża do pracy poza teren Gminy, 815 osób dojeżdża do pracy w gminie Celestynów z innych gmin. Saldo wyjazdów i przyjazdów do pracy wynosi – 924.

1.5. Dostępność i jakość internetu

Na terenie gminy znajduje się 8 wież telekomunikacyjnych¹:

- Stara Wieś - operatorzy nadajników: Orange, T-mobile, Polkomtel;
- Jatne - operatorzy nadajników: P4;
- Dąbrówka - operatorzy nadajników: P4;
- Celestynów - operatorzy nadajników: Orange, T-mobile;
- Celestynów - operatorzy nadajników: P4, Polkomtel;
- Celestynów - operatorzy nadajników: Polkomtel;
- Regut - operatorzy nadajników: P4;
- Regut - operatorzy nadajników: Orange, T-mobile, Polkomtel.

W zakresie zasięgu telefonii komórkowej oraz dostępu do internetu najgorzej jest w miejscowościach południowej części Gminy. t.j Ponurzyca, Podbiel, Zabieżki.

1.6. Struktura administracyjna gminy Celestynów – sołectwa

Gminę tworzy 15 sołectw – miejscowości o dość zróżnicowanym areale i liczbie ludności. Najliczniejszym sołectwem pod względem liczby ludności i jednocześnie siedzibą Gminy jest położona w centralnej części wieś Celestynów. Natomiast największym pod względem areалу jest sołectwo Podbiel – blisko 16 km² z jedną z niższych gęstości zaludnienia – 28 os. na 1 km². Najmniejszymi pod względem areálu są sołectwa Dyżin 1,11 km² i Glina – 2,68 km², notując największą gęstość zaludnienia – 232 i odpowiednio 431 os./km.

Tabela 2 Sołectwa Gminy Celestynów – liczba ludności, powierzchnia oraz gęstość zaludnienia

Lp.	Nazwa sołectwa	Liczba ludności *	Powierzchnia(km ²)**	Gęstość zaludnienia
1.	Celestynów	4 844	14,42	356
2.	Dąbrówka	1 035	6,05	171
3.	Dyżin	258	1,11	232

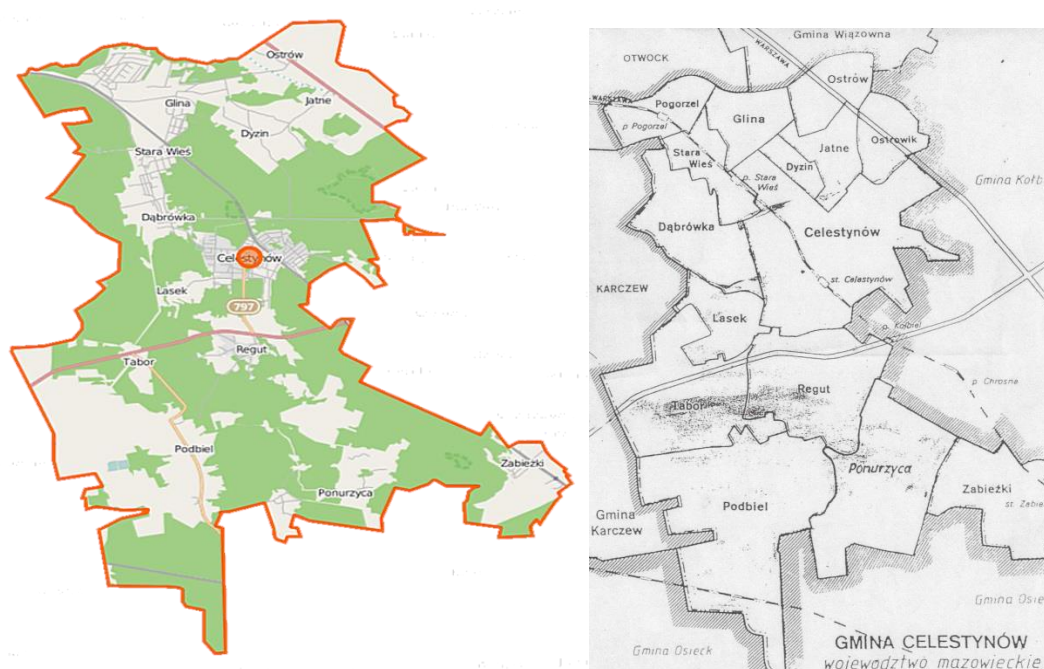
¹ Dane na podstawie portalu: <https://si2pem.gov.pl/>

DIAGNOZA GMINY CELESTYNÓW W LATACH 2010 - 2020

4. Glina	1 156	2,68	431
5. Jatne	344	2,60	132
6. Lasek	103	2,72	38
7. Ostrowik	206	2,84	72
8. Ostrów	436	3,11	140
9. Podbiel	439	15,72	28
10. Pogorzel	739	3,21	230
11. Ponurzyca	221	8,99	25
12. Regut	537	9,02	59
13. Stara Wieś	412	2,69	153
14. Tabor	61	7,57	8
15. Zabieźki	766	6,18	124
Ogółem	11 557	88,92	130

Źródło: * Raport o stanie Gminy Celestynów za 2020 r., ** Dane UG Celestynów

Rycina 8 Sołectwa Gminy Celestynów

Źródło: <https://www.google.com/search?q=Gmina+Celestynów+-+sołectwa>

Miejscowości na terenie gminy Celestynów można podzielić na kilka typów, w zależności od funkcji jaką pełnią i możliwości rozwoju:

- miejscowości w północnej części Gminy to wsie wielodrożne, z wieloma nowymi zabudowaniami mieszkaniowymi, usługowymi i produkcyjnymi (m.in. Jatne, Ostrów, Ostrowik, Glina, Pogorzel);

- miejscowości położone w centralnej części Gminy to wsie o charakterze mieszkaniowo-usługowo-leśnym i letniskowym (m.in. Celestynów, Dąbrówka, Stara Wieś, Lasek);
- miejscowości położone w południowej części Gminy (oprócz m. Zabieźki) są to wsie usytuowane na terenach o małych wartościach rolniczych i na terenach podlegających ochronie przyrody i krajobrazu. Zachowały się tu dawne układy ruralistyczne oraz wiele historycznych zabudowań (Tabor, Ponurzyca, Podbiel, Regut). Aktualnie posiadają one duże walory wypoczynkowo-turystyczne.

1.7. Atrakcyjność osadnicza

Gmina Celestynów, z uwagi na specyficzne warunki środowiskowe ma znacznie ograniczone możliwości rozwoju urbanistycznego. Na terenach obszarowych form ochrony przyrody - Mazowiecki Park Krajobrazowy im. Czesława Łaszka (MPK), oraz Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu (WOChK), wykluczona jest realizacja inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Sprzyjające warunki komunikacyjne (t.j. nowo wybudowana trasa S17, linia kolejowa nr 7), urokliwy krajobraz a zarazem bliskość dużego ośrodka miejskiego jakim jest Warszawa, przyciągają nowych mieszkańców. Północną i centralną część gminy charakteryzuje osadnictwo skoncentrowane, w części południowej zabudowa jest znacznie bardziej rozproszona. Jest to związane z dawnym charakterem rolniczym południowej części Gminy. Na dzień dzisiejszy rolnictwo stanowi marginalny odsetek struktury zatrudnienia, charakter tych miejscowości również ulega powolnym zmianom.

Nowi mieszkańcy najchętniej osiedlają się w większych miejscowościach takich jak Celestynów, Dąbrówka, Pogorzel i Glina. Coraz większym zainteresowaniem cieszy się również Lasek, Dyżin i Jatne.

O atrakcyjności osadniczej m.in. świadczy ilość wydanych decyzji o warunkach zabudowy (brak MPZP). W 2021 r. na terenie Gminy wydano 163 decyzje dla potrzeb budowlanych.

1.8 Bariery rozwoju inwestycyjnego oraz osadnictwa

Gmina Celestynów, pomimo bliskości dużego ośrodka miejskiego, położona jest w obszarze tzw. Zielonego Pierścienia Warszawy, o dużych walorach przyrodniczych, niosących wiele ograniczeń rozwojowych. Znaczna część gruntów na terenie Gminy pozostaje w leśnym oraz rolniczym wykorzystaniu. Tereny wskazane pod zabudowę mieszkaniową są silnie skoncentrowane. Powierzchnia terenów przewidzianych na te cele nie

przekracza 20% ogólnej powierzchni Gminy. Strefa działalności gospodarczej w studium jest silnie ograniczona w związku z ochroną obszarową w ramach Mazowieckiego Parku

***Rekomendacje i wnioski wypracowane
na warsztatach strategicznych w obszarze
uwarunkowania wynikające z położenia geograficznego Gminy***

- Wspieranie tworzenia nowych spółek wodnych i ich działalności;
- Retencja i budowa rowów odwadniających na dostępnych terenach;
- Budowa tras i szlaków rowerowych, zwłaszcza o charakterze rekreacyjnym (np. szlakiem celestynowskich bagien);
- Dalsze wspieranie rozwoju rozbudowy szerokopasmowej sieci internetowej - dostęp do szybkiego Internetu;
- Tworzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego;
- Tworzenie bazy i promowanie ekoturystyki, turystyki jednodniowej dla mieszkańców pobliskich terenów, w szczególności Warszawy;
- **Tworzenie – budowanie „marki miejsca” dla Gminy Celestynów.**

Krajo-
brazo-
wego
(zakaz
realizacji
pewnych
inwesty-
cji, ogra-
niczenia
tereno-
we ob-
szarów
pod za-
budo-
wę).
Ponadto,

stosunkowo małe pokrycie Gminy planami miejscowymi (ok.23%) wymusza konieczność wydawania decyzji o warunkach zabudowy, które komplikują i wydłużają procedurę uzyskania pozwolenia na budowę. Utrudnia również lokalizację inwestycji gospodarczych generujących miejsca pracy. Pewne braki w zakresie usług społecznych, jak przykładowo brak instytucji opieki nad dziećmi do lat 3, może również stanowić barierę dla osiedlania się młodych, aktywnych zawodowo ludzi.

2. Ludność i procesy demograficzne

2.1. Liczba i struktura ludności

Gminę Celestynów w 2020 r. zamieszkiwało 11 701 mieszkańców, z czego 51,4% stanowią kobiety, a 48,6% mężczyźni. W latach 2010-2020 liczba mieszkańców wzrosła o 3,38 %.

Tabela 3 Ludność gminy Celestynów wg. płci w latach 2010 – 2020

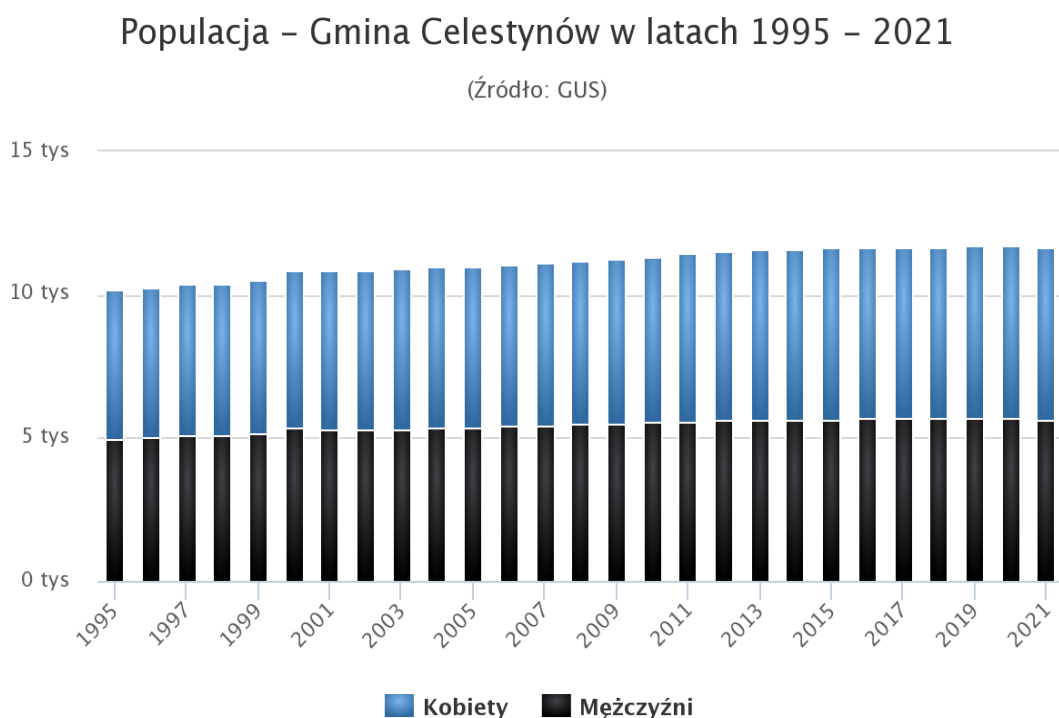
Ludność	2010	2015	2020
Kobiety	5 766	5 968	6 015
Mężczyźni	5 552	5 655	5 686
Razem	11 318	11 623	11 701

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

W gminie Celestynów od 1999 r. następował powolny wzrost liczby ludności. W analizowanym okresie 2010 – 2020 przybyło w Gminie 383 osoby.

Wykres 1 Zmiany w populacji gminy Celestynów w latach 1995-2021

www.polskawliczbach.pl

2.2. Biologiczne grupy wiekowe

W poniższej tabeli zaprezentowano biologiczne grupy wiekowe w gminie Celestynów na tle danych powiatu, województwa i kraju. W porównaniu z prezentowanymi obszarami administracyjnymi, w Gminie występuje najkorzystniejsza relacja pomiędzy grupami wiekowymi: osoby w wieku 0-14 lat stanowią 17,1% przewyższając udział grupy w wieku 65+ o 0,3%, w sytuacji gdzie przeciętnie w kraju udział osób w wieku 65+ przewyższa udział młodzieży o ponad 3%. Grupa osób w wieku 15-64 lata stanowi najliczniejszą grupę (najbardziej mobilnych i aktywnych zawodowo) spośród analizowanych obszarów, przewyższając średnią powiatową i wojewódzką o ponad 2%.

Tabela 4 Biologiczne grupy wiekowe w gminie Celestynów na tle powiatu otwockiego, woj. mazowieckiego i Polski (w % ogółu populacji)

Wiek	0-14	15-64	65+
Polska	15,40	66,00	18,60
Woj. mazowieckie	16,50	64,90	18,50
Powiat Otwocki	17,00	64,60	18,40

Celestynów	17,10	66,10	16,80
------------	-------	-------	-------

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych www.polskawliczbach.pl

2.3. Przyrost naturalny

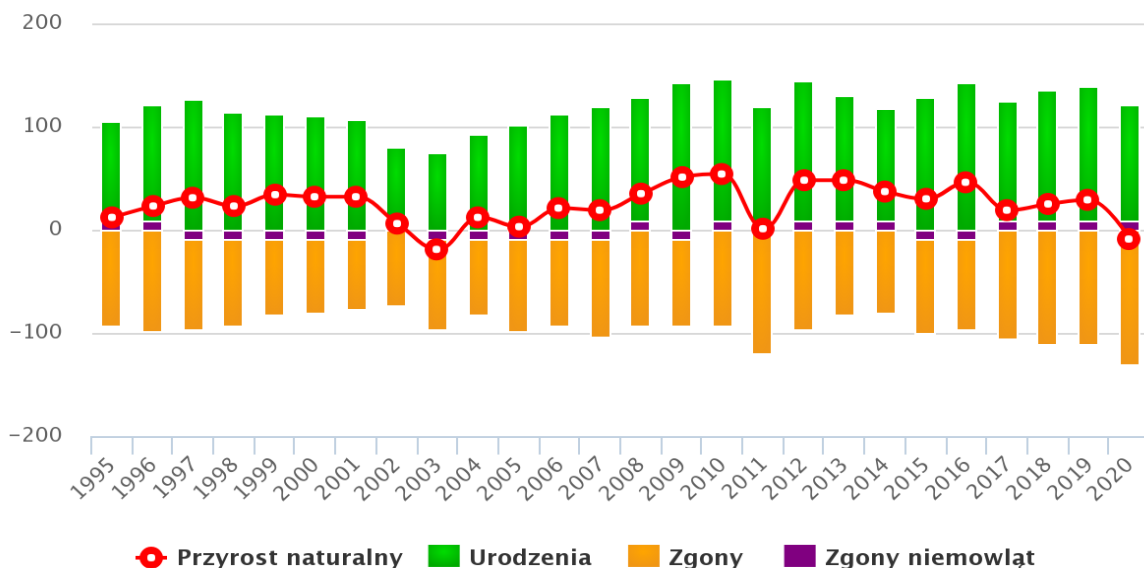
Od 2012 r. roku do 2019 r. w gminie Celestynów notuje się dodatni przyrost naturalny (średniorocznie ok. 35 osób). W 2020 r. Gmina ma ujemny przyrost naturalny wynoszący -9. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu - 0,77 na 1000 mieszkańców gminy Celestynów – urodziło się 121 dzieci (51,2% dziewczynek i 48,8% chłopców).

Pomimo dodatniego przyrostu naturalnego w dłuższej perspektywie (od 1995), niekorzystną sytuację demograficzną w gminie Celestynów odnotowuje się w 2020 roku. Jest to zjawisko charakterystyczne dla całego kraju i wynikającej z wpływu **pandemii** wirusa SARS-CoV-2. W 2020 r. w całej Polsce występuje rekordowo niski poziom przyrostu naturalnego – liczba ludności zmniejszyła się o 118 tys.². O ile w Gminie liczba zgonów przewyższała liczbę urodzeń o 8 osób w przeliczeniu na 1000 osób, o tyle wskaźnik ten w województwie i w kraju wynosił odpowiednio 20 i 32 osoby.

Wykres 2 Przyrost naturalny w gminie Celestynów w latach 1995 - 2020

Przyrost naturalny w latach 1995–2020 w gminie Celestynów

(Źródło: GUS)

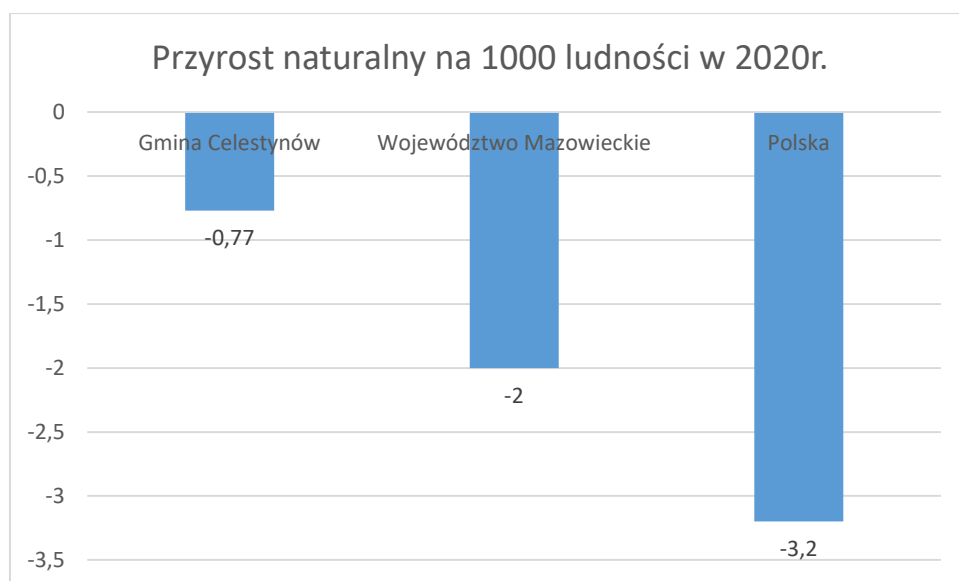
www.polskawliczbach.pl

² Dane GUS

DIAGNOZA GMINY CELESTYNÓW W LATACH 2010 - 2020

Wykres 3 Przyrost naturalny w gminie Celestynów na tle województwa i kraju

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

W 2019 roku 34,3% zgonów w gminie Celestynów spowodowanych było chorobami układu krążenia, przyczyną 26,8% zgonów w gminie Celestynów były nowotwory, a 7,5% zgonów spowodowanych było chorobami układu oddechowego. Na 1000 ludności gminy Celestynów przypada 11,08 zgonów. Jest to znacznie mniej od wartości średniej dla województwa mazowieckiego jak i średniej dla kraju.³

Tabela 5 Przyczyny zgonów w gminie Celestynów w porównaniu z woj. mazowieckim i Polską (%)

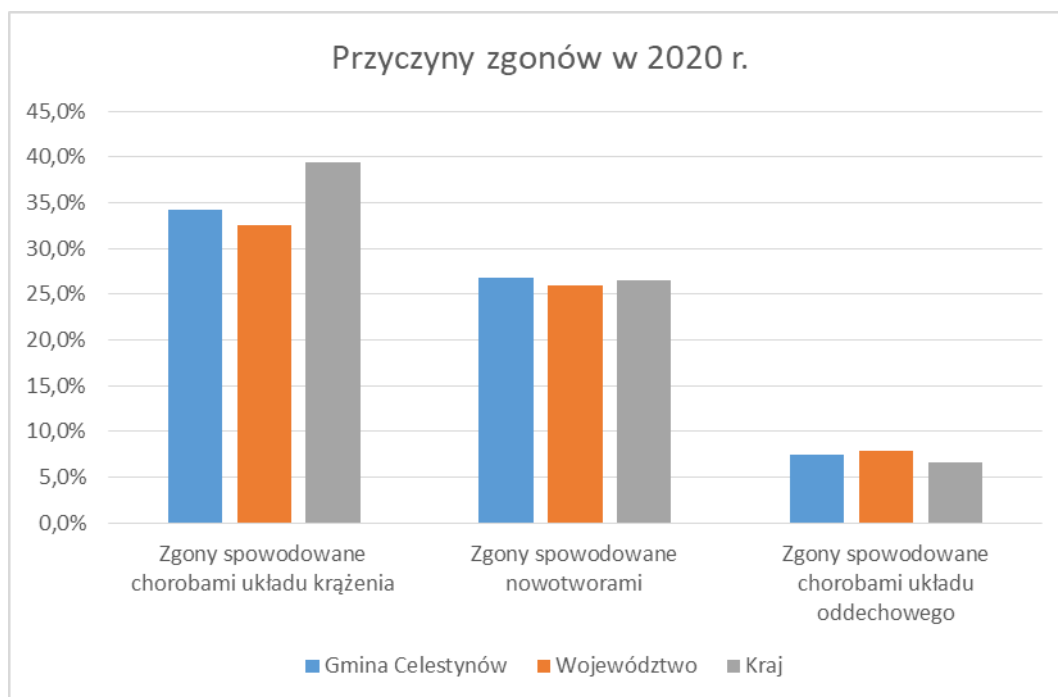
Przyczyny zgonów w 2020 r. dane porównawcze	Gmina Celestynów	Województwo	Kraj
Zgony spowodowane chorobami układu krążenia	34,3	32,6	39,4
Zgony spowodowane nowotworami	26,8	26,0	26,5
Zgony spowodowane chorobami układu oddechowego	7,5	7,9	6,6

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych www.polskawliczbach.pl

³ www.polskawliczbach.pl

Wykres 4 Przyczyny zgonów w gminie Celestynów w porównaniu z woj. mazowieckim i Polską

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych www.polskawliczbach.pl

2.4. Migracje ludności

W 2020 roku zarejestrowano 74 zameldowania w ruchu wewnętrznym oraz 103 wymeldowania, w wyniku czego saldo migracji wewnętrznych dla gminy Celestynów wyniosło -29. W tym samym roku 1 osoba zameldowała się z zagranicy oraz zarejestrowano 1 wymeldowanie za granicę - saldo 0.

2.5. Produkcyjne grupy wiekowe

Według metodologii GUS jest to wiek zdolności do pracy, który przypada na 18 – 59 rok życia. Jest oczywiście zróżnicowany dla poszczególnych płci; <59 lat dla kobiet i <64 dla mężczyzn, jednak dla celów porównawczych, przyjmuje się często jeden przedział 18-59 jako grupę w wieku produkcyjnym. Pozostałe dwie grupy traktuje się jako „wymieniające się” na rynku pracy. Idealną sytuacją byłoby, gdyby grupa osób w wieku poniżej 18 lat (przedprodukcyjnym), udziałem przewyższała udział grupy w wieku >59 lat (poprodukcyj-

DIAGNOZA GMINY CELESTYNÓW W LATACH 2010 - 2020

nym). Produkcyjne grupy wiekowe w gminie Celestynów prezentuje poniższa tabela na tle danych powiatu, województwa i kraju.

Tabela 6 Produkcyjne grupy wiekowe w gminie Celestynów na tle powiatu otwockiego, woj. Mazowieckiego i Polski

Zasięg administracyjny	Produkcyjne grupy wieku		
	<18 lat	18-59 lat	>59 lat
	%	%	%
Gm. Celestynów	20,1	59,5	20,4
Powiat Otwocki	20,0	57,9	22,1
Woj. mazowieckie	19,3	58,6	22,1
Polska	18,2	60,0	21,8

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych www.polskawliczbach.pl

Z powyższych danych wynika, iż w gminie Celestynów występuje relatywnie dobra sytuacja demograficzna, osiągając najkorzystniejsze wartości spośród analizowanych obszarów administracyjnych. Grupa osób w wieku przedprodukcyjnym jest najbardziej zbliżona do grupy osób w wieku poprodukcyjnym. Podobne wartości prezentuje kolejna tabela, w której wskaźnik obciążenia osobami w wieku poprodukcyjnym w stosunku do osób w wieku przedprodukcyjnym osiąga najniższą wartość i wynosi 101,7.

2.6. Wskaźniki obciążenia demograficznego

Wskaźnik obciążenia demograficznego prezentuje liczbę osób w wieku nieprodukcyjnym (0-17lat) i w wieku poprodukcyjnym (>60 lat) przyda na 100 osób w wieku produkcyjnym.

Tabela 7 Produkcyjne grupy wiekowe w gminie Celestynów na tle powiatu otwockiego, woj. Mazowieckiego i Polski

Zasięg administracyjny	Wiek		
	Nieprodukcyjny	Poprodukcyjny	Poprodukcyjny
	na 100 osób w wieku		
	produkcyjnym		przedprodukcyjnym
Gm. Celestynów	68,0	34,3	101,7
Powiat otwocki	72,7	38,1	110,2
Województwo mazowieckie	70,7	37,7	114,0
Polska	68,0	37,5	122,8

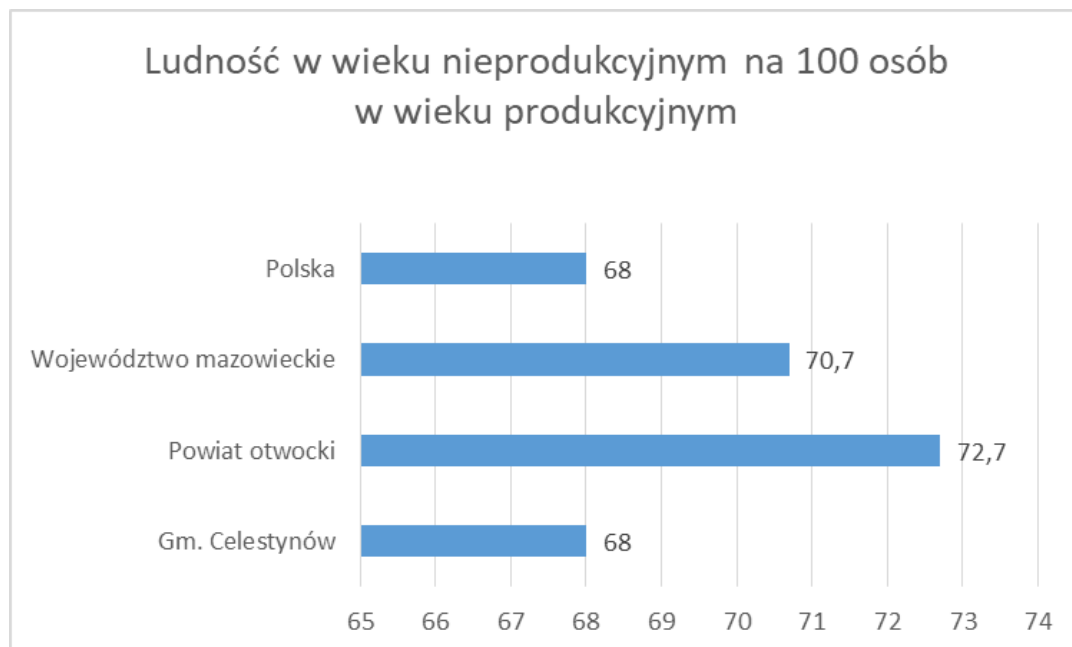
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych www.polskawliczbach.pl

DIAGNOZA GMINY CELESTYNÓW W LATACH 2010 - 2020

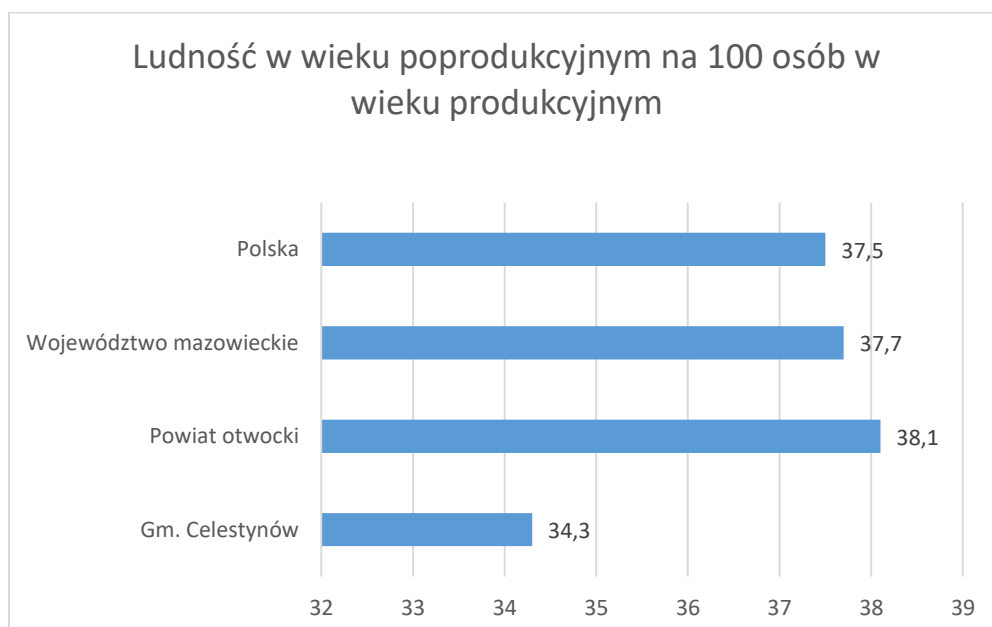
Prezentowany w powyższej tabeli wskaźnik obciążenia demograficznego osiąga najkorzystniejszą wartość w gminie Celestynów w porównaniu do pozostałych obszarów administracyjnych.

Wykres 5 Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych www.polskawliczbach.pl

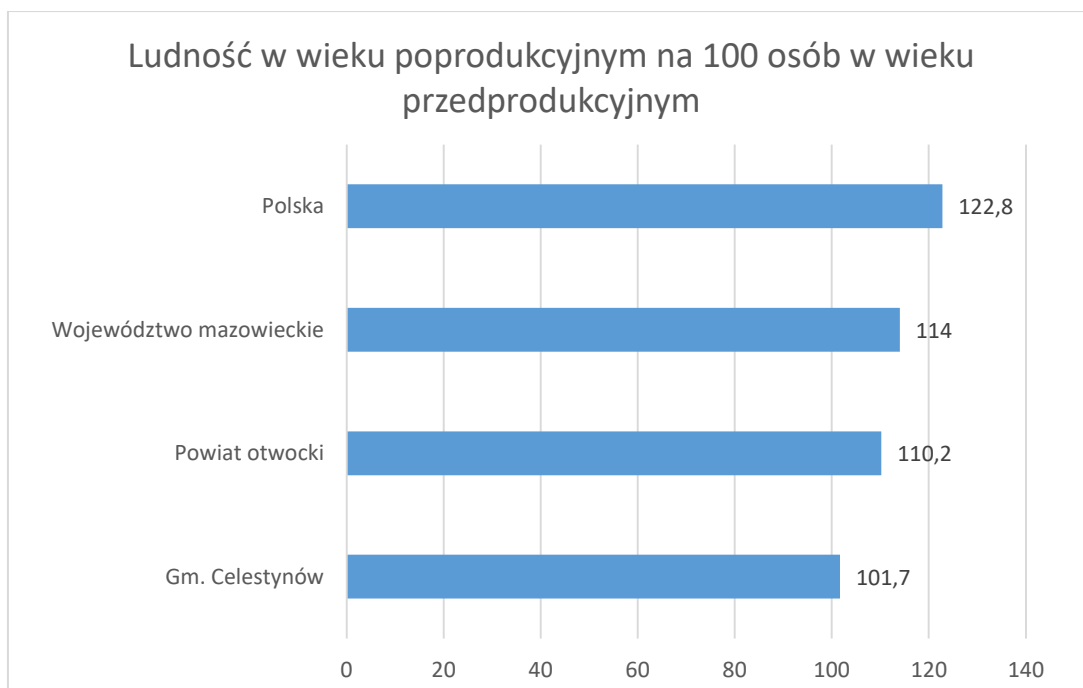
Wykres 6 Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych www.polskawliczbach.pl

Wykres 7 Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych www.polskawliczbach.pl

Zagrożenia demograficzne Gminy mają odzwierciedlenie w prognozie demograficznej GUS, według której liczba mieszkańców Gminy w okresie do 2030 roku nie ulegnie znaczącemu wzrostowi. Wskazuje to na wchodzenie Gminy w fazę stagnacji rozwoju. Uwarunkowania przestrzenne położenia Gminy nie uzasadniają jednak tego zjawiska. Przynależność do aglomeracji warszawskiej i bezpośrednie połączenia z nią powinny być podstawowym czynnikiem warunkującym dalszy rozwój gminy Celestynów, tak jak innych gmin o podobnej charakterystyce, położonych w sąsiedztwie Warszawy. Wskaźniki demograficzne dla takich gmin odbiegają znacząco od wskaźników charakteryzujących gminę Celestynów, co wskazuje, że **gmina nie wykorzystuje w pełni swoich walorów, szczególnie w zakresie rozwoju funkcji związanych z mieszkalnictwem.**

Działania Gminy w celu zmiany sytuacji demograficznej powinny skupić się przede wszystkim na poprawie warunków życia mieszkańców oraz tworzenia warunków do wzrostu gospodarczego. Poprawa warunków życia mieszkańców powinna obejmować przede wszystkim dalszy rozwój sfery usług o charakterze publicznym i angażowanie się gminy w zwiększenie liczby mieszkań oddawanych do użytkowania⁴.

⁴ Ocena aktualności Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego oraz Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, Gmina Celestynów - Załącznik Nr 1 Do Uchwały Nr 412/18 Rady Gminy Celestynów z dnia 30 sierpnia 2018 r.

***Rekomendacje i wnioski wypracowane
na warsztatach strategicznych w obszarze
Ludność i procesy demograficzne***

Tworzenie planów miejscowych i wskazywanie w nich obszarów pod zabudowę mieszkaniową;

Ułatwianie procesów administracyjnych dotyczących budownictwa:

- rozszerzenie działań dotyczących scalania gruntów,
- rozbudowa infrastruktury wodno-kanalizacyjnej,
- rozbudowa dróg (wytyczenia korytarzy drogowych);

Przygotowanie oferty dla potencjalnych chętnych do zamieszkania w Gminie;

Zwiększenie ilości mieszkańców poprzez migrację zewnętrzną i stworzenie warunków do życia w Gminie;

Rozwijanie projektów dla różnych grup wiekowych (budowanie szerokiej bazy oferty społecznej);

Tworzenie podmiotów przedsiębiorczości społecznej w Gminie.

3. Gospodarka lokalna i rynek pracy

3.1. Podmioty gospodarcze

W gminie Celestynów w roku 2020 w rejestrze REGON figurowało 1 182 podmiotów gospodarki narodowej, z czego 924 stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. W tymże roku zarejestrowano 68 nowych podmiotów, a 46 podmiotów zostało wyrejestrowanych. Na przestrzeni lat 2009-2020 najwięcej (107) podmiotów zarejestrowano w roku 2018, a najmniej (68) w roku 2020. W tym samym okresie najwięcej (145) podmiotów wykreślono z rejestru REGON w 2009 roku, najmniej (42) podmiotów wyrejestrowano natomiast w 2019 roku. Według danych z rejestru REGON wśród podmiotów gospodarczych w Gminie najwięcej (71) stanowią spółki cywilne.

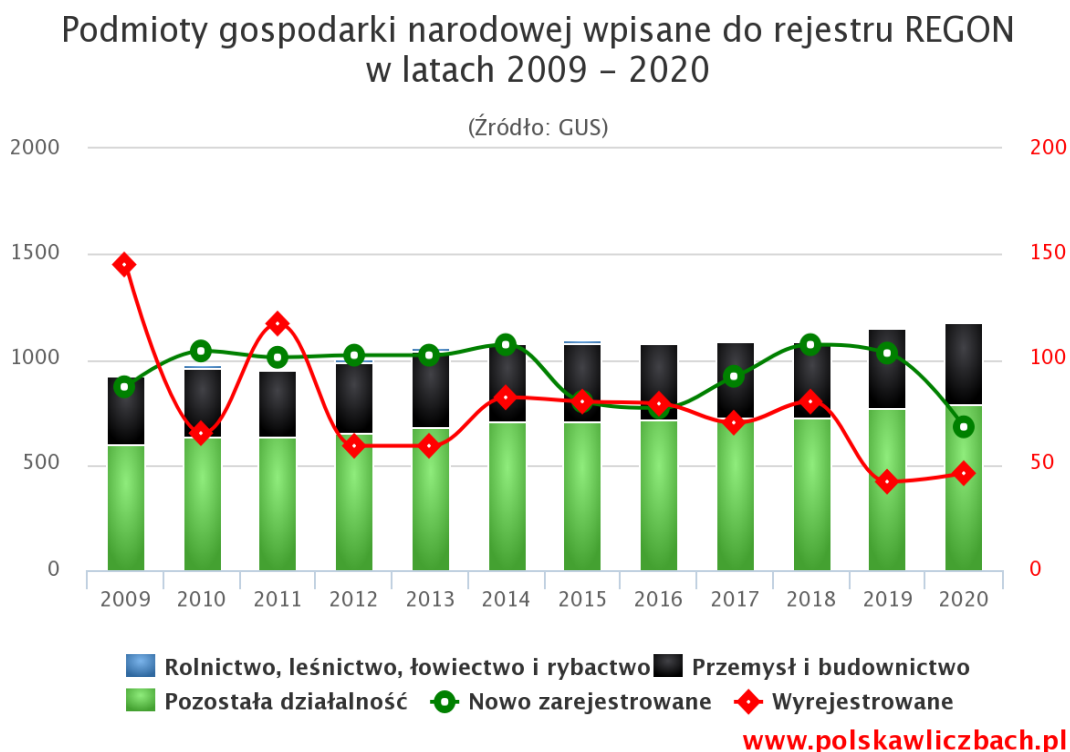
Jako rodzaj działalności rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo zadeklarowało 0,8% (10), podmiotów, jako przemysł i budownictwo 32,3% (382) podmiotów, a 66,8% (790) podmiotów w rejestrze zakwalifikowana jest jako pozostała działalność. Wśród osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w gminie Celestynów najczęściej de-

DIAGNOZA GMINY CELESTYNÓW W LATACH 2010 - 2020

klarowanymi rodzajami działalności są handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (20.8%) oraz budownictwo (20.0%).⁵

Wykres 8 Podmioty gospodarcze w systemie Regon na terenie gminy Celestynów w latach 2009-2020

W rejestrze REGON w 2020 r. najwięcej (1 130) figurowało mikro-przedsiębiorstw, zatrudniających 0-9 pracowników.

Tabela 8 Liczba podmiotów gospodarczych wg skali zatrudnienia w gminie Celestynów

Wielkość podmiotów (wg liczby zatrudnionych)	0-9	10-49	50-249	Łączna liczba podmiotów
2010	Brak danych	Brak danych	Brak danych	975
2015	Brak danych	Brak danych	Brak danych	1 091
2020	1 130	44	8	1 182

Źródło: www.polskawliczbach.pl/gminaCelestynow

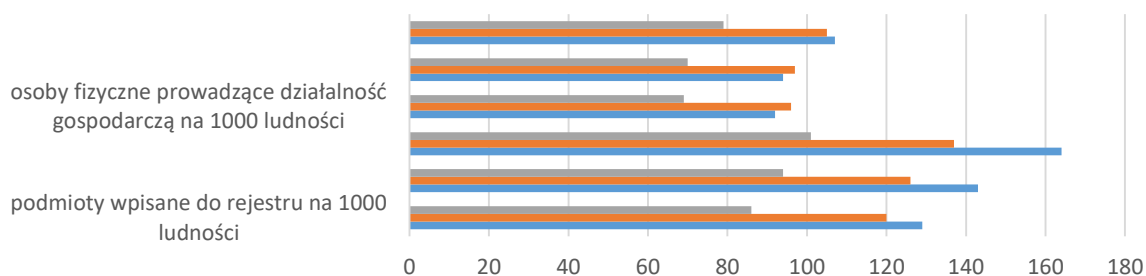
⁵ https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Celestynow

DIAGNOZA GMINY CELESTYNÓW W LATACH 2010 - 2020

Tabela 9 Wskaźniki przedsiębiorczości gminy Celestynów w porównaniu z powiatem otwockim i woj. mazowieckim w latach 2010, 2015, 2020 (odpowiednio)

Podmioty gospodarki narodowej - wskaźniki

	podmioty wpisane do rejestru na 1000 ludności	osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 1000 ludności
■ celestynów	86	69
■ powiat otwocki	120	96
■ mazowieckie	129	92

■ celestynów ■ powiat otwocki ■ mazowieckie

Źródło: Materiały UG Celestynów

Należy zwrócić uwagę, iż w porównaniu z województwem mazowieckim oraz powiatem otwockim, liczba i tempo wzrostu liczby podmiotów gospodarczych w gminie Celestynów w przeliczeniu na 1000 mieszkańców są najniższe.

Wykres 9 Rodzaj przeważającej działalności wśród osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą

https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Celestynow

3.2. Rynek pracy

Pracujący na 1000 mieszkańców – w tej kategorii nie uwzględniono pracujących w jednostkach budżetowych działających w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego, osób pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, duchownych oraz pracujących w organizacjach, fundacjach i związkach; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, wg faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności.

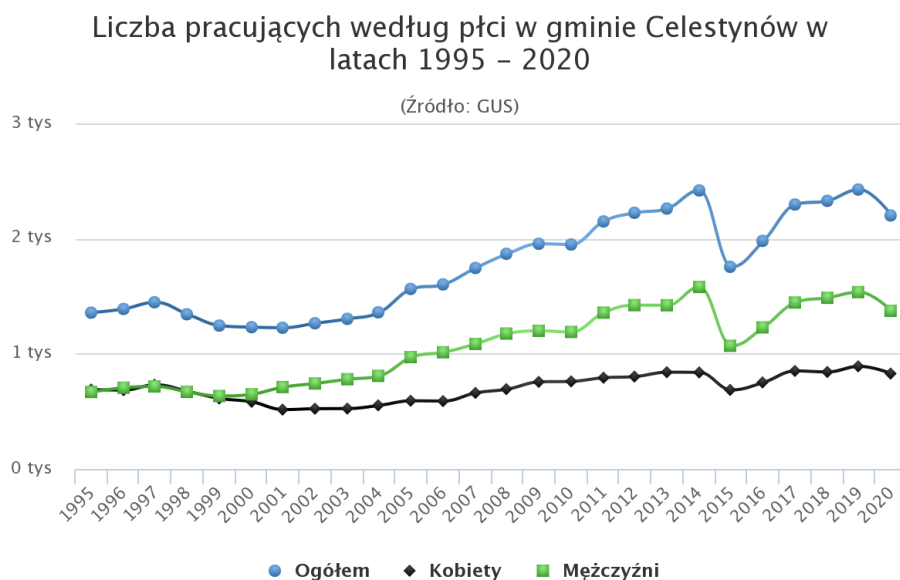
Tabela 10 Liczba osób pracujących z obszaru gminy Celestynów w latach 2010-2020

Pracujący	Kobiety	Mężczyźni	Razem
2010	760	1189	1949
2015	686	1069	1755
2020	828	1373	2201

Źródło: www.polskawliczbach.pl

Na przestrzeni 10-ciu analizowanych lat liczba pracujących mieszkańców gminy Celestynów zwiększyła się o 252 osoby, w tym mężczyzn o 184 osoby, kobiet o 68 osób.

Wykres 10 Pracujący mieszkańcy gminy Celestynów wg płci w latach 1995 - 2020

www.polskawliczbach.pl

Tabela 11 Pracujący w gminie Celestynów na 1000 mieszkańców w porównaniu z powiatem otwockim i woj. mazowieckim

Zasięg	Liczba pracujących na 1000 osób
Celestynów	188
Powiat otwocki	236
Województwo mazowieckie	313

Źródło: opracowanie własne na podstawie www.polskawliczbach.pl

Jak wynika z danych prezentowanych w powyższej tabeli, wskaźnik liczby pracujących na 1000 mieszkańców, najniższy jest w gminie Celestynów.

Według danych GUS za 2020 r. zdecydowana większość pracujących - 33,8% zatrudniona jest w przemyśle i budownictwie, a 20,9% w sektorze usługowym (handel, naprawa pojazdów, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja) w 11,6% aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Celestynów pracuje w sektorze rolniczym (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo), oraz 2,5% pracuje w sektorze finansowym (działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości).

W 2020 roku przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gminie Celestynów wynosiło 5 281,35 PLN, co odpowiada 95.60% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w Polsce.⁶

3.3. Bezrobocie rejestrowane w gminie Celestynów

Bezrobocie rejestrowane bywa definiowane w różny sposób. Najczęściej definiuje się stopę bezrobocia rejestrowanego jako stosunek liczby zarejestrowanych bezrobotnych do liczby ludności aktywnej ekonomicznie (zasobu siły roboczej danej populacji). Tak zdefiniowaną stopę bezrobocia rejestrowanego prezentujemy w tym opracowaniu. Dane o bezrobociu na poziomie gmin są szacowane w oparciu o stopę bezrobocia rejestrowanego dla powiatu oraz porównanie stosunku liczby bezrobotnych do ogółu ludności w wieku produkcyjnym w powiecie i gminie.

Bezrobocie rejestrowane w gminie Celestynów wynosiło w 2020 roku 4,7% (3,9% wśród kobiet i 5,4% wśród mężczyzn).

⁶ www.polskawliczbach.pl

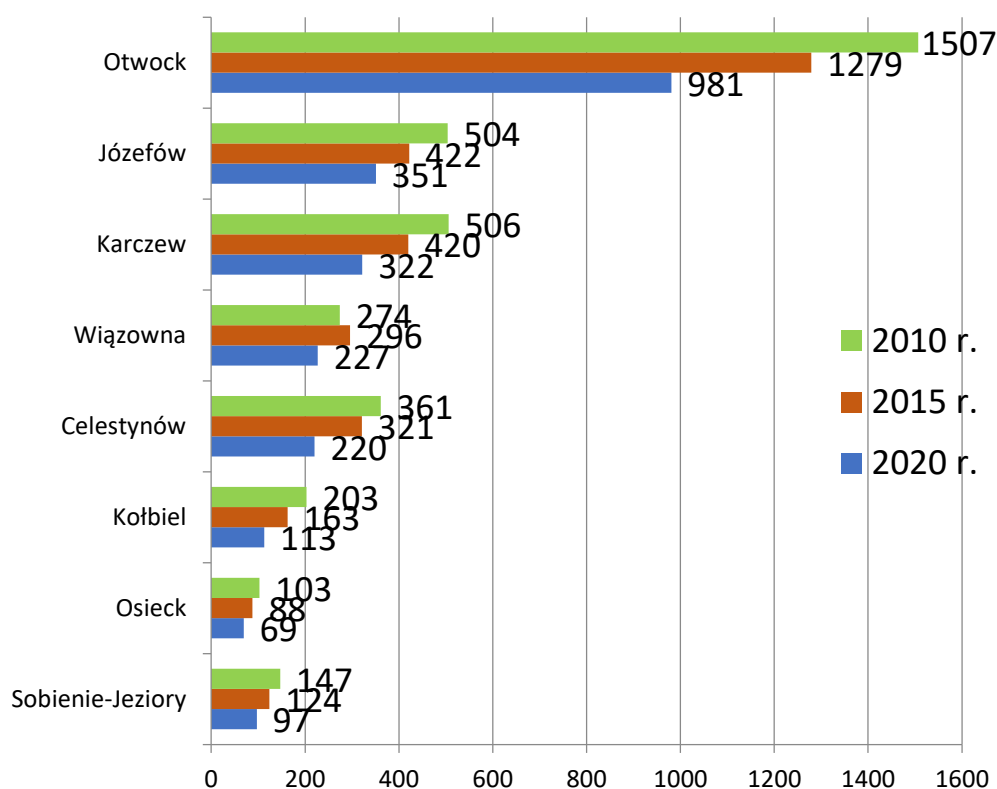
DIAGNOZA GMINY CELESTYNÓW W LATACH 2010 - 2020

Tabela 12 Liczba osób bezrobotnych w gminie Celestynów na tle powiatu otwockiego, woj. mazowieckiego i Polski

Wyszczególnienie	Rok 2010	Rok 2015	Rok 2020
Polska	1 954 706	1 563 339	1 046 432
Województwo Mazowieckie	238 341	216 527	146 375
Powiat Otwocki	3 605	3 113	2 380
Gmina Celestynów	361	321	220

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Otwocku

Wykres 11 Liczba osób bezrobotnych według gmin - stan na koniec grudnia 2010, 2015, 2020 r.

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Otwocku

W powiecie otwockim występuje znaczne zróżnicowanie przestrzenne poziomu bezrobocia. Najwyższą liczbę bezrobotnych na koniec grudnia 2020 r. odnotowano w gminach:

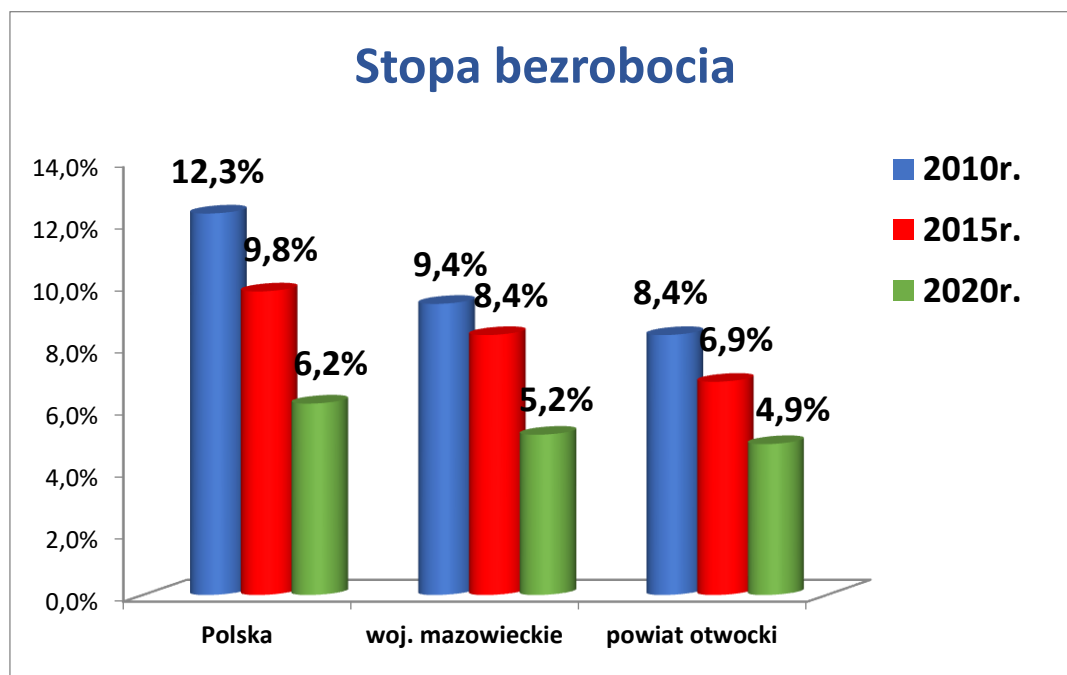
- Otwock – 981 osób tj. 41,2% ogółu bezrobotnych;
- Józefów – 351 osób tj. 14,8% ogółu bezrobotnych;
- Karczew – 322 osoby tj. 13,5% ogółu bezrobotnych;
- Wiązowna – 227 osób tj. 9,5% ogółu bezrobotnych;
- Celestynów – 220 tj. 9,2% ogółu bezrobotnych.

Najniższą liczbę bezrobotnych w 2020 r. odnotowano w gminie Osieck – 69 osób tj. 2,9% ogółu bezrobotnych oraz w gminie Sobienie-Jeziory – 97 osób (4,1%)

Biorąc pod uwagę liczbę bezrobotnych w końcu grudnia 2010r. i 2020r. obserwujemy spadek liczby i stopy bezrobocia we wszystkich gminach powiatu otwockiego.⁷

Wykres 12 Stopa bezrobocia w gminie Celestynów na tle powiatu otwockiego, woj. mazowieckiego i Polski w latach 2010 – 2020 r.

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Otwocku

⁷ Powiatowy Urząd Pracy w Otwocku.

Wykres 13 Szacunkowa stopa bezrobocia rejestrowanego w gminie Celestynów w latach 2004 - 2020

Stopa bezrobocia w gminie Celestynów od 2010 r., podobnie jak w powiecie otwockim i województwie mazowieckim nie przekroczyła dwucyfrowego poziomu. W 2020 r. osiąga wartość 4,5%, stanowiąc najniższy poziom bezrobocia wśród porównywanych obszarów administracyjnych. Dynamika spadku poziomu bezrobocia w analizowanym okresie jest w gminie Celestynów wyższa od dynamiki w powiecie otwockim, jednocześnie niższa od dynamiki wojewódzkiej i krajowej.

Tabela 13 Dynamika spadku stopy bezrobocia w gminie Celestynów na tle woj. mazowieckiego i Polski

ZASIĘG ADMINISTRACYJNY	2010	2020	DYNAMIKA
CELESTYNÓW	8,6	4,5	- 4,1
POWIAT OTWOCKI	8,4	4,9	- 3,5
WOJ. MAZOWIECKIE	9,7	5,2	- 4,5
POLSKA	12,4	6,2	- 6,2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych www.polskawliczbach.pl

3.4. Rolnictwo

Użytki rolne w strukturze gruntów w gminie Celestynów stanowią 35% (wykres 15 str. 35), w tym 13% grunty orne, 15 % użytki zielone 5 % sady, 2% pozostałe użytki. Liczba gospodarstw rolnych w 2020 r. wynosiła 3399, z tym że największą grupę pod względem wielkości gospodarstw stanowią gospodarstwa o powierzchni poniżej 1,5 ha – 31,56%. Jedynie 9 gospodarstw posiada powierzchnię pow. 15 ha, stanowiąc w strukturze liczebności 0,67%. Ponadto w Gminie dominują gleby słabych klas bonitacyjnych: IV, V i VI, które nie stwarzają dobrych warunków do prowadzenia produkcji rolnej. Przyjąć należy, że rolnictwo w gminie Celestynów stanowi marginalne znaczenie w lokalnej gospodarce.

Tabela 14 Zestawienie powierzchni i struktury gospodarstw rolnych w gminie Celestynów

Lp.	Obszar (ha)	Liczba gospodarstw (szt)	%
1.	1,0 – 1,4999	421	31,56
2.	1,5 – 1,9999	246	18,44
3.	2,0 – 2,9999	248	18,60
4.	3,0 – 4,9999	231	17,32
5.	5,0 – 6,9999	105	7,87
6.	7,0 – 9,9999	49	3,67
7	10,0 – 14,9999	25	1,87
8.	15,0 – 19,9999	4	0,30
9.	20,0 – 29,9999	4	0,30
10.	30,0 – 49,9999	1	0,07
11.	50,0 – 99,9999 ha	0	0,00
6749	100,0 ha i powyżej	0	0,00
	Razem	1334	100,00

Źródło: Materiały UG Celestynów

3.5. Gospodarowanie wodami i działalność Spółek Wodnych⁸

Zgodnie z aktualnym Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wiśły gmina Celestynów znajduje się w zasięgu zlewni następujących jednolitych części wód:

⁸ Raport o stanie Gminy Celestynów za rok 2020

1) Jednolite Części Wód Powierzchniowych (JCWP):

- PLRW20000025583 (Kanał Bielińskiego(Jagodziańska)),
- PLRW200017255849 (Dopływ Kaczego Bagna),
- PLRW20001725586 (Dopływ Podbieli),
- PLRW200017255872 (Dopływ z Szatanów),
- PLRW200017255874 (Dopływ z Regut),
- PLRW20001725588 (Dopływ z Karczewa),
- PLRW200017256749 (Dopływ spod Augustówki),
- PLRW2000192569 (Świder od Świdra Wschodniego ujścia),
- PLRW200024255899 (Jagodziańska od Dopływu z Regut do ujścia).

2) Jednolite części wód podziemnych (JCWP):

- PLGW 200066.

Obszar gminy znajduje się na terenie Głównych Zbiorników Wód Podziemnych nr 215 Subniecka warszawska i nr 2151 Subniecka warszawska (część centralna), a niewielka część gminy również na terenie GZWP nr 222 Dolina Środkowej Wisły (Warszawa - Puławy). Podmioty korzystające z ujęć wody, corocznie zgodnie z art.304 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne, raportują o ilości eksploatowanych wód podziemnych.

Gmina realizuje zadania z zakresu gospodarki wodnej m.in. przy udziale Spółek Wodnych. Na terenie gminy Celestynów czynną działalność prowadzi 7 Spółek Wodnych: Celestynów Północ, Celestynów Południe, Dąbrówka, Ostrów, Podbiel, Pogorzelski i Stara Wieś. Głównymi zadaniami realizowanymi przez Spółki Wodne są:

- modernizacja i konserwacja urządzeń wodnych;
- wymiana przepustów;
- utrzymanie terenów zielonych tj. wykaszanie traw na rowach i poboczach;
- odmulenia rowów i profilowanie skarp.

Działania Gminy przy współpracy ze Spółkami zapewniają prawidłową gospodarkę wodną oraz przeciwdziałają podtopieniom eliminując w ten sposób zagrożenie powodziowe w poszczególnych miejscowościach. Należy zauważyć, że skoordynowane działania podejmowane przez Spółki zapewniają prawidłową gospodarkę na terenach większych niż obszar ich działania.

Długość rowów będąca w zarządzie Spółek Wodnych z terenu gminy Celestynów wynosi 146 300 m.

W 2020 roku Spółki Wodne otrzymały dotacje celowe z budżetu gminy Celestynów na bieżące utrzymanie wód i urządzeń.

Fot. 1 Rowy w zarządzie Spótek Wodnych

Źródło: Materiały UG Celestynów

**Rekomendacje i wnioski wypracowane
na warsztatach strategicznych w obszarze
Gospodarka i rynek pracy**

- Tworzenie planów miejscowych i wskazywanie w nich obszarów pod działalność gospodarczą i terenów inwestycyjnych;
- Ułatwianie procesów administracyjnych dotyczących budownictwa:
 - rozszerzenie działań dotyczących scalania gruntów,
 - rozbudowa infrastruktury wodno-kanalizacyjnej,
 - rozbudowa dróg (wytyczenia korytarzy drogowych);
- Rozwój infrastruktury rekreacyjno-turystycznej i wypoczynkowej (szlaki piesze, szlaki i trasy rowerowe, pozostała infrastruktura) umożliwiającej obsługę ruchu turystycznego oraz szeroko pojętą rekreację;
- Promocja wykorzystania rolniczych terenów Gminy pod rozwój plantacji aronii;
- Tworzenie podmiotów przedsiębiorczości społecznej w Gminie;
- Intensyfikacja działań w rozwoju sieci internetowej i telefonii komórkowej;
- Zwiększenie zasięgu działalności Spółek Wodnych;
- **Tworzenie – budowanie „marki miejsca” dla Gminy Celestynów.**

4. Środowisko naturalne i infrastruktura

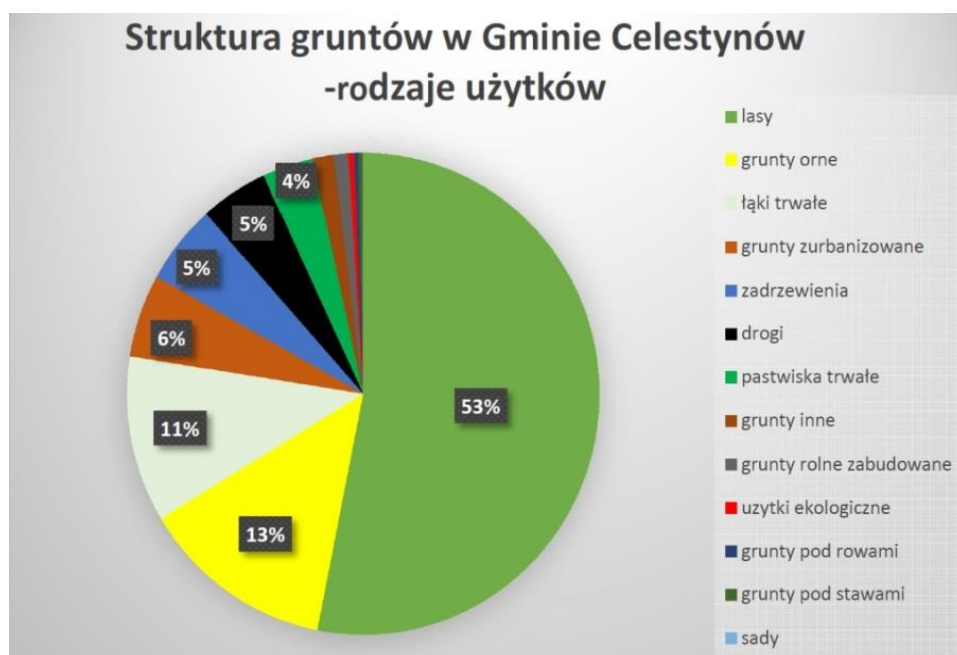
4.1. Informacje ogólne i struktura użytkowania gruntów

Gmina Celestynów z uwagi na bogactwa naturalne w postaci unikalnych terenów położonych w większości na terytorium Mazowieckiego Parku Krajobrazowego oraz wielu atrakcji krajoznawczych posiada charakter gminy turystycznej. Stanowi o tym struktura użytkowania gruntów, w której dominującą rolę odgrywają lasy - ponad 50 %, użytki rolne stanowią jedynie 35%. Dla porównania - w powiecie otwockim użytki rolne zajmują ok. 49 %, lasy zaś stanowią ok. 30 % powierzchni powiatu.

Ponad 95% powierzchni Gminy objęte jest różnymi formami ochrony⁹. Jest to ochrona w postaci parku krajobrazowego - Mazowiecki Park Krajobrazowy im. Czesława Łaszka, obszaru chronionego krajobrazu – Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu, w którego skład wchodzi m.in. Lasy Celestynowskie oraz rezerваты przyrody.

⁹ <https://celestynow.geoportal-krajowy.pl/natura-2000>

Wykres 14 Struktura użytkowania gruntów w gminie Celestynów

Źródło: Materiały UG Celestynów

4.2. Bogactwa naturalne

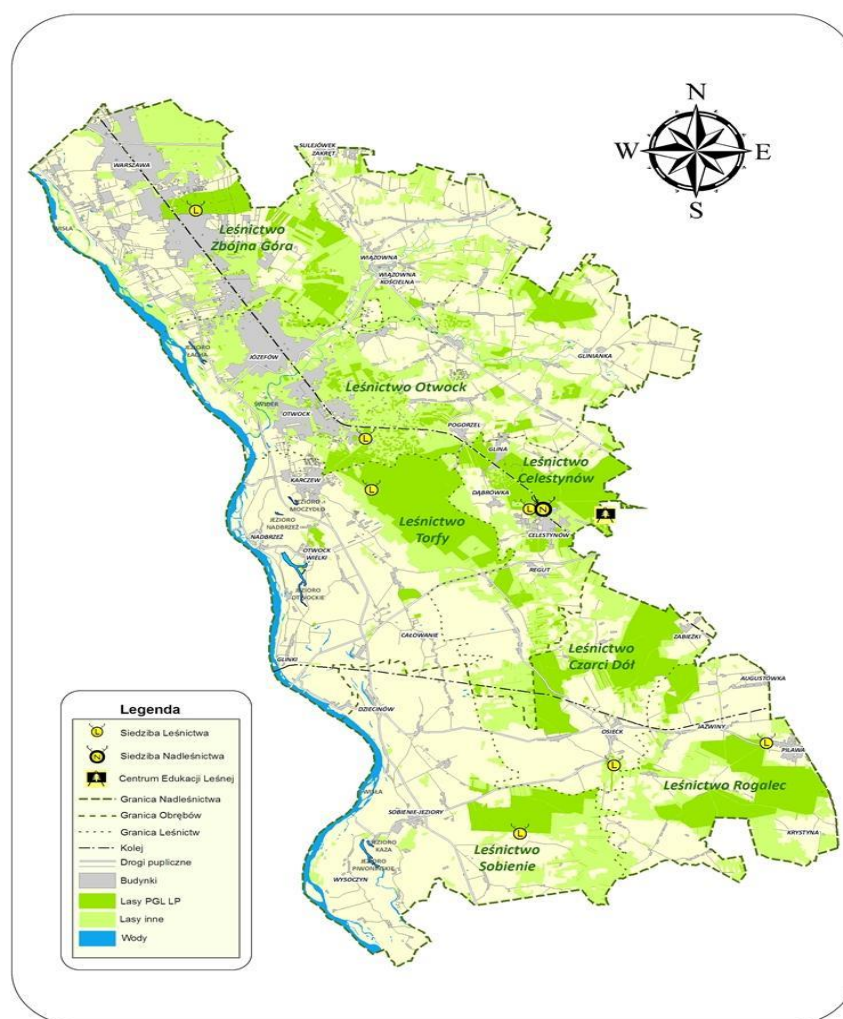
Gmina Celestynów położona jest na terenie dwóch dużych jednostek geomorfologicznych - w pradolinie Wisły oraz na terenie Równiny Garwolińskiej. Usytuowanie w pasie doliny wielkiej rzeki, a także w pobliżu aglomeracji warszawskiej (potrzeba równoważenia terenów zurbanizowanych i terenów o wartościach przyrodniczych) uwarunkowało włączenie części terenu Gminy do struktur ochrony przyrody o znaczeniu ponadlokalnym:

- Mazowieckiego Parku Krajobrazowego (MPK),
- Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (WOChK),
- Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 – Bagno Całowanie (PLB 140011),
- Obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty - projektowanego Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk Natura 2000 – Ostoja Bagno Całowanie (PLH 140001),
- Obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty - projektowanego Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk Natura 2000 – Bagna Celestynowskie (PLH 140022).¹⁰

¹⁰ STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY CELESTYNÓW - Załącznik Nr 1 do uchwały Nr 177/16 Rady Gminy Celestynów z dnia 27 października 2016 r.

Wykres 15 Mazowiecki Park Krajobrazowy – zasoby naturalne gminy Celestynów

Źródło: Materiały UG Celestynów

Niewątpliwym bogactwem naturalnym Gminy pozostają lasy stanowiące 53% powierzchni Gminy. Nadrzędnym celem zarządców lasów jest prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej w oparciu o obowiązujący Plan Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Celestynów.

4.3. Formy ochrony przyrody¹¹

Na terenie gminy Celestynów można wyróżnić siedem spośród dziesięciu form ochrony przyrody, o których stanowi ustawa¹²:

¹¹ <https://ongeo.pl/geoportel/gmina-celestynow/ochrona-przyrody>

➤ **Obszar chronionego krajobrazu**

- Warszawski: 1719.0 ha

➤ **Park krajobrazowy**

- Mazowiecki Park Krajobrazowy: 6789.0 ha
- Mazowiecki Park Krajobrazowy - otulina: 1631.0 ha

➤ **Specjalny obszar ochrony (SOO)**

- Ostoja Bagno Całowanie: 1469.0 ha
- Bagna Celestynowskie: 569.0 ha

➤ **Użytek ekologiczny**

- "Podbiel": 35.0 ha
- użytek 571: 2.1 ha

➤ **Rezerwat**

- Bagno Bocianowskie: 68.93 ha
- Czarci Dół: 8.75 ha
- Grądy Celestynowskie: 8.4 ha
- Żurawinowe Bagno: 2.3 ha

➤ **Obszar specjalnej ochrony (OSO)**

- Bagno Całowanie: 1469.0 ha

➤ **Pomniki przyrody**

Na terenie Gminy znajduje się 13 pomników przyrody. Są to dęby szypułkowe, lipy drobnolistne i sosna zwyczajna.

Wśród nich zlokalizowane są m.in. pomniki o nazwie:

- Dąb Joanny,
- Dęby Strzeleckiego,
- Dąb Stanisław (Celestynów).

Ponadto ochroną konserwatorską objęte są dwa parki w Celestynowie.

4.4. Zagrożenia dla środowiska naturalnego

Zidentyfikowane główne zagrożenia zewnętrzne, które wpływają na funkcjonowanie przyrody, to przede wszystkim gazy i pyły napływające z obszarów sąsiednich – aglomeracji warszawskiej, a także sąsiedztwo ze składowiskiem odpadów komunalnych w Otwocku oraz niebezpieczeństwo wystąpienia poważnych awarii na terenie Ośrodka

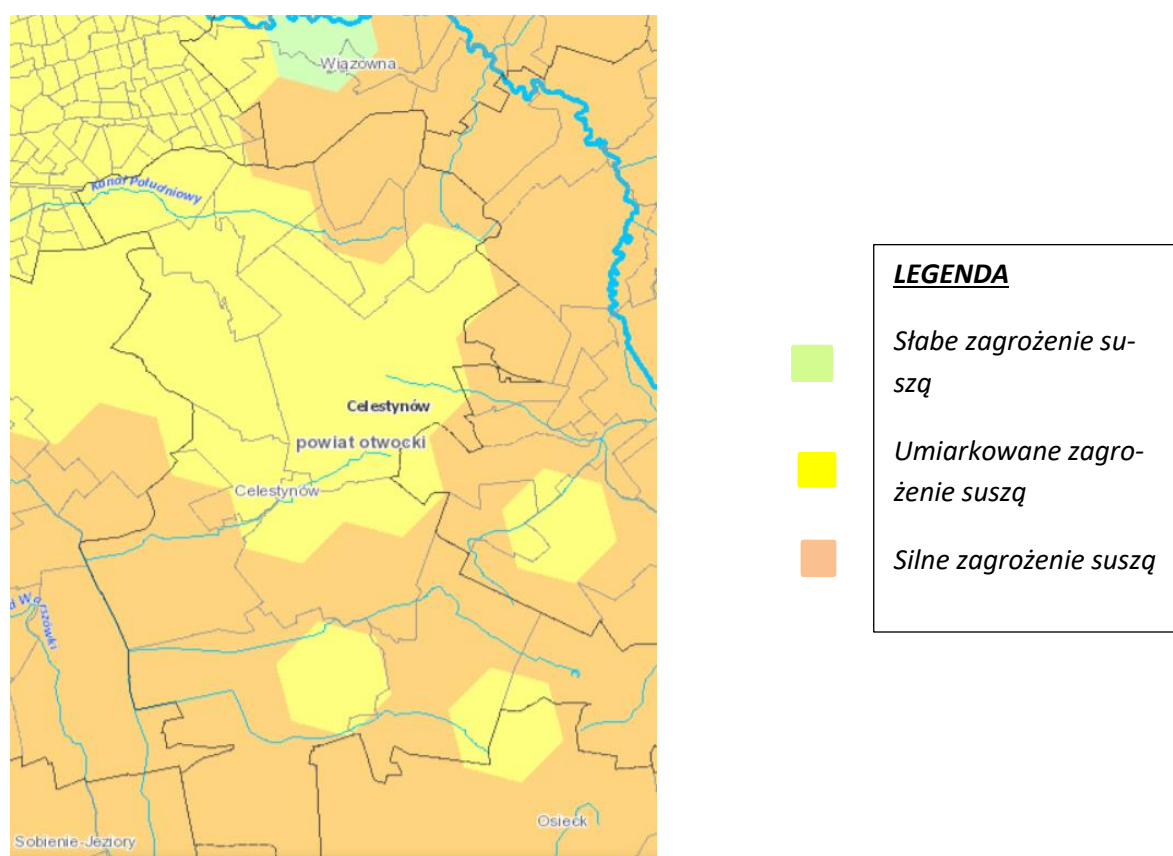
¹² Ustawa o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r.

Jądrowego w Otwocku-Świerku. Ośrodek ten położony jest w odległości 2 km od granicy gminy Celestynów. Zakład w Otwocku-Świerku został zakwalifikowany do obiektów o dużym ryzyku wystąpienia awarii na podstawie Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 10 października 2013 r. w sprawie rodzajów i ilości substancji niebezpiecznych, których znajdowanie się w zakładzie decyduje o zaliczeniu go do zakładu o zwiększonym ryzyku albo zakładu o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. Władze lokalne obawiają się również presji wejścia na teren Gminy uciążliwego przemysłu, co mogłoby być trudne dla mieszkańców i szkodliwe dla środowiska naturalnego.

Według Informatycznego Systemu Osłony Kraju (Hydroportal ISOK) teren gminy Celestynów znajduje się całkowicie poza obszarem zagrożenia powodziowego, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat (Q02%, a także całkowicie poza obszarem narażonym na zalanie w przypadku uszkodzenia ław awarii obwałowania.

W środkowej i północnej części Gminy występuje umiarkowane zagrożenie suszą, w południowej części Gminy z wyłączeniem trzech obszarów występuje silne zagrożenie suszą.

Rycina 9 Gmina Celestynów w Planie Przeciwdziałania Skutkom Suszy

Źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzqw/?qpmmap=qppss

Zgodnie z zaleceniami Planu przeciwdziałania skutkom suszy¹³ należy podjąć działania mające na celu wzmocnienie oraz przywrócenie zdolności retencyjnych danego obszaru, takie jak:

- 1) ochrona oraz odbudowa ekosystemów,
- 2) ochrona oraz odbudowa bioróżnorodności m.in. poprzez renaturyzację i renaturalizację ekosystemów wodnych i od wód zależnych oraz terenów podmokłych, zalesienia, biologizację gleby,
- 3) wdrażanie zasady zrównoważonego planowania i projektowania obszarów miejskich (tzw. smart city, wprowadzanie elementów błękitno-zielonej infrastruktury),
- 4) zmiany na rzecz ograniczania wodochłonności gospodarki – skutecznie przeciwdziałają skutkom suszy, ale także mają swój pozytywny wpływ na tworzenie gospodarki neutralnej dla klimatu.

Zatem działania adaptacyjne stosowane w przeciwdziałaniu skutkom suszy nie tylko minimalizują skutki wystąpienia suszy, ale również przyczyniają się do obniżania zagrożenia występowania tego zjawiska. Kluczowym elementem przeciwdziałania skutkom suszy jest kształtowanie zasobów wodnych.

4.5. Infrastruktura drogowa

Gmina Celestynów, z uwagi na swoje położenie posiada bardzo bogatą sieć dóg. Infrastruktura drogową Gminy tworzą:

1. Drogi krajowe:

- droga krajowa nr 50
- droga ekspresowa nr S17 Warszawa – Lublin (budowa odcinka węzeł „Lubelska” (bez węzła) – Kołbiel (początek obwodnicy) w latach 2016 - 2021,

2. Drogi wojewódzkie:

- droga nr 797 Celestynów – Regut (do drogi nr 50),
- droga nr 862 Tabor – Osieck (od drogi nr 50 do granicy południowej gminy),

3. Drogi powiatowe:

- droga nr 2713W Wola Karczewska (gmina Wiązowna) – Głina – Stara Wieś – Dąbrówka - Celestynów – do drogi wojewódzkiej nr 797,
- droga nr 2714W Dąbrówka – Celestynów – do granicy gminy Kołbiel,
- droga nr 2715W Celestynów – Dyżin – Głina – Pogorzel Warszawska – do granicy miasta Otwock,

¹³ Plan przeciwdziałania skutkom suszy stanowiący załącznik do rozporządzenia Ministra Infrastruktury z 15 lipca 2021 r.

DIAGNOZA GMINY CELESTYNÓW W LATACH 2010 - 2020

- droga nr 2716W Dyzin – Jatne – Ostrowik (od drogi krajowej nr 17),
- droga nr 2717W Celestynów – Jednostka wojskowa – do granicy gminy Kołbiel,
- droga nr 2718W Celestynów (od drogi wojewódzkiej nr 797 ul. Regucka – ul. Św. Kazimierza – ul. Jankowskiego) – do drogi powiatowej nr 2717W,
- droga nr 2719W Celestynów – Lasek – Tabor (do drogi krajowej nr 50) (droga gruntowa nieutwardzona),
- droga nr 2721W Podbiel (od drogi wojewódzkiej nr 862) – Regut – do drogi krajowej nr 50 (droga gruntowa nieutwardzona),
- droga nr 2722W Stara Wieś – Pogorzel Warszawska – do granicy miasta Otwock,
- droga nr 2732W od drogi krajowej nr 50 w Regucie - do drogi krajowej nr 50 w gm. Kołbiel,
- droga nr 2733W Antoninek - Zabieżki – Osieck,
- droga nr 2744W od granicy gminy Kołbiel – Ponurzyca – do granicy gminy Osieck.

Sieć dróg gminnych wynosi łącznie 125,61 km (łącznie ze skrzyżowaniami).

Tabela 15 Długość dróg gminnych

Wyszczególnienie	2016	2017	2018	2019
Długość dróg gminnych (km)	92,03	92,03	92,03	106,313
Utwardzone nawierzchnie (km)	26,074	27,505	34,823	36,631

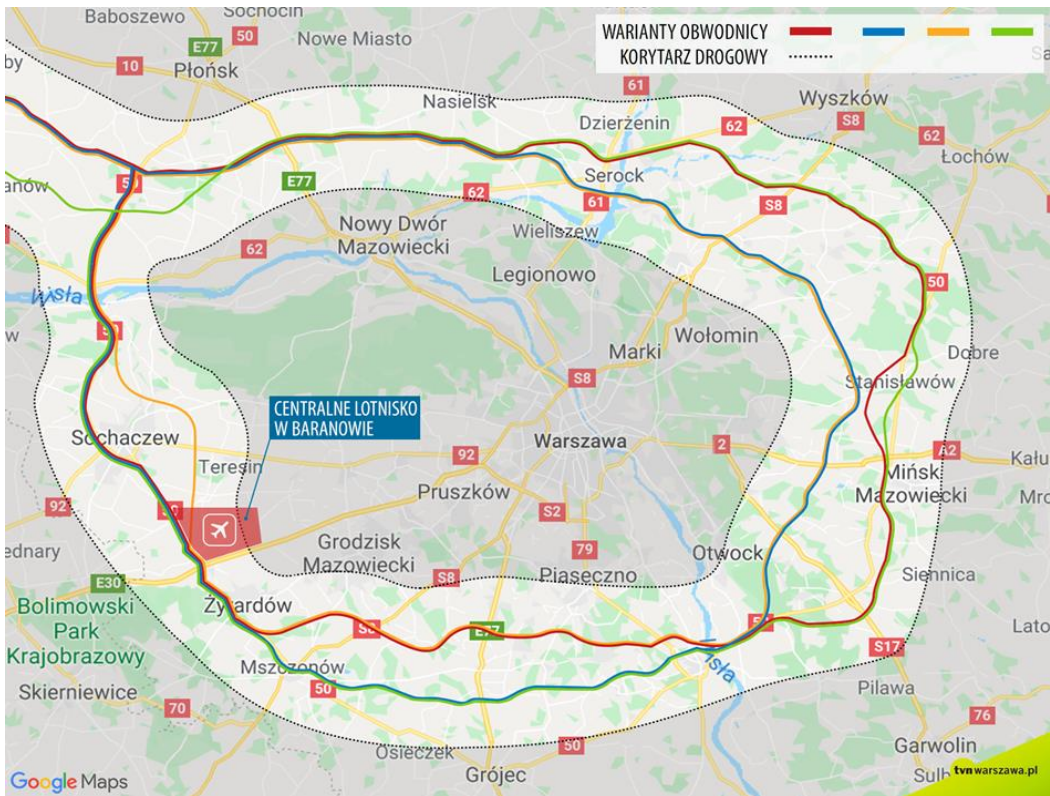
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UG Celestynów

4.6. Ponadlokalne Plany inwestycyjne w odniesieniu do sieci transportowej

1. Budowa nowej trasy w ramach DK 50 o parametrach drogi ekspresowej lub autostrady, biegnącej od planowanego Centralnego Portu Lotniczego w Baranowie w kierunku szlaków komunikacyjnych prowadzących do wschodniej granicy kraju.

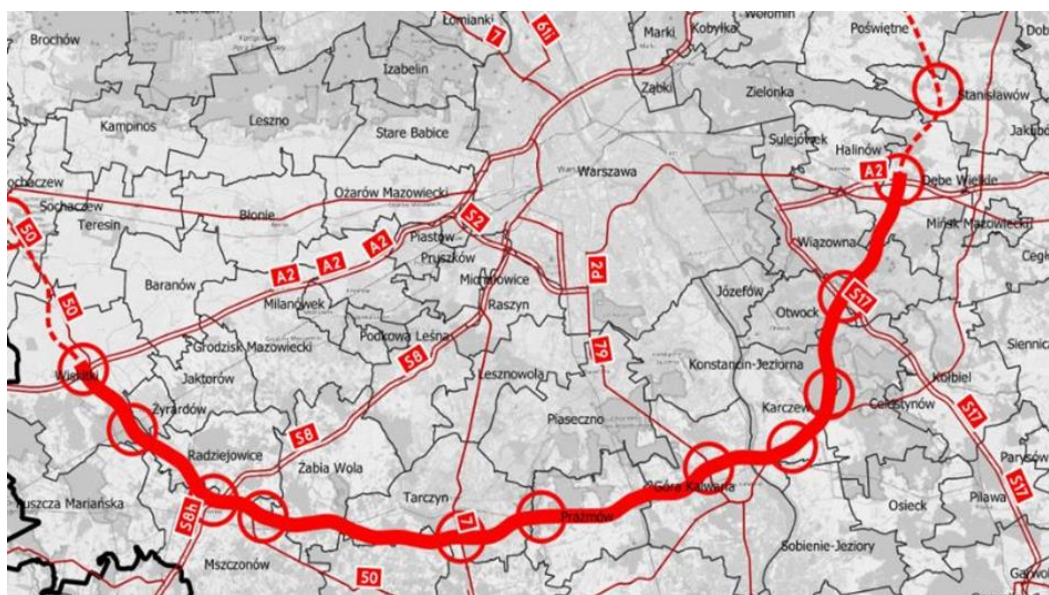

DIAGNOZA GMINY CELESTYNÓW W LATACH 2010 - 2020

Rycina 10 Warianty budowy nowej trasy w ramach DK 50 o parametrach drogi ekspresowej lub autostrady

Źródło: Materiały UG Celestynów

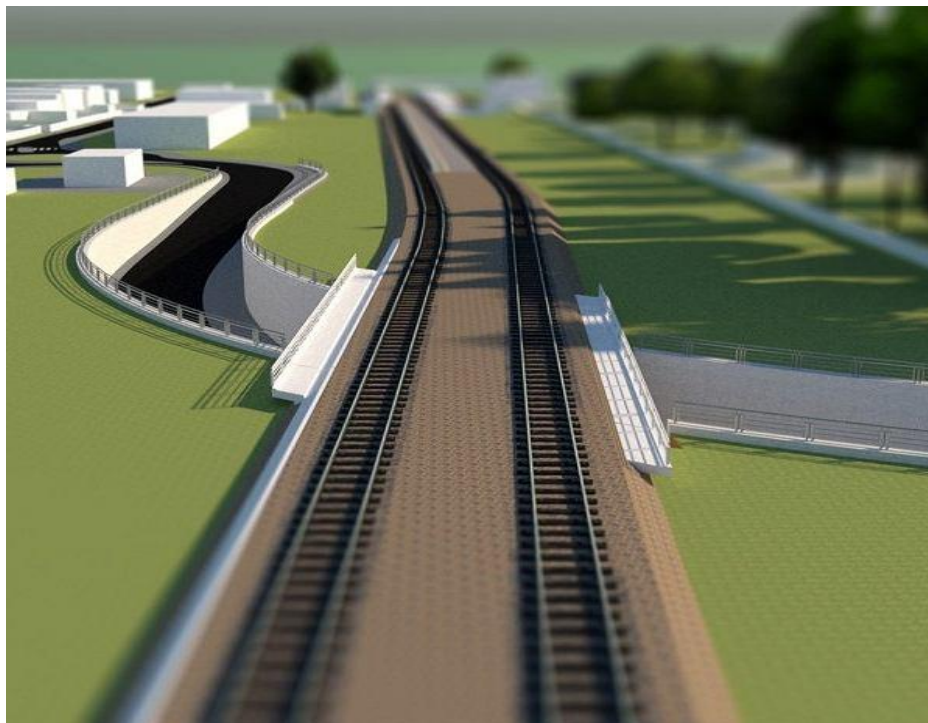

Rycina 11 Plan budowy nowej trasy w ramach DK 50 o parametrach drogi ekspresowej lub autostrady

Źródło: Materiały UG Celestynów

2. Budowa bezkolizyjnego skrzyżowania drogi powiatowej 2718W z linią kolejową nr 7 (tunel), która usprawni przemieszczanie się mieszkańców pomiędzy wschodnią a zachodnią częścią Celestynowa.

Rycina 12 Wizualizacja bezkolizyjnego skrzyżowania drogi powiatowej 2718 z linią kolejową nr 7

Źródło: Materiały UG Celestynów

3. Budowa gazociągu w miejscowościach Dąbrówka, Stara Wieś, Glina, Jatne
4. Modernizacja linii elektroenergetycznej najwyższego napięcia 400 kV relacji Koźienice – Miłosna.

4.7. Transport zbiorowy

- Kolejowy

Połączenia bezpośrednie do ważniejszych miast uruchamiane przez Koleje Mazowieckie (stan na 9 marca 2022):

- Warszawa – codziennie,
- Otwock , Józefów – codziennie,
- Pilawa, Dęblin, Sobolew – codziennie,
- Sochaczew, Grodzisk Mazowiecki – codziennie,
- Radom Główny – codziennie,
- Warka – codziennie,

- Żyrardów - połączenia tylko w dni robocze,
- Błonie – codziennie.

Ponadto, do dyspozycji mieszkańców oraz turystów na terenie Gminy funkcjonują:

- Parking w systemie parking w systemie Parkuj i Jedź (P&R) – 1,
- Postój taksówek - liczba licencji - 2.

- Autobusowy

Do Celestynowa można dojechać autobusami komunikacji prywatnej, a także realizowanej w ramach dofinansowań samorządu lokalnego. Obecne bezpośrednie połączenia i przewoźnicy (stan na 10 marca 2021):

- Celestynów, Os. Jednostka Wojskowa, UTJ Wołoszka - kursuje w dni robocze;
- Otwock przez Glinę, MiniBus Karczew – kursuje od poniedziałku do soboty;
- Karczew z przesiadką w Otwocku, MiniBus Karczew – kursuje od poniedziałku do soboty;
- Warszawa Plac Zawiszy z przesiadką w Otwocku, MiniBus Karczew – kursuje od poniedziałku do soboty;
- Ponurzyca przez Regut, UTJ Wołoszka – kursuje w dni robocze;
- Ostrów, UTJ Wołoszka - kursuje w dni robocze;
- Wola Ducka, Gmina Celestynów – kursuje tylko w dni nauki szkolnej;
- Zabieźki, Gmina Celestynów – kursuje tylko w dni nauki szkolnej;
- Kołbiel przez Gózd, UTJ Wołoszka – kursuje w dni robocze, skomunikowany z pociągiem;
- Mińsk Mazowiecki z przesiadką w Kołbieli, UTJ Wołoszka – kursuje w dni robocze.

4.8. Infrastruktura techniczna

Zaopatrzenie w wodę

Gminia Celestynów posiada rozbudowaną i bardzo dobrze funkcjonującą sieć wodociągową - 98,7% budynków mieszkalnych jest podłączonych do sieci wodociągowej (w 2015 r. - 94,4%, w 2010 r. - brak danych).

Na terenie Gminy znajdują się trzy ujęcia wody:

1. **Stacja Uzdatniania Wody w Celestynowie**, która zasila miejscowości: Celestynów, Lasek, Dąbrówka, Stara Wieś, Regut, Tabor, Podbiel;
2. **Stacja Uzdatniania Wody w Glinie**, która zasila miejscowości: Glina i Pogorzel;

3. **Stacja Uzdatniania Wody w Ostrowie**, która zasila miejscowości: Ostrów, Ostrowik, Dyzin, Jatne.

Wszystkie obiekty połączone są systemem pierścieniowym, który umożliwia w przypadku awarii dowolny przesył wody. Na terenie miejscowości Ponurzyca znajduje się pompownia wody ze zbiornikami retencyjno-wyrównawczym.

Łączna długość eksploatowanej sieci wynosi ponad 113 km. Całość sieci wykonana jest z rur PVC i PE.

Na sieci zainstalowanych jest:

- ok. 150 hydrantów p.poż. (Ø 80 mm),
- ok. 300 zasuw (Ø 80 – 225 mm),
- ok. 3 500 zasuw lokalnych (Ø 32 – 50),
- ponad 3 000 wodomierzy głównych.

Wykres 16 Wykaz i liczba instalacji wspomagających sieć wodociągową

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UG Celestynów

Ponadto na etapie realizacji jest budowa Stacji Uzdatniania Wód w Regucie.

Tabela 16 Sieć wodociągowa wraz z przyłączami na terenie gminy Celestynów

Lp.	Dane statystyczne	2010	2015	2020
1	Długość czynnej sieci rozdzielczej	93	110,4	113,4
2	Przyłącza wodociągowe prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	3350	3462	3695

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UG Celestynów

Sieć kanalizacyjna

DIAGNOZA GMINY CELESTYNÓW W LATACH 2010 - 2020

Ścieki komunalne z terenu gminy Celestynów odprowadzane są do oczyszczalni ścieków położonej w Otwocku, przy ulicy Kraszewskiego. Ze względu na koncentrację zaludnienia oraz sposób i możliwości zbioru i przekazywania do końcowego punktu zrzutu ścieków komunalnych, cały teren gminy Celestynów leży w aglomeracji Otwock.

Na terenie gminy Celestynów ścieki bytowo-gospodarcze odprowadzane są kanalizacją sanitarną z miejscowości:

1.Celestynów

- Centralna Stacja Podciśnieniowa "A", ul. Obrońców Pokoju,
- Centralna Stacja Podciśnieniowa "B", ul. Św. Kazimierza,
- Strefowa pompownia ścieków, ul. B. Prusa,
- Strefowa pompownia ścieków, u. Widok,
- Strefowa pompownia ścieków, ul. Wesoła,
- Strefowa pompownia ścieków, ul. Radzińska.

2.Glina, Stara Wieś

- Centralna Stacja Podciśnieniowa "E", ul. Wilcza

3.Pogorzel

- Centralna Stacja Podciśnieniowa "F", ul. Główna,
- Strefowa pompownia ścieków, ul. Świerkowa,
- Strefowa pompownia ścieków, ul. Leśna,
- Strefowa pompownia ścieków, ul. Leśna.

Pozostałe miejscowości nie posiadają zbiorczych układów odprowadzania ścieków bytowo-gospodarczych. Ścieki z zabudowań jednorodzinnych oraz obiektów usługowo-handlowych odprowadzane są do zbiorników bezodpływowych znajdujących się na terenie Gminy, a następnie wywożone do oczyszczalni ścieków.

W ostatnich latach znacznie wzrosło zainteresowanie budową ekologicznych przydomowych oczyszczalni ścieków. Coraz więcej osób zamieszkujących miejscowości o niskim stopniu zurbanizowania decyduje się na ich zakup, dlatego też Urząd Gminy w Celestynowie prowadzi akcje propagujące budowę przydomowych oczyszczalni ścieków oraz pozyskuje środki na dofinansowanie ich budowy.

Tabela 17 Infrastruktura kanalizacyjno-sanitarna w gminie Celestynów

Lp.	Dane GUS	2010	2015	2020
1	Długość czynnej sieci kanalizacyjnej	40	42,8	42,8

DIAGNOZA GMINY CELESTYNÓW W LATACH 2010 - 2020

2	Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	1300	1348	1593
3	Przydomowe oczyszczalnie ścieków (dla potrzeb budynków mieszkalnych)	16	140	263
4	Zbiorniki bezodpływowe	1800	1875	2004

Źródło: Materiały UG Celestynów

Wykres 17 Pozasieciowe urządzenia kanalizacyjne

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

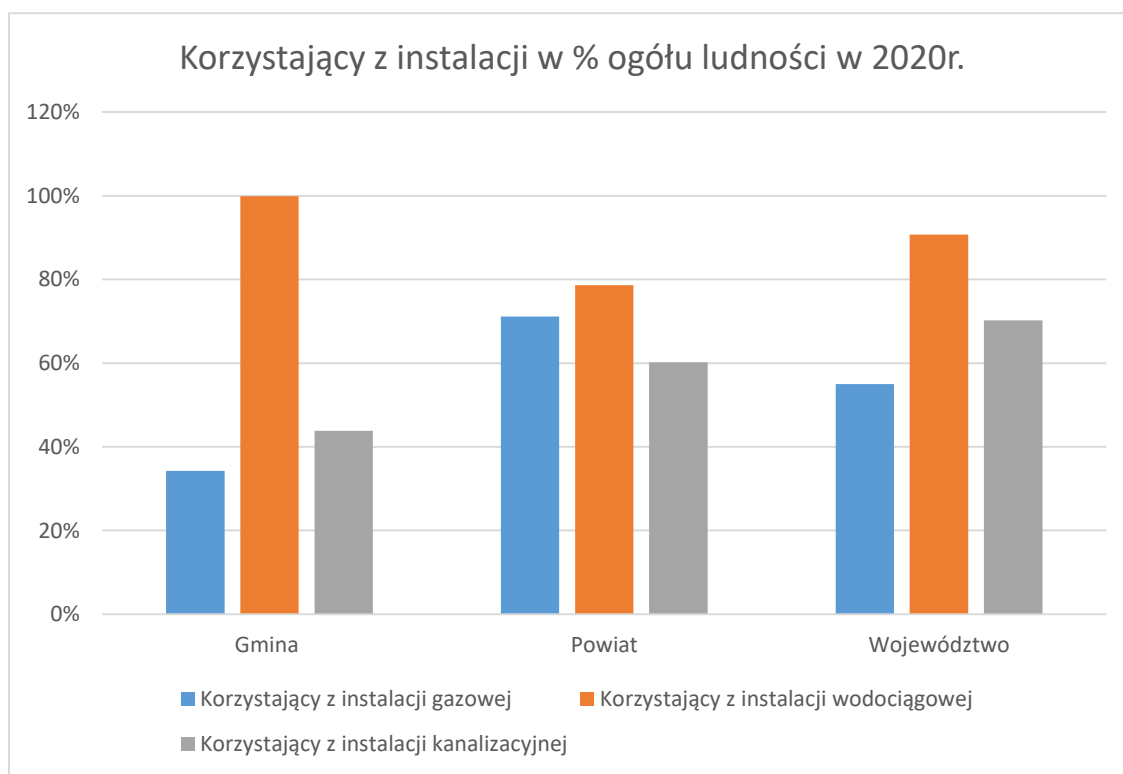
Tabela 18 Ilość mieszkańców gminy Celestynów podłączonych do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w porównaniu z powiatem otwockim i województwem mazowieckim

Rok	Gmina Celestynów		Powiat otwocki		Województwo mazowieckie	
	Ilość mieszkańców podłączonych do sieci wodociągowej (%)	Ilość mieszkańców podłączonych do sieci kanalizacyjnej (%)	Ilość mieszkańców podłączonych do sieci wodociągowej (%)	Ilość mieszkańców podłączonych do sieci kanalizacyjnej (%)	Ilość mieszkańców podłączonych do sieci wodociągowej (%)	Ilość mieszkańców podłączonych do sieci kanalizacyjnej (%)
2010	89,2	32,2	68,9	47,9	83,5	61,5
2015	99,9	39,9	76,8	58,1	89,6	67,5
2022	99,9	43,8	78,6	60,2	90,7	70,2

Źródło: Materiały własne UG Celestynów

Wykres 18 Odsetek mieszkańców korzystających z instalacji gazowych w gminie Celestynów na tle powiatu otwockiego i woj. mazowieckiego

Źródło: Dane Głównego Urzędu Statystycznego

Z analizy danych przedłożonych w powyższej tabeli oraz wykresu wynika, iż pod względem dostępu do sieci wodociągowej mieszkańcy gminy Celestynów w porównaniu z mieszkańcami powiatu jak i województwa znajdują się w najlepszej sytuacji – 99,9% mieszkańców posiada dostęp do sieci. Pod względem dostępu do sieci kanalizacyjnej sytuacja kształtuje się odwrotnie – 43% mieszkańców posiada dostęp do sieci. Władze Gminy podejmują stosowne działania, aby problem niewystarczającego dostępu do sieci kanalizacyjnej na terenie Gminy rozwiązać.

Aktualnie realizowany jest projekt **Poprawa gospodarki wodno-ściekowej na terenie gminy Karczew i Celestynów etap II. POIS.02.03.00-00-0104/17 w ramach działania 2.3 "Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracjach"** oś priorytetowa II "Ochrona Środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu" Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020.

- W ramach projektu Gmina realizuje zadanie budowy sieci kanalizacyjnej o łącznej długości ok 35 km,
- Koszt inwestycji wynosi 42 209 298,80 zł,

DIAGNOZA GMINY CELESTYNÓW W LATACH 2010 - 2020

- Kwota 21 995 469,71 zł stanowi pozyskane środki z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020.

Sieć gazowa

Przez teren Gminy przebiegają następujące gazociągi wysokiego ciśnienia krajowego systemu przesyłowego:

- w północnej części Gminy w rejonie miejscowości Pogorzel gazociąg DN 400 mm CN 6,3 MPa relacji Świerk – Mory;
- wzdłuż drogi krajowej nr 17 Warszawa – Lublin gazociąg DN 500 mm CN 6,3 MPa relacji Rembelszczyzna – Wronów (planowana na lata 2019-2023 budowa drugiego rurociągu).

Gmina jest zaopatrywana w gaz ze stacji gazowej IO o przepustowości 6 tys. nm³/h zlokalizowanej poza obszarem Gminy, w miejscowości Kołbiel.

Aktualnie zgazyfikowane miejscowości na terenie gm. Celestynów: Zabieжки, Celestynów, Lasek, Dąbrówka i Stara Wieś.

W miejscowości Jatne, Glina, Pogorzel Dyzin aktualnie trwają prace projektowe.

Tabela 19 Udział mieszkańców korzystających z instalacji gazowej w 2020 roku w gminie Celestynów (na tle powiatu i województwa)

Obszar administracyjny	Gmina	Powiat	Województwo
Korzystający z instalacji gazowej w % ogółu ludności w 2020 r.	34,3%	71,1%	55%

Źródło: Dane GUS

Tabela 20 Udział mieszkańców korzystających z instalacji gazowej w latach 2010 - 2020 roku

Lp.	Dane GUS	2010	2015	2020
1	Długość czynnej sieci gazowej ogółem (m)	38 627	39 190	44 935
2	Czynne przyłącza gazowe do budynków ogółem (mieszkalnych i niemieszkalnych)	929	975	1113
3	Odbiorcy gazu ogrzewający mieszkania gazem (gospodarstwa domowe)	907	993	1275
4	Ludność korzystająca z sieci gazowej (osoby)	2797	3227	4016

Źródło: Dane z GUS

Jak wynika z powyższych danych jedynie ok. 34% populacji gminy Celestynów korzysta z sieci gazowej, co na tle powiatu i województwa (71% i 55% odpowiednio) wskazuje na duże potrzeby w tym zakresie.

Zaopatrzenie w ciepło

Na terenie Gminy brak jest sieci ciepłowniczych, obiekty przemysłowe i budynki mieszkalne ogrzewanie są we własnym zakresie.

Sieć energetyczna

Przez teren Gminy przechodzi linia elektroenergetyczna najwyższego napięcia 400 kV Kozienice–Miłosna, która jest obecnie modernizowana (PGE) oraz wysokiego napięcia 110 kV, a ponadto linie średniego i niskiego napięcia. Główny Punkt Zasilający położony jest przy drodze nr 17 poza granicami Gminy.

Na terenie Gminy brak jest energii pozyskiwanej z wiatru, wody i geotermii.

Na terenie Gminy nie jest wykorzystywany potencjał w zakresie odnawialnych źródeł energii. Funkcjonujące instalacje zaspokajają potrzeby indywidualne poszczególnych obiektów. W najbliższych latach należy dążyć do większego wykorzystania dostępnych odnawialnych źródeł energii na potrzeby c.o. i c.w.u., w przypadku budynków mieszkalnych, jak i podmiotów gospodarczych.

Główne alternatywne źródła energii dla gminy Celestynów powinny stanowić energia słoneczna. Potencjał do energetycznego zagospodarowania tych odnawialnych źródeł energii jest bardzo wysoki. Szczególnie latem energia słoneczna może być wykorzystywana do podgrzewania wody użytkowej. Preferowanym kierunkiem rozwoju energetyki słonecznej jest instalowanie indywidualnych kolektorów na domach mieszkalnych i budynkach użyteczności publicznej, bądź w ich bezpośrednim sąsiedztwie.

Drogi, chodniki, przystanki i parkingi

Chodniki gminne:

Celestynów:

- ul. Św. Kazimierza (745,20 m² od ul. Jankowskiego do ul. Osieckiej),
- ul. Szkolna (100,00 m²),
- Ostrów przy szkole podstawowej (490,00 m²).

Parkingi:

Parking za Ośrodkiem Zdrowia (400,00 m²),

Parkingi, chodniki przy ul. H. Koprowskiego (7.755,00 m²),
Dojazd do Ośrodka Zdrowia (340,00 m²),
Parking przy przedszkolu samorządowym, ul. Szkolna – (1.030,00 m²),
Parkingi przed Urzędem Gminy – po obu stronach ul. Reguckiej (878,00 m²),
Parking przy posterunku Policji (320,00 m²),
Parking przy ul. Św. Kazimierza (1.097,15 m²).

Przystanki autobusowe

Ponurzyca - przystanek autobusowy przy szkole, ilość przystanków – 1,
Regut, ilość przystanków – 1,
Podbiel, ilość przystanków – 4,
Celestynów, ilość przystanków – 4,

- ul. Regucka – przy Ośrodku Zdrowia,
- ul. Regucka – przy Szkole Podstawowej,
- ul. Św. Kazimierza – naprzeciwko pawilonów handlowych,
- ul. H. Koprowskiego – przy hali sportowej,

Jatne – w rejonie skrzyżowania z drogami gminnymi nr 271638W, 271637W, 271639W,
ilość przystanków – 2

Ostrów – przy drodze serwisowej nr 17, ilość przystanków – 2.

Ostrowik – przy drodze serwisowej nr 17, ilość przystanków – 2.

4.9. Stan gospodarki odpadami i ochrona środowiska

Utworzenie i obsługa systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie gminy to obowiązek wynikający z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Zasady odbioru odpadów komunalnych z terenu nieruchomości reguluje pakiet uchwał podjętych przez organ stanowiący, dotyczących przede wszystkim: metody, na podstawie której naliczana jest opłata „śmieciowa”, stawek tej opłaty, szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zamian za uiszczoną opłatę, terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty, wzoru deklaracji o wysokości opłaty za zagospodarowanie odpadami komunalnymi, celem ustalenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, które świadczy Gmina, w związku z funkcjonowaniem systemu odpadowego. Gmina musi zapewnić osiągnięcie poziomów odzysku odpadów segregowanych i ograniczenie masy składowanych odpadów biodegradowalnych. Wójt corocznie sporządza sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi, które przedkłada Marszałkowi Województwa i Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska. W ramach tego systemu gmina prowadzi działania związane z odbiorem i zagospodarowaniem

DIAGNOZA GMINY CELESTYNÓW W LATACH 2010 - 2020

odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych na terenie gminy. Właściciele nieruchomości zobowiązani są do wyposażenia nieruchomości w pojemniki na odpady. Właściciele nieruchomości zamieszkałych ponoszą opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi zróżnicowaną w zależności od tego, czy odpady na nieruchomości są segregowane, czy też nie są. Jednym z głównych celów systemu jest zrealizowanie obowiązków wynikających z dyrektyw unijnych związanych z osiągnięciem odpowiednich poziomów odzysku poszczególnych frakcji odpadów.

Tabela 21 Gospodarka odpadami na terenie gminy Celestynów

Wyszczególnienie	2010	2015	2020
Liczba mieszkańców objętych systemem gospodarowania odpadami komunalnymi	<i>system gospodarki odpadami prowadzony przez gminy obowiązuje od 2013r</i>	10809	10545
Ilość zebranych odpadów komunalnych, w tym:			
Zmieszane (Mg)	1548,75	1794,11	1903,98
Segregowane (Mg)	<i>Brak danych</i>	846,39	2443,88
udział odpadów segregowanych (%)	<i>Brak danych</i>	32	56
Odsetek mieszkańców objętych systemem ewidencji zagospodarowania odpadów (%)	75,3	100	100
Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania			
w Gminie (%)	<i>Brak danych</i>	3,4	7,4
Wymagany (%)	<i>Brak danych</i>	50	35
Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła			
w Gminie	<i>Brak danych</i>	40,34%	73,21%
wymagany	<i>Brak danych</i>	16%	50%
Ilość odpadów zebranych selektywnie w latach 2010-2015-2020: papier, plastik, szkło, Bio.			
Papier (Mg)	<i>Brak danych</i>	102,80	190,29
Plastik (Mg)	<i>Brak danych</i>	63,00	511,31
Szkło (Mg)	<i>Brak danych</i>	173,60	241,21
BIO (Mg)	<i>Brak danych</i>	324,90	1132,05

Źródło: UG Celestynów

Z danych przedstawionych w tabeli wynika, że system odbioru i gospodarowania odpadami w Gminie funkcjonuje bardzo dobrze, o czym świadczy odsetek mieszkańców objętych systemem ewidencji odbioru i zagospodarowania odpadów (100%). Ponadto **osiągnięte zostały wskaźniki recyklingu w znacznie wyższym stopniu niż wymagane** określone w Artykule 11 dyrektywy ramowej w sprawie odpadów (2008/98/WE).

Gospodarka odpadami stanowi ważny element ochrony środowiska, o której szerzej traktuje szerzej Program Ochrony Środowiska dla Gminy Celestynów na lata 2018 – 2022 z perspektywą do 2025 r. Obok szeroko omówionej kwestii gospodarki odpadami, Program zawiera również postanowienia w zakresie:

- gospodarki niskoemisyjnej,
- ochrony gleb, ochrony przyrody krajobrazu i lasów,
- ochrony powietrza,
- ochrony przed hałasem,
- promieniowaniem elektromagnetycznym,
- nadzwyczajnymi zagrożeniami dla środowiska,
- ochroną zasobów kopalin,
- edukacji ekologicznej.

Postanowienia Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Celestynów na lata 2018 – 2022 z perspektywą do 2025 r. pozostają w zgodzie z polityką ekologiczną państwa, której podstawowym celem jest: „*Rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców*”¹⁴

¹⁴ Polityka ekologiczna Państwa 2030; Ministerstwo Środowiska 2019 r.

***Rekomendacje i wnioski wypracowane
na warsztatach strategicznych w obszarze
Środowisko naturalne i infrastruktura***

- Oszczędność ekologiczna;
- Edukacja ekologiczna w zakresie czystości lasów, segregacji odpadów;
- Gmina bez azbestu;
- Ekoturystyka – zwiększenie infrastruktury turystycznej;
- Ekologia i turystyka holistycznie, realizacja projektów krajowych i międzynarodowych;
- Racjonalne wykorzystanie wody;
- Tworzenie – budowanie marki miejsca dla gminy Celestynów;
- Błękitno – zielona architektura:
 - a/ retencjonowanie wody,
 - b/ zmniejszenie ilości odpadów zielonych,
 - c/ bogate środowisko dla roślin, zwierząt i owadów;
- Kampania ekologiczna w gminie na rzecz ochrony środowiska;
- Diagnoza alternatywnych źródeł energii;
- Zwiększenie ilości form ochrony przyrody;
- Utwardzenie dróg gruntowych;
- Modernizacja oświetlenia – nowoczesne oświetlenie, czujniki - efekt oszczędności.
- Budowa PSZOKU wyposażonego we wszystkie wymagane elementy;
- Realizacja budowy PSZOKU – ekologicznej inwestycji pozwoli na kontrolowanie firmy w zakresie ilości odbieranych odpadów, przyczyniając się jednocześnie do obniżenia kosztów stawki za odbiór i zagospodarowanie odpadów;
- Budowa „gminnego” kompostownika na odpady zielone, zbierane z terenów publicznych;
- Wykorzystanie kompostu z w/w przedmiotowego kompostownika jako nawóz dla roślin na terenach publicznych oraz dla mieszkańców do pielęgnacji ogrodów.

5. Kultura i dziedzictwo kulturowe

5.1. Gminny Ośrodek Kultury i Sportu

Instytucją odpowiedzialną za realizację zadań z zakresu kultury na terenie Gminy jest Gminny Ośrodek Kultury i Sportu (GOKiS). Podstawowym zadaniem GOKiS jest upowszechnianie kultury, sztuki, czytelnictwa, sportu i rekreacji oraz zaspokajanie i rozwijanie potrzeb kulturalnych i sportowych mieszkańców gminy Celestynów.

W strukturę GOKiS wchodzi Biblioteka Publiczna w Celestynowie i Filia w Regucie.

Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Celestynowie administruje:

- **gminną salą gimnastyczną,**
- **boiskiem sportowym „Orlik” w Celestynowie,**
- **świetlicami wiejskimi w Pogorzeli, Glinie, Dyzinie, Jatnem i Ponurzycy** służącymi społeczności lokalnej jako miejsca spotkań czy organizowania uroczystości rodzinnych.

Działalność w roku 2020 była bardzo mocno ograniczona przez pandemię wywołaną wirusem COVID –19. Nie odbyły się planowane imprezy plenerowe takie jak: Gminny Dzień Dziecka, Powitanie Lata w Starej Wsi, Piknik Historyczno-Edukacyjny, Dzień Gminy Celestynów oraz szereg turniejów sportowych. Nie zrealizowane zostały także koncerty patriotyczne, spotkania umuzykalniające dla maluszków, spotkanie z kulturą dla seniorów czy spektakle i warsztaty przedświąteczne w świetlicach.

W 2020 roku GOKiS prowadził szeroko pojętą edukację kulturalną, artystyczną i sportową oraz tworzył warunki do rozwoju amatorskiego ruchu artystycznego poprzez:

Wydarzenia kulturalne

- Akcja Zima i Akcja Lato
- konkursy
- widowiska teatralne
- wyjazdy do teatru
- uroczystości patriotyczne
- wystawy
- Celestynowskie Koło Studenckie dla Seniorów
- kino plenerowe
- akcja szycia maseczek ochronnych

Imprezy plenerowe: Powitanie Nowego Roku.

Zajęcia stałe dla dzieci, młodzieży i dorosłych:

- taneczne

- sportowe
- ogólnorozwojowe
- artystyczne

Działalność amatorskich zespołów ludowych: „Podbielanki” i „Wiejskie Klimaty”.

Dofinansowanie pozyskane ze źródeł zewnętrznych: Równać Szanse „Młoda Moda”.

Działalność wydawnicza.

Działalność sportowo-rekreacyjna.

Drużyna Siatkarska Kobiet.

Działalność GOKiS w sieci

Znaczna część wydarzeń mogła zostać zrealizowana dzięki przeniesieniu działalności statutowej do sieci. W tym celu została założona strona na Facebooku i kanał na YouTube, dzięki którym możliwa była kontynuacja pracy ośrodka oraz dotarcie z ofertą do dużej liczby odbiorców.

Na Facebooku mieszkańcy Gminy mogli:

- skorzystać z zajęć i warsztatów online, konkursów internetowych, wirtualnych treningów sportowych,
- obejrzeć relacje na żywo z wydarzeń sportowych, w których nie mogła uczestniczyć publiczność,
- korzystać z wykładów specjalistów.

GOKiS rozpowszechniał w sieci wydarzenia dotyczące świąt i ważnych wydarzeń kulturalnych, np.:

- **„Dźwiękowe poranki”** edukacyjny projekt muzyczny proponowany przez Mazowiecki Instytut Kultury,
- **Listopad w rezydencjach królewskich** - wirtualnie oraz **Ferie po królewsku** online w siedmiu Rezydencjach Królewskich, których organizatorem był Minister Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu,
- **Narodowe Święto Niepodległości** – projekt opracowany przez Biuro Programu „Niepodległa”.

5.2. Działalność biblioteki publicznej w Celestynowie i Filii w Regucie

W roku 2020 r. biblioteki podjęły następujące działania i przedsięwzięcia:

- **Wzbogacanie księgozbiorów**

Księgozbiór Biblioteki w Celestynowie w 2020 roku wzbogacił się o 1072 nowe pozycje książkowe.

- Na koniec 2020 roku stan księgozbioru Biblioteki w Celestynowie wynosił 18736 woluminów.
- Na koniec 2020 roku stan księgozbioru Biblioteki w Regucie wynosił 7588 woluminów.

- **Komputeryzacja bibliotek**

Biblioteka Publiczna w Celestynowie jest w 100 procentach skomputeryzowana. Prowadzi komputerowy system ewidencji czytelników i wypożyczeń księgozbioru.

Czytelnicy mają możliwość sprawdzenia dostępności książek oraz zalogowania się na swoje konto biblioteczne w celu sprawdzenia terminu oddania książek poprzez katalog online oraz prolongowanie internetowe wypożyczonych książek.

Biblioteka w Celestynowie kolejny rok działała w Mazowieckim Konsorcjum Bibliotek Publicznych, dzięki czemu udostępniła wybrane publikacje specjalistyczne, popularnonaukowe, beletrystyczne w języku polskim na platformie *IBUK Libra*. Czytelnicy zyskali bezpłatny dostęp do 1591 elektronicznych książek. Z platformy *IBUK Libra* czytelnicy mogli korzystać przez całą dobę, siedem dni w tygodniu, na komputerze, smartfonie, laptopie czy tablecie, wszędzie, gdzie jest dostęp do Internetu. Z portalu książek elektronicznych skorzystało 46 czytelników.

- **Projekt Mała Książka-Wielki Człowiek**

W projekcie przez cały rok wzięło udział ponad 100 dzieci.

- **Akcja Biblioteka na to czeka**

Biblioteka Publiczna w Celestynowie dołączyła do akcji „Biblioteka na to czeka” organizowanej przez Instytut Pamięci Narodowej. Dzięki temu Biblioteka pozyskała pakiet publikacji IPN. Celem akcji było upowszechnienie wiedzy z zakresu najnowszej historii Polski poprzez udostępnienie czytelnikom dorobku wydawniczego IPN.

- **Biblioteka w sieci**

W 2020 roku Biblioteka stworzyła swój fanpage na Facebooku, aby na bieżąco kontaktować się z wypożyczalnią Wolne Lektury, gdzie można było znaleźć darmowe, opracowane, pełne teksty lektur.

5.3. Dziedzictwo narodowe - obiekty zabytkowe

- **Dwór Radzin (1875) wraz z parkiem**

Do rejestru zabytków na terenie gminy Celestynów wpisano murowany dwór wraz z otaczającym go parkiem. Przestronne pomieszczenia dworu zostały odnowione i urzą-

dzzone z zachowaniem charakteru dziewiętnastowiecznego dworu ziemiańskiego. W dworze można urządzać spotkania rodzinne, takie jak wesela, komunie itp.

Fot. 2 Dwór Radzin

Źródło: <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=59364230>

- **Dworzec Kolejowy w Celestynowie** – Jest charakterystycznym, zbudowanym w 1900 r. z drewna obiektem Celestynowa, rzucającym się w oczy zaraz po przyjeździe. Wciąż jest czynny i służy podróżnym; w środku do dzisiaj znajdują się kasy i poczekalnia. Właścicielem budynku jest PKP, które zamierza przeprowadzić remont kapitalny obiektu.

Fot. 3 Budynek dworca kolejowego w Celestynowie

Źródło: <https://polska-org.pl/9389701,foto.html>

➤ **Kościół Parafialny pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny (1930)**

Pierwotnie jako drewniana kaplica wybudowana w 1927 r., w październiku 1932 odbyło się poświęcenie kościoła. Ciekawostką jest fakt poświęcenia w 1966 r. przez kard. Stefana Wyszyńskiego dzwonów o imionach: Maria, Józef, Andrzej Bobola na wieży kościoła w Celestynowie. Swoją obecną formę kościół otrzymał w 1977 r., kiedy otynkowano jego fasadę.

Fot. 4 Kościół parafialny pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny

<https://www.google.com/search?q=ko%C5%9Bci%C3%B3%C5%82+parafialny+w+Celestynowie>

➤ **Cmentarz Parafialny (1931)**

➤ **Willa wraz z zielenią leśną**

Budynek wykonany z drewna w konstrukcji mieszanej wieńcowej z łątkami przy otworach. Posadowiony na fundamentach z łupanego kamienia granitowego. Willa ma formę wydłużonego prostokąta z symetrycznymi gankami po obydwu stronach

budynku. Przykryta jest dwuspadowym dachem. Elewacja przykryta jest dekoracyjnie układanymi deskami¹⁵ (Fot.5).

5.4. Miejsca pamięci¹⁶

Miejsca pamięci narodowej to zgodnie z zapisami w Ustawie o miejscach **pamięci narodowej**: groby lub cmentarze wojenne, nieruchomości lub obiekty budowlane albo ich pozostałości, upamiętniające postaci lub wydarzenia znaczące dla **Narodu** i Państwa Polskiego, a w szczególności pomniki, krzyże przydrożne. W Gminie Celestynów występuje wiele miejsc upamiętniających historycznie istotne wydarzenia, które podnoszą rangę i znaczenie Gminy w wymiarze atrakcyjności turystycznej i kulturowej. Są to m.im.

- Pomnik Odzyskania Niepodległości przy Kościele parafialnym;

¹⁵ <https://lokalnyatrakcyjnyzlak.pl/przewodnik/gmina-celestynow/>

¹⁶ [https://pl.wikipedia.org/wiki/Celestynow_\(powiat_otwocki\)Zabytki](https://pl.wikipedia.org/wiki/Celestynow_(powiat_otwocki)Zabytki)

Fot. 6 Pomnik – upamiętnienie ofiar wojny i okupacji hitlerowskiej przy pl. Kardynała Stefana Wyszyńskiego

Źródło: https://pl.m.wikipedia.org/wiki/Plik:Pomnik_upamietnienie_ofiar_wojny_w_Celestynowie.jpg

- Postument w postaci krzyża (fot.powyżej) z rozpiętą flagą narodową i orłem upamiętnia ofiary z różnych okresów II wojny światowej. Pierwszy wpis upamiętnia ofiary bombardowania okolic dworca PKP w Celestynowie dnia 1 IX 1939 r. Drugi przypomina rozstrzelanie 18 mężczyzn, pracowników cegielni dnia 30 XII 1939 r. Stało się to w odwecie za napaść na dom niemieckiej rodziny Zommerów. Trzeci wpis upamiętnia datę 11 II 1944 r., kiedy w odwecie za zamach na generała Franza Kutscherę rozstrzelano 8 osób. Ostatni wpis upamiętnia wszystkich mieszkańców Celestynowa i okolic, którzy zostali zamordowani indywidualnie w różnych okresach wojny;¹⁷

Fot. 7 Pomnik upamiętniający Akcję pod Celestynowem przy Dworcu Kolejowym

¹⁷ <https://lokalnyatrakcyjnyszlak.pl/przewodnik/gmina-celestynow/>

Źródło: <https://www.google.com/search?q=Fot.+Pomnik+upamiętniający+Akcje+pod+Celestynowem>

- Pomnik upamiętniający Akcję pod Celestynowem przy Dworcu Kolejowym (fot. powyżej)
Na stacji kolejowej w Celestynowie 20 maja 1943 r. żołnierze oddziału dyspozycyjnego

**Rekomendacje i wnioski wypracowane
na warsztatach strategicznych w obszarze
Kultura i dziedzictwo kulturowe**

- Nowe wielofunkcyjne Celestynowskie Centrum Kultury;
- Doposażenie istniejących świetlic w sprzęt nagłaśniający i oświetleniowy do realizacji imprez i innych działań;
- Powstanie Centrum Wsparcia Organizacji Pozarządowych w Celestynowie w oparciu o infrastrukturę CCK.

Kie-
row
nic-
twa
Dy
wer
sji
Ko
me

ndy Głównej AK „Motor” pod dowództwem kpt. Mieczysła

wa Kurkowskiego „Mietka” odbili więźniów z transportu jadącego z więzienia na Zamku Lubelskim do obozu koncentracyjnego w Oświęcimiu. W wyniku tej akcji uwolniono 49 Więźniów;

- Pomnik akcji „Skrytego” przy przejeździe kolejowo-drogowym na ul. Prostej – upamiętnia akcję wysadzenia w nocy z 11 na 12 grudnia 1943 r. w pobliżu Celestynowa niemieckiego pociągu urlopowego przez oddział cichociemnego por. Józefa Czumy „Skrytego”.
- Golgota Leśników Polskich na terenie Centrum Edukacji Leśnej - Pomnik stanowi granitowy kamień z wizerunkiem Batki Bożej Katyńskiej i napisem „Golgota leśników polskich i ich rodzin pomordowanych na wschodzie w latach 1939-1948” oraz urna z ziemią przywiezioną z Katynia. Obok kamienia znajduje się drewniany krzyż, trzy głazy z napisami: Katyń, Kresy, Sybir oraz 100 dębów i słupki z nazwiskami pomordowanych.

6. Sport, rekreacja i turystyka

6.1. Turystyka i infrastruktura turystyczna

Uwarunkowania naturalne oraz bliskie położenie dużej aglomeracji miejskiej sprawia, iż obszar Gminy jest atrakcyjny w dla tzw. podmiejskiej turystyki jednodniowej. Gmina,

z racji położenia, jest wyjątkowo atrakcyjnym miejscem do uprawiania turystyki pieszej, rowerowej i konnej. W jej lasach można znaleźć liczne ścieżki i trasy, a w poszczególnych miejscowościach liczne ślady historii lokalnej. Jej teren często wybierany jest na przebieg tras rajdów rowerowych czy biegów na orientację.

W centrum Celestynowa mieści się hala sportowa oraz kompleks boisk sportowych, na których odbywają się zawody oraz turnieje, a także skatepark i pumptrack. Na terenie większości sołectw można również spotkać place zabaw dla dzieci oraz siłownie zewnętrzne.

Na terenie gminy Celestynów wzdłuż tras rowerowych i ścieżek turystycznych zlokalizowane są drewniane wiaty piknikowe, które zapewniają miejsca do zatrzymania się i wypoczynku. W 2019 r. w Regucie zmodernizowany został teren przy zbiorniku wodnym, stwarzając przy nim miejsce wypoczynku dla lokalnej społeczności i turystów. W Podbieli można skorzystać z wieży widokowej zlokalizowanej na terenie **Bagna Całowanie - Obszaru Natura 2000** stanowiącej element ścieżki przyrodniczej tzw. „13 błota stóp”.

Interesującą propozycją dla miłośników spędzania czasu na łonie natury jest Zielony Punkt Kontrolnym tworzony przez 108 punktów kontrolnych. Stanowi nowoczesną koncepcję udostępniania terenów leśnych i miejskich o naturalnych walorach przyrodniczych i edukacyjnych dla aktywnego społeczeństwa. Polega ona na wyznaczeniu w terenie tras turystycznych, rekreacyjnych, edukacyjnych i sportowych oraz udostępnienie ich za pośrednictwem map umieszczonych na dedykowanych platformach internetowych oraz systemu wszechstronnej informacji wizualnej o zasadach korzystania z koncepcji. Wraz z punktami z terenu Miasta Otwocka oraz Gminy Karczew stanowią spójną bazę do uprawiania orienteeringu, geocachingu - jedna z najdłuższych tras w Polsce.

6.2. Piesze i rowerowe szlaki turystyczne PTTK

Różnorodność środowiska naturalnego sprawia, że jest to atrakcyjny obszar do uprawiania turystyki pieszej i rowerowej oraz turystyki konnej. Przez teren Gminy przebiegają długodystansowe szlaki turystyczne o znaczeniu pomadregionalnym:

- MZ-5083z „**Szlak pejzażowy**” – 31 km (zielony)
Trasa: Kołbiel PKS – Celestynów PKP – Okoły – Otwock, wiadukt kolejowy- Otwock PKP. Krzyżują się z nim „Szlak borów nadwiślańskich”, „Szlak wiejski” i „Warszawska obwodnica turystyczna”,
- MZ-5096n „**Pomadregionalny szlak borów nadwiślańskich**” – 80 km (niebieski)
Trasa: Glinianka PKS – Wola Karczewska – Adamówka – Wólka Mładzka – Rudka – Otwock – Czerwona Droga – Torfy – Jezioro Czarne – Lasek – Celestynów – Regut

– Las Ponurzycki - Zabieźki – Kąciaki – Osieck – UG – Łucznicza – Garwolin PKP,

Fot. 8 GRAND PRIX AMATORÓW NA SZOSIE "Rowerem przez Polskę"

Źródło: <https://rajdydlafrajdy.pl/relacje-2021/celestynow/>

- PTTK OTWOCK R-1c **„Szlak borów nadwiślańskich”** – 75 km (trasa rowerowa/czerwona)

Trasa: Warszawa Radość PKP – Zagórze – Góraszka – Emów – Kamień Leśnika – Dąbrowiecka Góra – Dąbrówka – Celestynów – Regut – Podbiel – Ponurzyca – Czarczi Dół – Osieck – Kąciaki – Augustówka Ocznia – Jaźwiny – Augustówka – Pila-

wa,

- **„Przez Lasy Celestynowsko-Otwockie”** – 10 km (trasa rowerowa/żółta)

Trasa: Celestynów PKP – Nadleśnictwo Celestynów – Dąbrówka – Dąbrowiecka Góra – Baza Torfy.

Nadleśnictwo Celestynów wyznaczyło 77 km szlaków przeznaczonych do jazdy konnej. Trasa każdego z nich oznaczona jest białym polem z pomarańczową kropką. Szlaki poprowadzono po najładniejszych fragmentach leśnictw Torfy, Celestynów, Czarczi Dół i Sobienie¹⁸.

6.3. Ścieżki dydaktyczne i historyczne¹⁹:

Stanowią rozszerzenie oferty szlaków turystycznych, jako kolejne atrakcje decydują o turystycznej atrakcyjności Gminy:

¹⁸ https://lokalnyatrakcyjnyszlak.pl/wp-content/uploads/2020/06/LAS_LGDNiK_inwentaryzacja.pdf

¹⁹ Gmina Celestynów – Pieszko i rowerem – album 2021 r.

- **Szlakiem Wsi Mazowieckich** - Malowniczy pas terenu wiedzie szlakiem z Celestynowa do Karpisk w gminie Kołbiel przez Regut i Ponurzyce. Na trasie znajduje się 13 punktów dydaktycznych. Biegnie przez lasy celestynowsko-otwockie z początkiem na stacji PKP w Celestynowie i końcem pod Bazą Edukacji Ekologicznej „Torfy” w Otwocku. Na trasie znajduje się 11 punktów dydaktycznych.
- **Celestynowski Szlak Polskiego Państwa Podziemnego** – to dziesięcioprzystankowa ścieżka o długości 3,3 km wytyczona przez Fundację „Nauka-Sport-Rekreacja”. Każdy przystanek obrazuje historię Celestynowa związaną z prowadzonymi na jej terenie konspiracyjnymi walkami o niepodległość. Ścieżka ma swój początek przy ul. Św. Kazimierza przy budynku Szkoły Podstawowej im. Batalionu „Zośka”. Przy kościele usadowiony jest pomnik upamiętniający 10. rocznicę Odzyskania Niepodległości przez Polskę. Po 1989 r. każdego roku władze samorządowe, instytucje gminne i mieszkańcy składają pod nim wiązanki kwiatów, a harcerze zaciągają wartę.

Przez teren Gminy przebiega również **"Szlak Fortyfikacji Pozycji Przedmoście Warszawa na terenie Powiatu Otwockiego"**. Ustawione na szlaku tablice informują, w której części pozycji się znajdujemy, przedstawiają jej historię oraz wskazują kolejne ciekawe miejsca do odwiedzenia. Postawione tablice mają przywrócić pamięć mieszkańców i licznych zwiedzających o wydarzeniach oraz militarnym dziedzictwie gminy. Na terenie Gminy znajduje się 6 turystycznych znaków drogowych oraz 4 leśne drogowskazy, które ułatwią dotarcie do **skansenu fortecznego na Dąbrowieckiej Górze**.

6.4. Atrakcje turystyczne

- **Centrum Edukacji Leśnej** – największy w Polsce leśny ośrodek edukacyjny - Ośrodek został otwarty w 2009 roku, w celu upowszechniania wśród dzieci, młodzieży i dorosłych wiedzy o lesie, gospodarowaniu zasobami natury oraz o racjonalnym i odpowiedzialnym korzystaniu ze wszystkich darów przyrody. Nieopodal zlokalizowane jest Goździkowe Bagno z systemem kładek oraz ścieżka zdrowia pozwalająca na spędzenie czasu wolnego w sposób aktywny i zdrowy. W budynku Centrum Edukacji Leśnej znajduje się kilka sal zajęciowych, w których przeprowadzane są wykłady i lekcje multimedialne. Umieszczono tam także ekspozycje na temat leśnej flory i fauny. Centrum Edukacji Leśnej zarządzane jest przez Nadleśnictwo Celestynów.

Fot. 9 Centru Edukacji Leśnej w Celestynowie

Źródło: <https://lokalnyatrakcynyszajk.pl/>

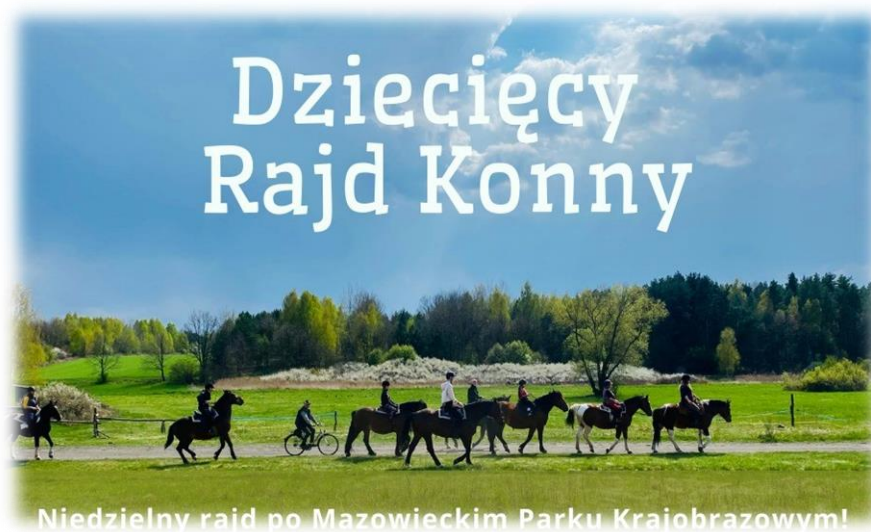
- Na terenie gminy Celestynów zlokalizowane są również specjalne obszary leśne wyznaczone przez Nadleśnictwo Celestynów w ramach projektu „Zanocuj w lesie” do uprawiania aktywności bushcraft i survival.
- **Pensjonat i stajnia GRAND** – jazda konna, stadnina koni, agroturystyka

Fot. 11 Pensjonat i stajnia GRAND

Źródło: (<https://www.stajniagrand.pl/>)

- **Stajnia Mirabell** – szkoła jazdy konnej, kuligi i przejażdżki konne, tramwaje konne

Fot. 12 Dziecięcy Rajd Konny

Źródło: <https://pl-pl.facebook.com/StajniaMirabell/>

- **Stajnia w Ponurzycy** – nauka jazdy konnej (konie rekreacyjne i sportowe)

Fot. 13 Stajnia w Ponurzyca

Źródło: <https://pl-pl.facebook.com/Ponurzyca/>

- **Ziołowe Moczydło** – czan ukraiński, balia z jacuzzi, sauna – ziołowe kąpiele w Zabieżkach (<https://ziolowemoczydlo.pl/>)

Fot. 14 Ziołowe Moczydło

Źródło: <https://www.facebook.com/ziolowemoczydlo/>

- **Staw Żółwi i Żółwia Góra, w Regucie**

Nazwa tego miejsca pochodzi od występujących tutaj dawniej żółwi błotnych. Położone są w otoczeniu sosnowego boru przy drodze z Reguta do Ponurzyca. Okolica została w ostatnim czasie zmodernizowana, by lepiej służyć turystom, którzy poruszają się popularnymi szlakami pieszym od stacji kolejowej Zabieźki lub Celestynowa.

Fot. 15 Staw Żółwi

Źródło: <https://grupabiwakowa.pl/camping-pod-lasem/>

6.5. Gastronomia, baza noclegowa, obiekty rekreacyjne

Teren gminy Celestynów zasadniczo wykorzystywany do realizacji turystyki jednodniowej, głównie dla mieszkańców pobliskiej Warszawy. Pomimo wielu atrakcji przyrodniczych i historycznych, dotychczas nie rozwinęła się baza noclegowa i gastronomiczna, na tyle aby przyjmować turystów na dłuższe okresy wypoczynku.

W Gminie występują trzy obiekty gastronomiczne:

- Pizzeria Nigro, ul. Obrońców Pokoju 16, 05-430 Celestynów,
 - Pizzeria Sekret, ul. Otwocka 11, 05-430 Celestynów,
 - Orientalny Bar Sai GON, Celestynów ul. Kazimierza 1/5,
- oraz jeden obiekt oferujący noclegi:

Stajnia GRAND w Glinie

***Rekomendacje i wnioski wypracowane
na warsztatach strategicznych w obszarze
Sport, rekreacja i turystyka***

- Zadaszenie boiska Orlik – zwiększenie dostępności;
- Promocja produktu turystycznego PRZYSTANEK CELESTYNÓW;
- Stworzenie aktualnej i czytelnej mapy tras turystycznych i miejsc turystycznych w Gminie, stworzenie przewodnika z trasami i opisem miejsc turystycznych oraz infrastrukturą turystyczną online oraz przewodnika kieszonkowego;
- Wsparcie rozwoju agroturystyki w Gminie i powstania miejsc noclegowych na wynajem przez osoby posiadające min. 1 ha użytków rolnych –aktywizacja społeczności lokalnej do tworzenia miejsc noclegowych;
- Mała infrastruktura turystyczna – tworzenie jej z pomocą partnerów : pole namiotowe, biwakowe, łazienki, wc, miejsca do piknikowania DLA MIESZKAŃCÓW I TURYSTÓW, np. wokół jeziora Celestyn lub stajni Mirabell;
- Dworzec PKP – punkt informacji turystycznej, wypożyczalnia rowerów, sklep z pamiątkami z Celestynowa – tymczasowo Punkt Informacji Turystycznej – online;
- Wypracowanie imprezy ponadlokalnej, regionalnej, krajowej – nording walking;
- Wyznaczenie szlaków konnych;
- Uruchomienie sportów narciarskich – bieganie na nartach;
- Uruchomienie lodowiska i popularyzacja sportu łyżwiarskiego;
- Basen otwarty - opcja z podgrzewaną wodą;
- Zalew rekreacyjny w Dąbrówce i wypromowanie go w regionie Kraju;
- Korzystna oferta dla inwestorów z zewnątrz do inwestycji w turystykę w Gminie;
- Inwentaryzacja bazy turystycznej w Gminie;
- Stworzenie strategii rozwoju turystyki i produktu turystycznego gminy Celestynów PRZYSTANEK CELESTYNÓW na lata 2023 – 2033;

7. Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne

7.1. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego

Polityka przestrzenna Gminy, uwzględniająca uwarunkowania jej rozwoju określana jest w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy (SUiKZP). Studium jest dokumentem nie stanowiącym aktu prawa miejscowego, jednak jako akt kierownictwa wewnętrznego stanowi zbiór informacji ułatwiających prowadzenie gospodarki przestrzennej. Na jego podstawie sporządza się miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego (MPZP), które już stanowią prawo miejscowe i kształtują politykę przestrzenną Gminy. Na obszarach nieobjętych ustaleniami MPZP wydawane są indywidualne decyzje o warunkach zabudowy.

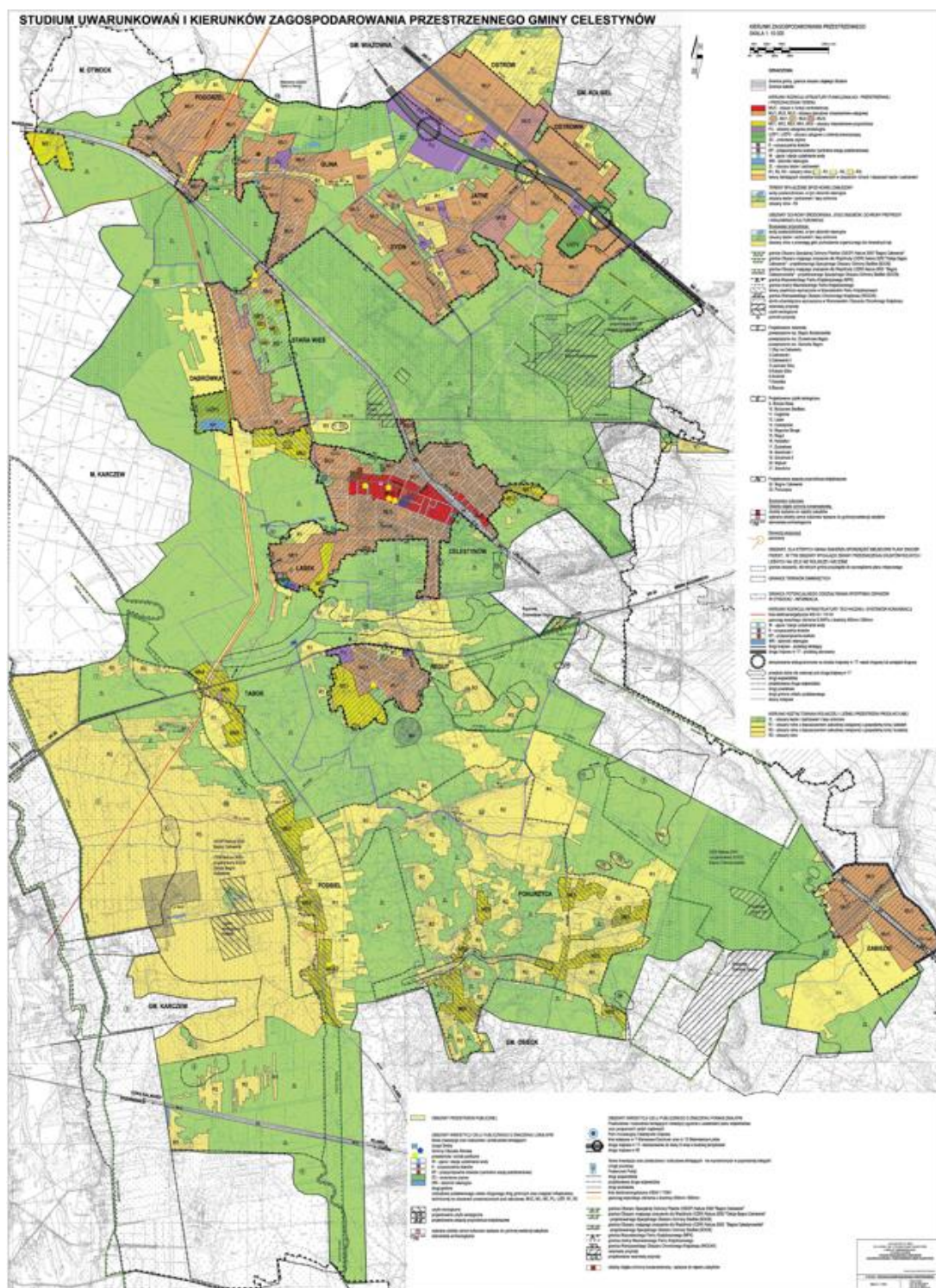
Wychodząc naprzeciw potrzebom mieszkańców, w ostatnich latach Gmina rozpoczęła intensywne prace planistyczne związane z realizacją nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Prace te rozpoczęły się od uchwalenia Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Celestynów w 2016 r.

W Studium wyodrębniono następujące strefy:

- mieszkaniowe
- usługowo – produkcyjne
- tereny gospodarki komunalnej i obsługi technicznej
- strefy rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej.

DIAGNOZA GMINY CELESTYNÓW W LATACH 2010 - 2020

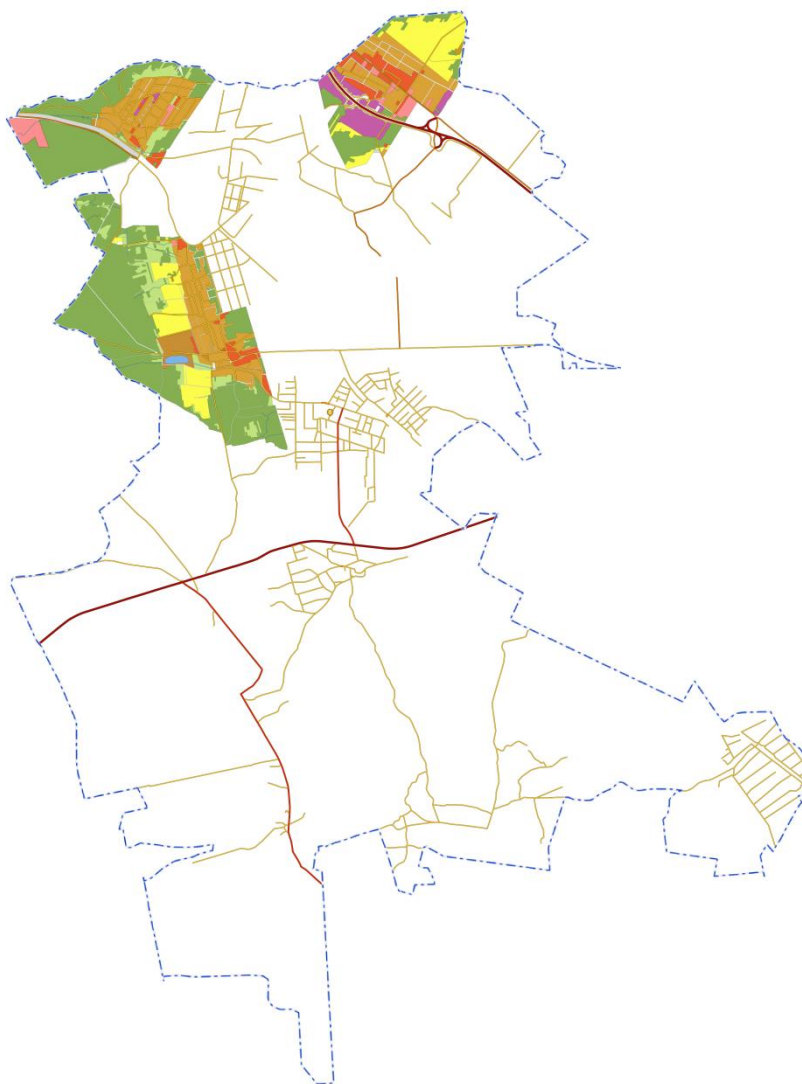
Rycina 13 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Celestynów

Źródło: Materiały własne UG Celestynów

7.2. Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego

Na podstawie SUIKZP sporządzone zostały miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, które określają przeznaczenie i warunki zagospodarowania terenu. W MPZP można znaleźć informacje dotyczące zarówno obecnych, jak i planowanych inwestycji.

Rycina 14 Obszar objęty miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego

Źródło: Materiały własne UG Celestynów

Na terenie Gminy obowiązują 4 miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

- dla miejscowości Dąbrówka i części miejscowości Stara Wieś (ok. 616ha),

DIAGNOZA GMINY CELESTYNÓW W LATACH 2010 - 2020

- dla miejscowości Ostrów - część I (ok.306ha),
- dla części miejscowości Pogorzel - część A, gmina Celestynów (ok. 16ha),
- dla części miejscowości Pogorzel - część B (ok.304ha).

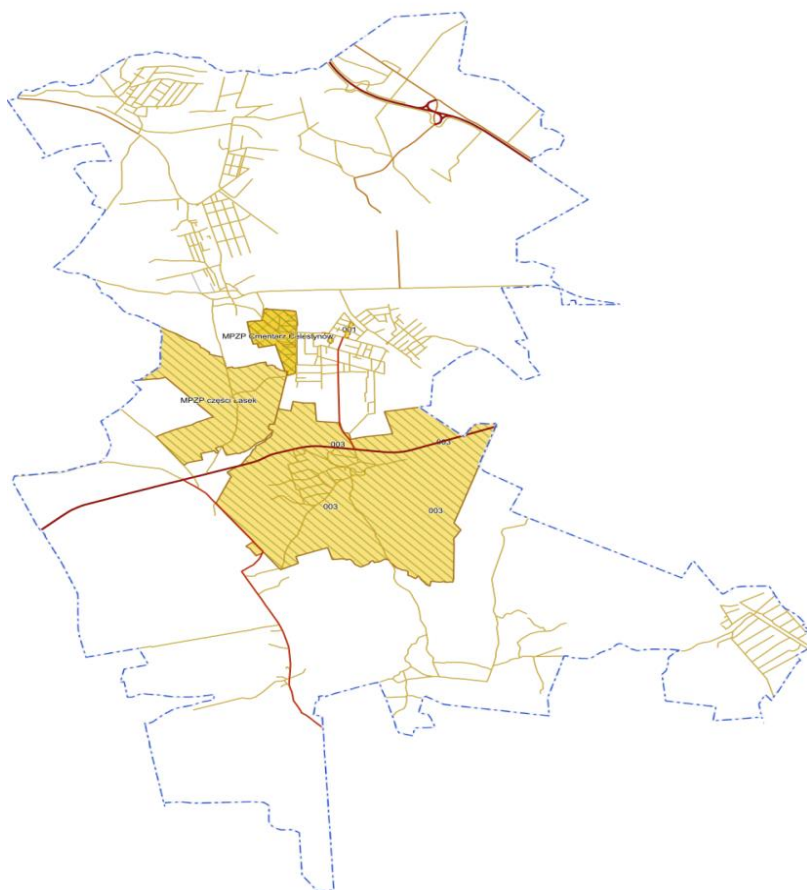
Funkcjonujące dokumenty planistyczne są stosunkowo aktualne, najstarszy z nich wszedł w życie w 2018 r., ostatni uchwalony plan obowiązuje od lutego 2022 r.

Aktualnie około 14% gminy pokryte jest MPZP.

Ponadto trwają prace nad kolejnymi czterema planami miejscowymi:

- dla części miejscowości Lasek,
- dla miejscowości Regut,
- dla części miejscowości Dąbrówka i Celestynów (Celestynów Cmentarz),
- dla działki nr ew. 220, obręb Celestynów.

Podjęcie prac planistycznych dla tych miejscowości ma na celu przede wszystkim wyznaczenie nowych obszarów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową oraz zabudowę usługowo-produkcyjną zgodnie z zapisami obowiązującego Studium.

Rycina 15 Planowany obszar do opracowania MPZP w gminie Celestynów

Źródło: Materiały własne UG Celestynów

7.3. Atrakcyjność inwestycyjna

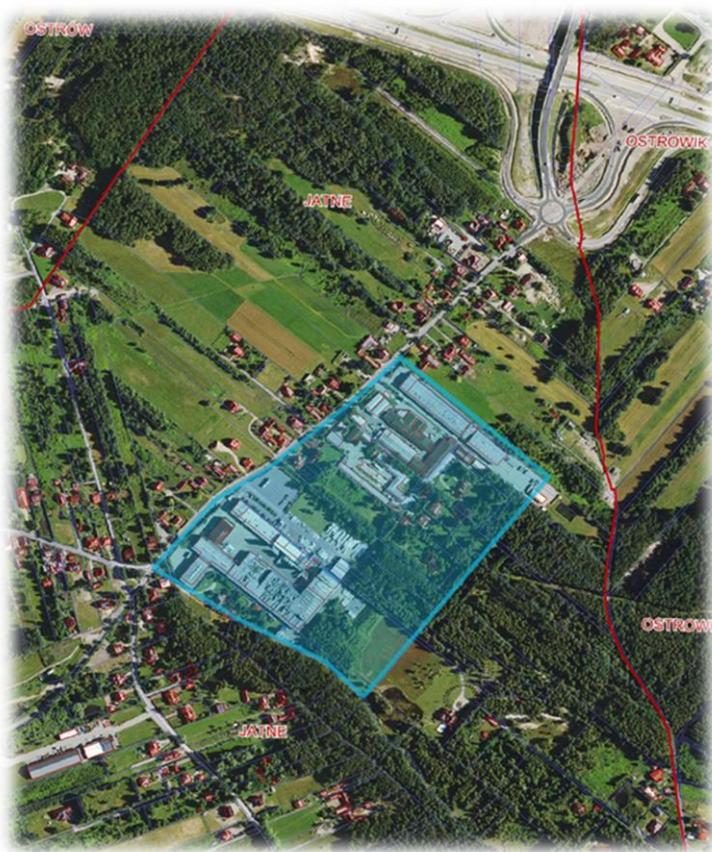
Tereny inwestycyjne przeznaczone pod działalność gospodarczą skupione są w rejonie miejscowości Ostrów, z uwagi na brak obszarowych form ochrony przyrody. Umożliwiło to ukształtowanie strefy produkcyjno-usługowej w obszarze o największym potencjale ekonomicznym w Gminie tj. bezpośrednio przy drodze ekspresowej S17 oraz poprzez zapewnienie rozwiązań przestrzennych ułatwiających komunikację. Strefa produkcyjno-usługowa zajmuje obszar około 30 ha.

Rycina 16 Tereny inwestycyjne w miejscowości Ostrów gm. Celestynów

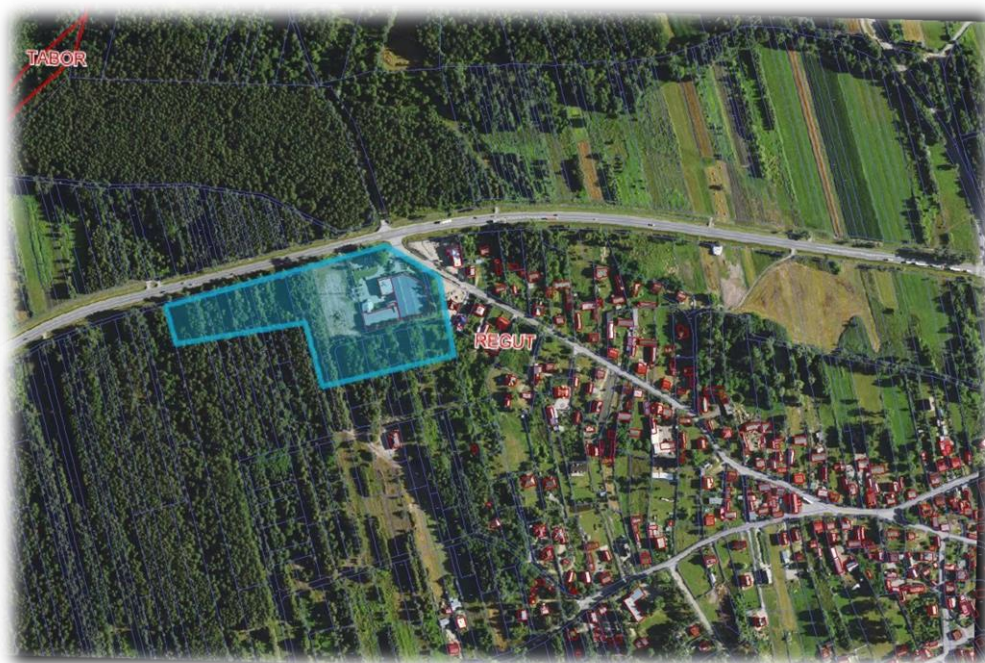
Źródło: Materiały własne UG Celestynów

Innym obszarem o silnym potencjale rozwojowym dla działalności produkcyjno usługowej jest miejscowość Jatne (ok. 15,5ha), gdzie funkcjonuje już kilka prężnie działających przedsiębiorstw produkcyjnych oraz Regut (ok. 3,8ha). W projekcie mpzp dla miejscowości Regut zostały przeznaczone tereny pod taką działalność, dla m. Jatne nie rozpoczęto prac planistycznych, jednak tereny wokół przedsiębiorstw zostały zabezpieczone pod działalność w Studium UikZP.

Rycina 17 Tereny inwestycyjne w miejscowości Jatne

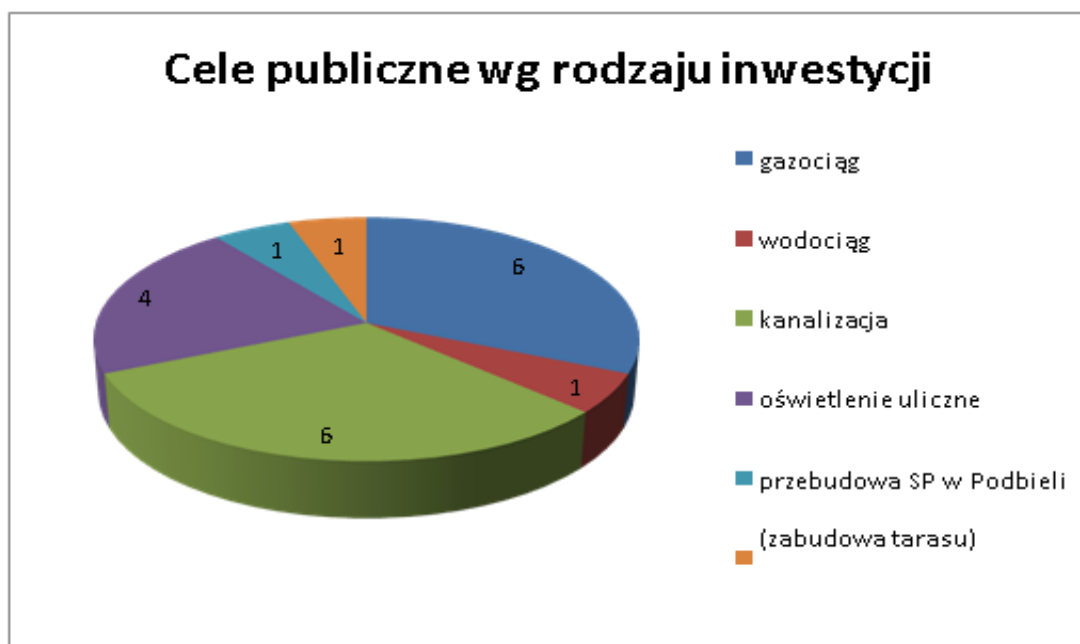
Źródło: Materiały własne UG Celestynów

Rycina 16 Tereny inwestycyjne w miejscowości Regut

Źródło: Materiały własne UG Celestynów

Wykres 19 Zestawienie wydanych decyzji dla realizacji inwestycji celu publicznego z podziałem na rodzaj inwestycji

Źródło: Materiały UG Celestynów

***Rekomendacje i wnioski wypracowane
na warsztatach strategicznych w obszarze
Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne***

- Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego dla miejscowości Regut, Lasek, Dyzin, Glina, Jatne, Ostrowik i Celestynów;
- Zabezpieczenia w nowych Miejscowych Planach Zagospodarowania Przestrzennego terenów pod usługi publiczne;
- Regulacja stanu prawnego dróg;
- Pozyskiwanie nowych terenów dla budownictwa jednorodzinnego w Miejscowych Planach Zagospodarowania Przestrzennego;
- Przygotowanie działek gminnych do sprzedaży;
- Scalenie gruntów w miejscowości Ostrow;
- Stworzenie oferty inwestycyjnej dla obszarów o dużym potencjale inwestycyjnym;
- Podejmowanie działań w kierunku zmiany granic terenów chronionych, uaktualnienie i zbilansowanie terenów chronionych oraz przeznaczonych pod zabudowę.

8. Bezpieczeństwo publiczne

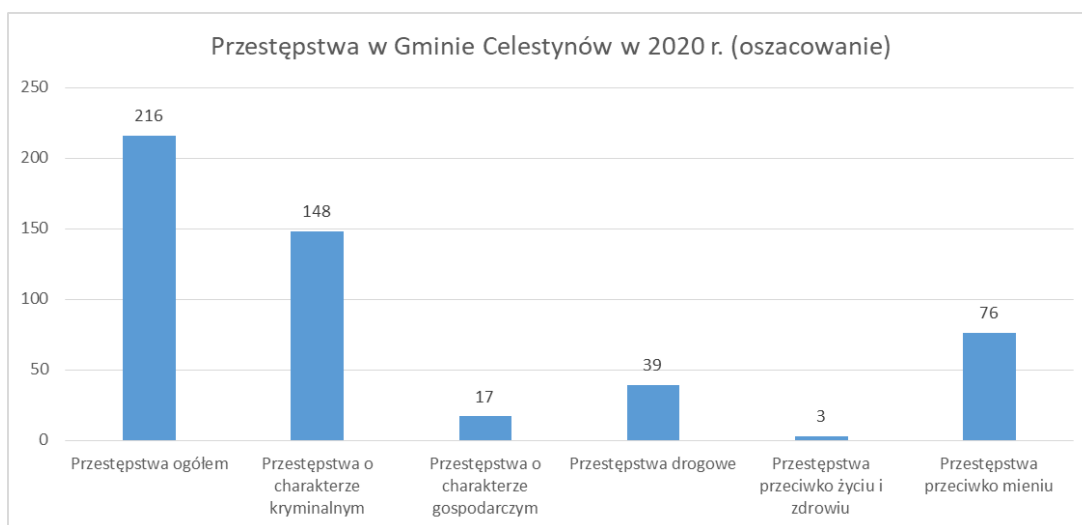
W 2020 roku w gminie Celestynów stwierdzono (w oparciu o dane powiatowe) 216 przestępstw. Oznacza to, że na każdych 1000 mieszkańców odnotowano 18,46 przestępstw. Jest to wartość mniejsza od wartości dla województwa mazowieckiego oraz mniejsza od średniej dla kraju. Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw dla wszystkich przestępstw ogółem w Gminie wynosi 78,50% i jest znacznie większy od wskaźnika wykrywalności dla województwa mazowieckiego oraz większy od wskaźnika dla kraju. W przeliczeniu na 1000 mieszkańców gminy Celestynów najwięcej stwierdzono przestępstw o charakterze kryminalnym - 12,62 (wykrywalność 73%) oraz przeciwko mieniu - 6,45 (wykrywalność 44%). W dalszej kolejności odnotowano przestępstwa drogowe - 3,33 (99%), o charakterze gospodarczym - 1,45 (60%) oraz przeciwko życiu i zdrowiu - 0,29 (97%).²⁰

Tabela 22 Przestępstwa w gminie Celestynów 2020 r.

Rodzaj przestępstwa	Liczba przestępstw
Przestępstwa ogółem	216
Przestępstwa o charakterze kryminalnym	148
Przestępstwa o charakterze gospodarczym	17
Przestępstwa drogowe	39
Przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu	3
Przestępstwa przeciwko mieniu	76

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych . www.polskawliczbach.pl

Wykres 20 Przestępstwa w gminie Celestynów w 2020 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych . www.polskawliczbach.pl

²⁰ www.polskawliczbach.pl

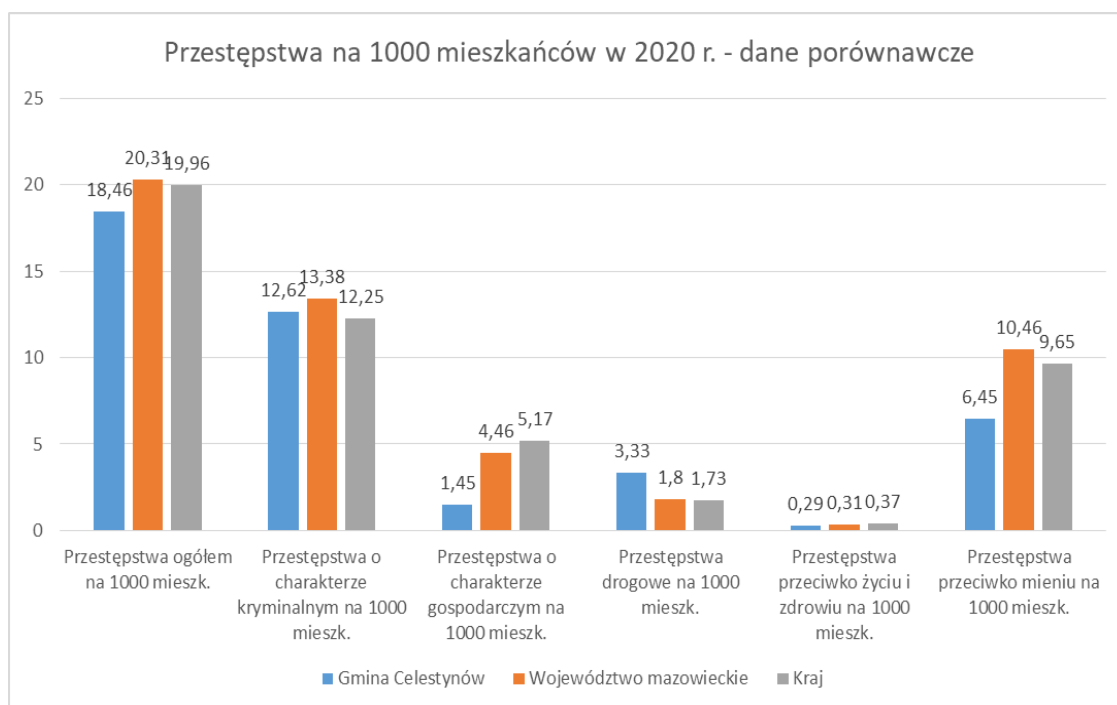
DIAGNOZA GMINY CELESTYNÓW W LATACH 2010 - 2020

Tabela 23 statystyka przestępstw w gminie Celestynów w 2020 r w porównaniu z woj. mazowieckim i krajem

Przestępstwa w gminie Celestynów na 1000 mieszk. (2020r.)	Gmina Celestynów	Województwo mazowieckie	Kraj
Przestępstwa ogółem.	18,46	20,31	19,96
Przestępstwa o charakterze kryminalnym	12,62	13,38	12,25
Przestępstwa o charakterze gospodarczym	1,45	4,46	5,17
Przestępstwa drogowe	3,33	1,8	1,73
Przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu	0,29	0,31	0,37
Przestępstwa przeciwko mieniu	6,45	10,46	9,65

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych . www.polskawliczbach.pl

Wykres 21 Statystyka przestępstw w gminie Celestynów w 2020 r w porównaniu z woj. mazowieckim i krajem

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych . www.polskawliczbach.pl

Za utrzymanie porządku publicznego i bezpieczeństwo mieszkańców gminy Celestynów odpowiadają służby zlokalizowane na terenie Gminy oraz w Otwocku. Należą do nich Posterunek Policji w Celestynowie, Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej, Powiatowy Inspektorat Sanitarny, Pogotowie Ratunkowe w Otwocku. Corocznie Gmina dokonuje wpłat na realizację zadań z zakresu służby prewencyjnej z przeznaczeniem na służby ponadnormatywne policjantów. Dodatkowe patrole policyjne w miejscach szczególnie zagrożonych przestępczością zwiększają poziom bezpieczeństwa mieszkańców. W 2020 roku zrealizowano 50 takich służb. W trakcie pełnienia służb ponadnormatywnych nie

DIAGNOZA GMINY CELESTYNÓW W LATACH 2010 - 2020

zanotowano żadnych zdarzeń kryminalnych, co świadczy o prawidłowym działaniu prewencyjnym²¹. Dodatkowo za bezpieczeństwo mieszkańców odpowiada 6 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych zlokalizowanych na terenie Gminy.

Tabela 24 Działania ratowniczo-gaśnicze jednostek OSP w 2020 r.

Jednostka OSP	Wypadek kolizja drogowa	Pożar (budynki, trawy, poszycia)	Zabezpieczenia imprez, pikników	Inne, (powalone drzewa, pompo- wanie wody, usuwanie gniazd owadów)
OSP Celestynów	32	43	5	70
OSP Dąbrówka	1	4	5	17
OSP Dyżin	0	0	0	0
OSP Podbiel	12	45	0	24
OSP Regut	28	51	2	20
OSP Zabieźki	1	34	0	16
Razem:	74	177	12	147

Źródło: Raport o stanie gminy Celestynów za 2020 r.

²¹ Raport o stanie gminy Celestynów za rok 2020

***Rekomendacje i wnioski wypracowane
na warsztatach strategicznych w obszarze
Bezpieczeństwo publiczne***

- CPK – normy bezpieczeństwa modernizacja dróg powiatowych;
- Wdrożenia programu „Bezpieczna Gmina Celestynów”;
- Edukacja dla bezpieczeństwa;
- Rozbudowa monitoringu w Gminie, w obiektach publicznych – montaż kamer, alarmów;
- Młodzieżowe Drużyny Pożarnicze – rozwój i popularyzacja wśród młodzieży w gminie Celestynów;
- Posterunek Policji – plany by zamienić / uruchomić Komisariat Policji, zwiększenie patroli policyjnych w newralgicznych miejscach, zwiększenie liczby funkcjonariuszy, przekształcenie posterunku w komisariat, usytuowanie alkomatu przy posterunku policji;
- Akcje prewencyjne: Stop wypalaniu traw, Bezpieczne wakacje, Bezpieczne wakacje nad wodą;
- Akcje „Sprzątania Świata”;
- Akcje edukacyjne;
- Poprawa oznakowania na drogach;
- Oświetlenie przejść dla pieszych;
- Strefy ograniczenia prędkości w miejscach szkół, kościołów, stref gastronomicznych i usługowych;
- Rozbudowa infrastruktury drogowej: chodników, przejść dla pieszych, tras rowerowych;
- Budowa skrzyżowania bezkolizyjnego – tunelu;
- Współpraca ze Strażą Leśną.

9. Polityka Społeczna

9.1. Opieka zdrowotna

Na terenie gminy Celestynów zlokalizowany jest Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej (SP ZOZ), w ramach którego funkcjonują poradnie lekarzy internistów, ginekologiczna, okulistyczna, stomatologiczna i laryngologiczna. Wchodzą poradnie dla dzieci, pracownia rehabilitacji i laboratorium diagnostyczne. Wykonywane są badania ultrasonograficzne w szerokim zakresie badań, do dyspozycji pacjentów są też gabinety pięciu pielęgniarek i dwóch położnych.

DIAGNOZA GMINY CELESTYNÓW W LATACH 2010 - 2020

Tabela 25 Ilość zadeklarowanych pacjentów oraz wykonanych wizyt w latach 2017 – 2022 w ramach POZ (podstawowej opieki zdrowotnej)

Rok	Ilość zadeklarowanych pacjentów	Ilość wykonanych porad			Ilość wizyt domowych
		Interniści	Pediatrzy	Razem	
2017	10 250	27 679	8 233	35 912	937
2018	10 258	31 499	8 473	39 972	689
2019	10 320	33 608	9 192	42 800	671
2020	10 328	35 004	7 680	42 684	420
2021	10 416	33 959	9 877	43 836	658

Źródło: materiały SP ZOZ Celestynów

Tabela 26 Ilość wykonanych wizyt w latach 2017 – 2022 w ramach AOS (ambulatoryjnej opieki specjalistycznej)

Rok	Ginekologia i położnictwo	Okulistyka	Otolaryngologia	Stomatologia
2017	4 151	1 741	509	2 546
2018	3 972	2 035	513	2 677
2019	4 262	1 922	515	2 713
2020	3 711	1795	107	1 577
2021	4 075	1 954	0	2 246

Źródło: materiały SP ZOZ Celestynów

SP ZOZ realizuje programy profilaktyczne w zakresie:

1. Program profilaktyki raka szyjki macicy (cytologia) dla kobiet między 25-59 rokiem życia,
2. Program profilaktyki gruźlicy dla osób powyżej 18 rokiem życia,
3. Program chorób odżytoniowych (w tym POChP) dla osób między 40-65 rokiem życia,
4. Program chorób układu krążenia dla osób, które mają: 35, 40, 50 lub 55 lat,
5. Konsultacje lekarza Pulmonologa poprzedzone Spirometrią,
6. Konsultacje lekarza Chirurga,
7. Mammografia-akcja profilaktyczna,
8. Densytometria-akcja profilaktyczna,
9. Ponadto:
 - szczepienia przeciwko Grypie,
 - szczepienia przeciwko KZM (kleszczowemu zapaleniu mózgu),
 - szczepienia przeciwko WZW (wirusowemu zapaleniu wątroby).

Na terenie Gminy funkcjonują 3 apteki.

9.2. Pomoc społeczna

Działający na terenie Gminy Celestynów Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej udzielił w 2020 świadczeń, z których skorzystało 173 rodziny w formie zasiłków stałych, okresowych oraz celowych. Jest to o 295 rodzin mniej niż w 2010 r. Główne powody udzielenia pomocy, zarówno obecnie jak i 10 lat temu to bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała choroba oraz ubóstwo. Z analizy liczby osób, którym przyznano świadczenia pomocy społecznej do liczby mieszkańców wynika, iż wsparciem zostało objętych **niespełna 6 %** społeczności lokalnej. Poniższe tabele i wykresy obrazują liczbę i powody udzielania pomocy społecznej.

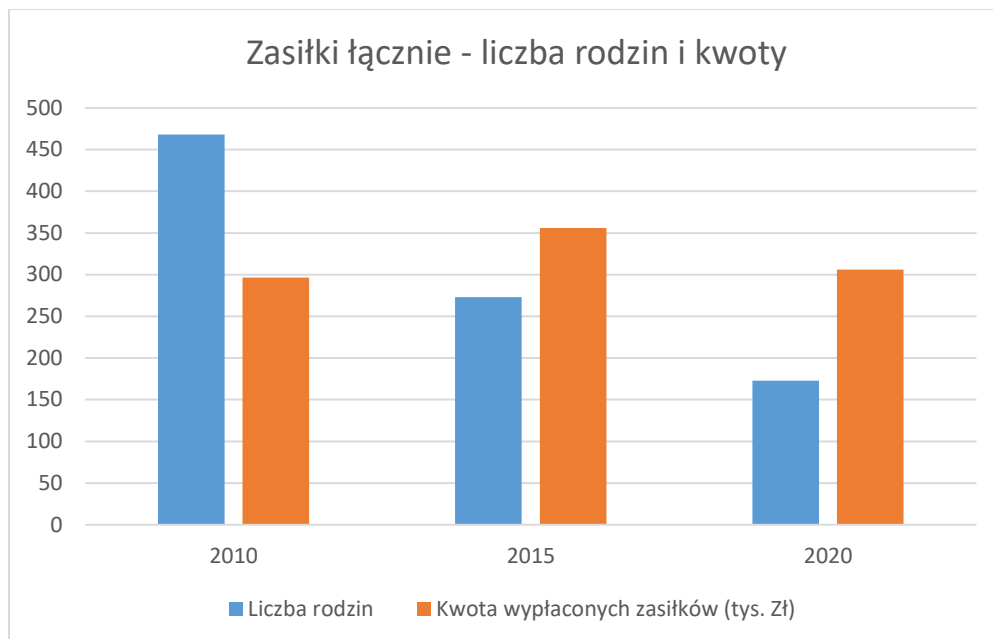
Tabela 27 Pomoc społeczna (dane porównawcze 2010, 2015, 2020 - liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną - wypłacone kwoty zasiłków stałych, celowych, okresowych)

Zasiłek stały	2010	2015	2020
Liczba osób	19	31	23
Łączna kwota wypłaconych zasiłków (tys. Zł)	74,5	167,1	146,4
Zasiłek okresowy			
Liczba rodzin	67	57	18
Kwota wypłaconych zasiłków (tys. Zł)	53,9	60,9	28
Zasiłek celowy			
Liczba rodzin	334	157	99
Kwota wypłaconych zasiłków (tys. Zł)	153	117	109
Zasiłek celowy specjalny			
Liczba rodzin	48	28	33
Kwota wypłaconych zasiłków (tys. Zł)	15	11	22,6
Zasiłki łącznie			
Liczba rodzin	468	273	173
Kwota wypłaconych zasiłków (tys. Zł)	296,4	356	306

Źródło: Materiały własne GOPS w Celestynowie

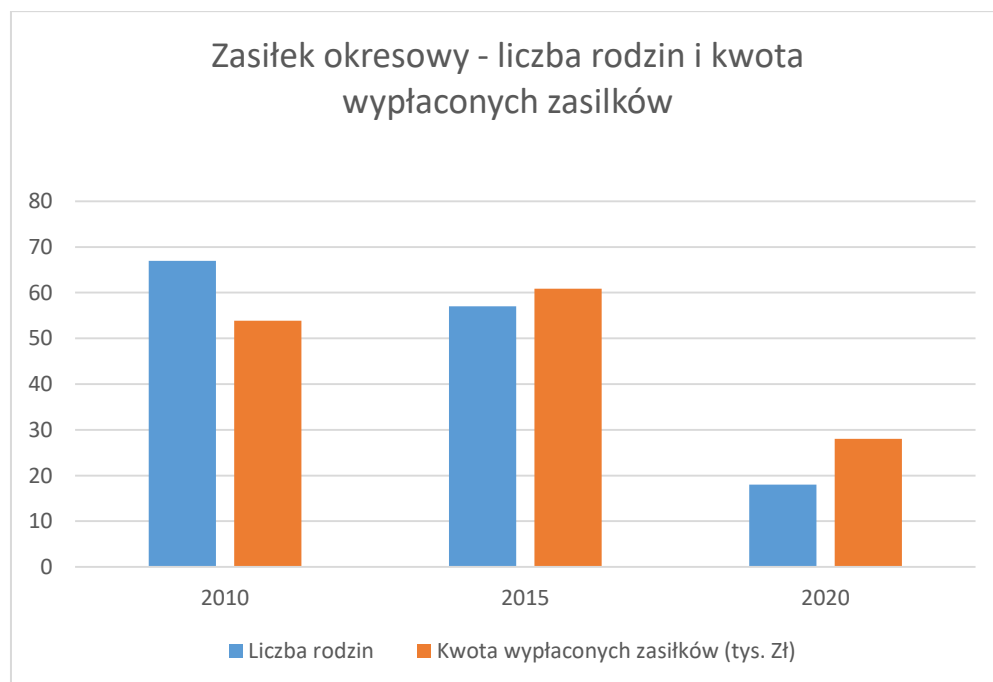

Wykres 22 Łączna kwota i liczba rodzin objętych zasiłkami w latach 2010, 2015, 2020 w gminie Celestynów

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Celestynowie

Wykres 23 Zasiłek okresowy - liczba rodzin i kwoty wypłaconych zasiłków w latach 2010, 2015 i 2020

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Celestynowie

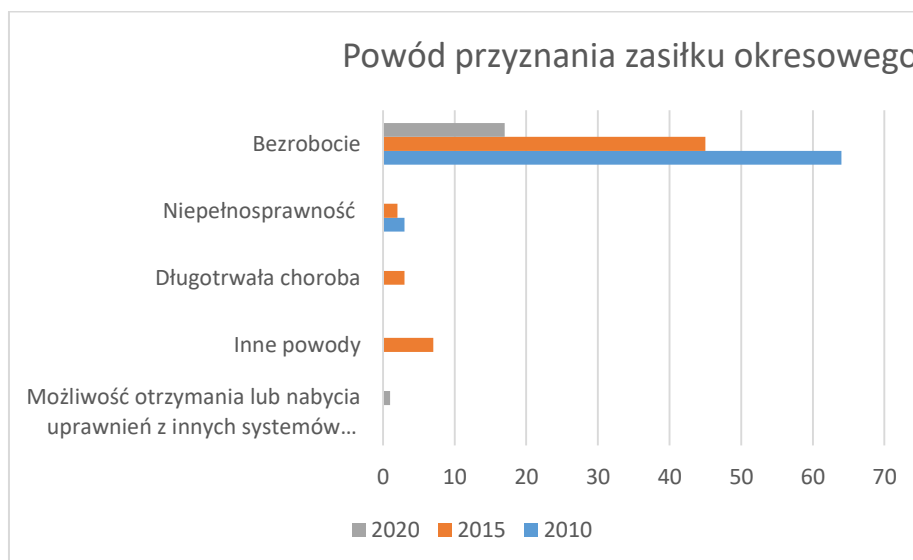
DIAGNOZA GMINY CELESTYNÓW W LATACH 2010 - 2020

Tabela 28 Powody przyznania zasiłku okresowego w latach 2010, 2015, 2020

Powód przyznania zasiłku okresowego	2010	2015	2020
Bezrobocie	64	45	17
Niepełnosprawność	3	2	0
Długotrwała choroba	0	3	0
Możliwość otrzymania lub nabycia uprawnień z innych systemów zabezpieczenia społecznego	0	0	1
Inne powody	0	7	0
Razem	67	57	18

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Celestynowie

Wykres 24 Powody przyznania zasiłku okresowego w latach 2010, 2015, 2020

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Celestynowie

Tabela 29 Powody przyznania zasiłku celowego w latach 2010, 2015, 2020

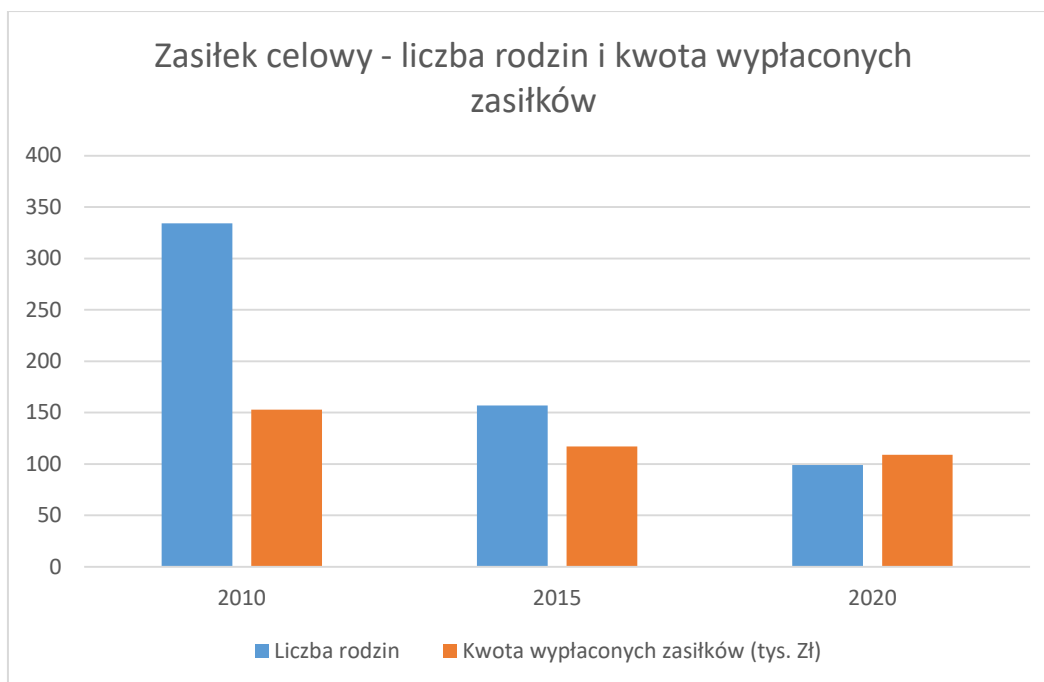
Powody przyznania zasiłku celowego	2010	2015	2020
ubóstwo	152	122	72
bezrobocie	111	35	27
długotrwała lub ciężka choroba	69	0	0
alkoholizm	2	0	0
Razem	334	157	99

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Celestynowie

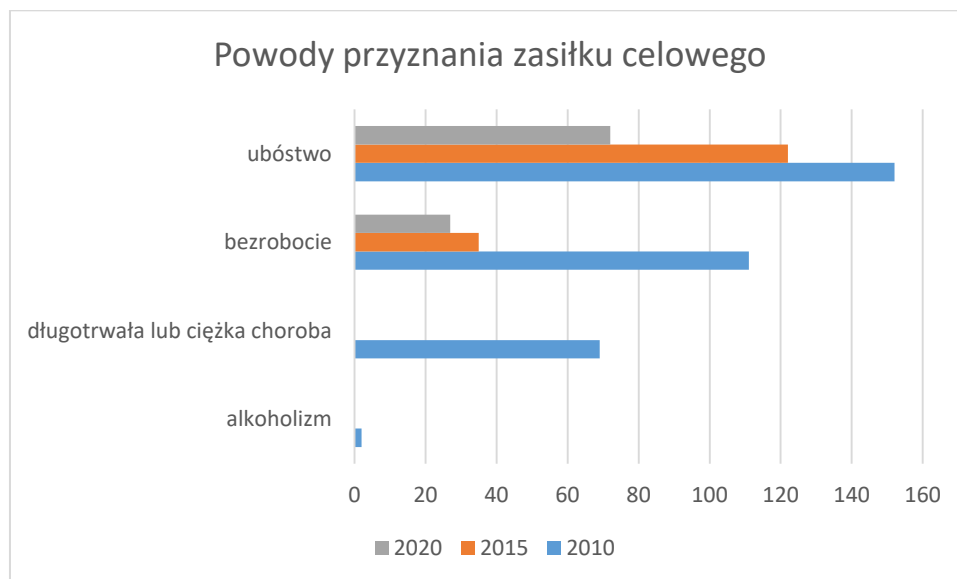
DIAGNOZA GMINY CELESTYNÓW W LATACH 2010 - 2020

Wykres 25 Zasiłek celowy- liczba rodzin i kwoty wypłaconych zasiłków w latach 2010, 2015 i 2020 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Celestynowie

Wykres 26 Powody przyznania zasiłku celowego w latach 2010, 2015 i 2020 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Celestynowie

Analizując dane dotyczące udzielenia pomocy społecznej w gminie Celestynów w porównaniu z powiatem otwockim i województwem mazowieckim, należy stwierdzić iż w przeliczeniu na 1000 mieszkańców najmniej z pomocy tej korzystali mieszkańcy gminy Celestynów. Szczegółowe dane zawiera tabela zamieszczona poniżej.

Tabela 30 Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej -na 10 tys. mieszk. na tle powiatu i województwa

Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej -na 10 tys. Mieszk.	2010	2015	2020
Gmina Celestynów	425	342	199
<i>powiat otwocki</i>	484	418	290
<i>woj. mazowieckie</i>	762	604	345

Źródło danych: Opracowanie własne na podstawie danych BDL

**Rekomendacje i wnioski wypracowane
na warsztatach strategicznych w obszarze
Polityka społeczna**

- Budowa infrastruktury społecznej – integracja społeczna z migracją zewnętrzną;
- Opieka nad dziećmi do lat 3 – powstanie żłobków, klubów malucha (publicznych i prywatnych) w Gminie;
- Ankietyzacja osób dorosłych, w tym seniorów i osób niepełnosprawnych – badanie potrzeb w zakresie organizacji i atrakcyjnych form spędzania czasu wolnego przez w/w osoby;
- Współpraca z CIS, KIS, WTZ i ZAZ w ramach aktywizacji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, wykluczonych społecznie, zagrożonych ubóstwem, w tym osób niepełnosprawnych, współpraca z doradcą zawodowym;
- Aktywizacja zawodowa osób z niepełnosprawnościami: współpraca z regionalnymi przedsiębiorcami - zakłady pracy chronionej, utworzenie spółdzielni socjalnych;
- Scalenie środowiska osób niepełnosprawnych i ich rodzin (spotkania towarzyskie, spotkania ze specjalistami, wydarzenia kulturalne dla niepełnosprawnych, zajęcia sportowo-ruchowe dla niepełnosprawnych), realizacja programów dla osób niepełnosprawnych;
- Przykładowe prace dla osób zalegających z płatnościami wobec Gminy, mogące być przedmiotem świadczeń rzeczowych:
 - prace porządkowe:
 - a) sprzątanie gminnych terenów i budynków,
 - b) sprzątanie piwnic, strychów, pomieszczeń po remontach,
 - c) prace ogrodnicze np. koszenie trawy,
 - e) drobne prace remontowe i konserwatorskie.

***Rekomendacje i wnioski wypracowane
na warsztatach strategicznych w obszarze
Polityka społeczna***

Gospodarka mieszkaniowa c.d.

- Pozyskanie środków:
 - a) w ramach programów rządowych popierania budownictwa mieszkaniowego realizowanych przez BGK;
 - 2) w ramach premii przyznawanych przez BGK ze środków Funduszu Termomodernizacji i Remontów;
 - 3) w ramach środków znajdujących się w dyspozycji Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej przeznaczonych m.in. na dodatki mieszkaniowe;
 - 4) dofinansowanie z PFRON – w przypadku przystosowania mieszkań i osiedli do potrzeb niepełnosprawnych,
- c) z wykorzystaniem modelu partnerstwa publiczno - prywatnego (PPP),
- d) z innych źródeł.
- Nabywanie przez gminę nieruchomości nadających się do zmiany sposobu użytkowania i adaptowanie ich na cele mieszkaniowe, np.: obiekty przemysłowe, administracyjne, hotelowe, oświatowe i inne.

Zdrowie

- Poszerzanie oferty związanej z profilaktyką zdrowotną. Uruchomienie programów związanych profilaktyką zdrowotną;
- Wypracowanie strategii polityki zdrowotnej w gminie Celestynów;
- Uruchomienie Ośrodka Rehabilitacji Neurologicznej i Kardiologicznej z wykorzystaniem budynków komunalnych;
- Uruchomienie w gminie programów profilaktycznych i zdrowotnych dla osób 30 + dot. chorób serca, nowotworów, cukrzycy, żywienia i leczenia otyłości;
- Uruchomienie programów profilaktycznych dla młodzieży – rak szyjki macicy, dot. żywienia i leczenia otyłości;
- Otyłość wśród dzieci i młodzieży - profilaktyka i promocja zdrowego trybu odżywiania i aktywności fizycznej, współpraca z Ośrodkiem Zdrowia, korzystanie z programów leczących otyłość;
- Przekazywanie informacji o instytucjach leczących otyłość w ramach NFZ;
- Zwiększenie dostępu do specjalistycznych usług medycznych;
- Zwiększenie miejsc opieki zdrowotnej dla mieszkańców w gminie Celestynów i zwiększenie liczby lekarzy;
- Zwiększenie dostępności do lekarzy – biała sobota 1 x w m-cu;
- Wydłużenie czasu pracy usług zdrowotnych i prozdrowotnych dla mieszkańców;
- Promocja badań profilaktycznych dla osób 45+;
- Ratownictwo medyczne – szkolenia z pomocy przedmedycznej – zajęcia z uczniami w szkołach.

10. Edukacja i wychowanie

10.1. Placówki oświatowe w gminie Celestynów

Sieć placówek edukacyjnych w gminie Celestynów tworzą cztery szkoły podstawowe i trzy przedszkola/punkty przedszkolne prowadzone przez Gminę oraz niepubliczne placówki prowadzone przez stowarzyszenia – trzy przedszkola i jedna szkoła podstawowa. Poniższa tabela prezentuje siedziby i granice obwodów poszczególnych placówek.

Tabela 31 Sieć szkół i przedszkoli

Organ prowadzący	Typ placówki	Nazwa placówki	Adres	Granice obvodu szkoły
Gmina Celestynów	Szkoła	Publiczna Szkoła Podstawowa im. Batalionu „Zośka” w Celestynowie	Siedziba: ul. Wrzosa 42 05-430 Celestynów Inna lokalizacja: ul. Św. Kazimierza 55, 05 430 Celestynów	Celestynów, Lasek, Zabieźki oraz Dąbrówka ul. Mazowiecka na odcinku od ulicy Otwockiej w Celestynowie do wysokości północnej granicy działki ewidencyjnej nr 843 w Dąbrówce
Gmina Celestynów	Szkoła	Szkoła Podstawowa im. Polskich Dzieci Syberyjskich w Starej Wsi (Zespół Szkolno - Przedszkolny w Starej Wsi)	Stara Wieś ul. Fabryczna 6, 05-430 Celestynów	Stara Wieś, Pogorzel, Głina, Dyżin, Dąbrówka z wyłączeniem ul. Mazowiecka na odcinku od ulicy Otwockiej w Celestynowie do wysokości północnej granicy działki ewidencyjnej nr 843 w Dąbrówce
Gmina Celestynów	Szkoła	Szkoła Podstawowa im. Mikołaja Kopernika w Ostrowie	Ostrów 15 05-430 Celestynów Ostrów, Ostrowik, Jatne	Ostrów, Ostrowik, Jatne.
Gmina Celestynów	Szkoła	Szkoła Podstawowa w Regucie	ul. Wiatraczna 13 05-430 Celestynów	Regut, Tabor, Podbiel, Ponurzyca
Gmina Celestynów	Przedszkole	Przedszkole Samorządowe w Celestynowie	ul. Szkolna 5 05-430 Celestynów	
Gmina Celestynów	Przedszkole	Przedszkole Samorządowe w Starej Wsi (Zespół Szkolno Przedszkolny w Starej Wsi)	Stara Wieś ul. Mickiewicza 1 05 430 Celestynów	

DIAGNOZA GMINY CELESTYNÓW W LATACH 2010 - 2020

Gmina Celestynów	Przedszkole	Punkt Przedszkolny w Regucie	Regut ul. Wiatraczna 13 05 430 Celestynów	
Inne osoby fizyczne i prawne	Przedszkole	Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Podbiel	Podbiel 87 05 430 Celestynów	
Inne osoby fizyczne i prawne	Przedszkole	Niepubliczne Przedszkole "Leśne Skrząty" w Dyzinie	Dyzin 15i 05 430 Celestynów	
Inne osoby fizyczne i prawne	Przedszkole	Niepubliczny Punkt Przedszkolny "Kubuś"	Ul. Miodowa 5 05 430 Celestynów	
Inne osoby fizyczne i prawne	Szkoła	Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Podbiel	Podbiel 87 05 430 Celestynów	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Celestynów

10.2. Liczba dzieci objętych edukacją i współczynnik skolaryzacji

Liczba dzieci objętych edukacją szkolną na terenie Gminy wynosi 1003 dzieci i jest niższa w odniesieniu do 2015 r. o 141 dzieci. Jest to efekt reformy oświatowej likwidującej gimnazjum, w którym uczyło się w 2015 r. 343 dzieci. W obliczu zmian legislacyjnych około 1/3 tych dzieci realizuje aktualnie edukację ponadpodstawową. Podobnie kształtuje się sytuacja w ogólnej liczbie dzieci objętych edukacją szkolną i przedszkolną w gminie Celestynów – spadek o 56 dzieci w roku 2020 r. w porównaniu z rokiem 2015. Natomiast rosnąca liczba dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym o 85 w analogicznym okresie potwierdza wyżej przytoczoną tezę. Poniższa tabela prezentuje szczegółowe dane dotyczące poszczególnych placówek edukacyjnych.

Tabela 32 Liczba miejsc w szkołach i przedszkolach oraz liczba dzieci

Ogółem	2010	2015	2020
Liczba uczniów ogółem	994	1144	1003
Liczba dzieci w wychowaniu przedszkolnym ogółem	360	403	488
RAZEM liczba dzieci	1354	1547	1491
W rozbiciu na placówki	X	X	X

DIAGNOZA GMINY CELESTYNÓW W LATACH 2010 - 2020

Przedszkole Samorządowe w Celestynowie			
Liczba miejsc w placówce	125	125	200
Liczba uczniów	125	125	199
Liczba uczniów w przeliczeniu na miejsca	1	1	0,95
Przedszkole Samorządowe w Starej Wsi	X	X	X
Liczba miejsc w placówce	60	85	85
Liczba uczniów	76	97	86
Liczba uczniów w przeliczeniu na miejsca	1,27	1,14	1,01
Punkt Przedszkolny w Regucie	X	X	X
Liczba miejsc w placówce	25	25	25
Liczba uczniów	23	25	25
Liczba uczniów w przeliczeniu na miejsca	0,92	1	1
Gimnazjum im. Por J. Czumy "Skrytego" w Celestynowie	X	X	X
Liczba miejsc w placówce	450	450	0
Liczba uczniów	361	343	0
Liczba uczniów w przeliczeniu na miejsca	0,8	0,76	0
Liczba uczniów bez oddziałów przedszkolnych	361	343	0
Szkoła Podstawowa im. Batalionu "Zośka" w Celestynowie	X	X	X
Liczba miejsc w placówce	300	300	775
Liczba uczniów	424	487	617
Liczba uczniów w przeliczeniu na miejsca	1,41	1,62	0,8
Liczba uczniów bez oddziałów przedszkolnych	351	451	530
Liczba uczniów w wychowaniu przedszkolnym	73	36	87
Szkoła Podstawowa im. Polskich Dzieci Syberyjskich w Starej Wsi	X	X	X
Liczba miejsc w placówce	175	175	175
Liczba uczniów	214	279	368
Liczba uczniów w przeliczeniu na miejsca	1,22	1,59	2,1
Liczba uczniów bez oddziałów przedszkolnych	183	246	334
Liczba uczniów w wychowaniu przedszkolnym	31	33	17
Szkoła Podstawowa im. Mikołaja Kopernika w Ostrowie	X	X	X
Liczba miejsc w placówce	140	140	140
Liczba uczniów	74	75	92
Liczba uczniów w przeliczeniu na miejsca	0,53	0,54	0,66
Liczba uczniów bez oddziałów przedszkolnych	58	62	80

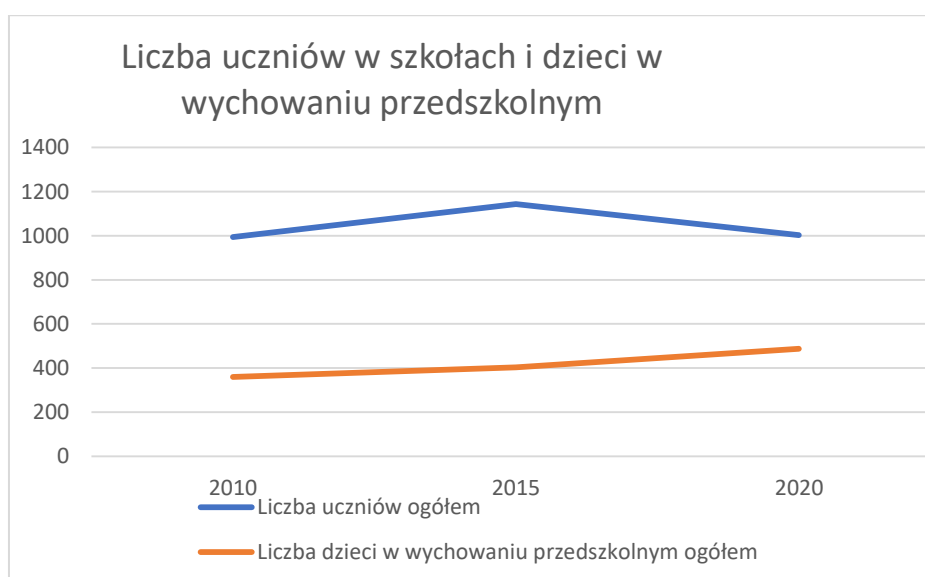

DIAGNOZA GMINY CELESTYNÓW W LATACH 2010 - 2020

Liczba uczniów w wychowaniu przedszkolnym	16	13	12
Szkoła Podstawowa w Regucie	X	X	X
Liczba miejsc w placówce	120	120	120
Liczba uczniów	31	33	58
Liczba uczniów w przeliczeniu na miejsca	0,26	0,28	0,48
Liczba uczniów bez oddziałów przedszkolnych	31	24	47
Liczba uczniów w wychowaniu przedszkolnym	0	9	11
Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Podbiel (przedszkole)	X	X	X
Liczba uczniów	14	10	19
Niepubliczne Przedszkole "Leśne Skrzaty"	X	X	X
Liczba uczniów	0	40	24
Niepubliczny Punkt Przedszkolny "Kubuś"	X	X	X
Liczba uczniów	0	10	3
Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Podbiel (szkoła)	X	X	X
Liczba uczniów	12	23	17
Liczba uczniów bez oddziałów przedszkolnych	10	18	12
Liczba uczniów w wychowaniu przedszkolnym	16	15	24
	1354	1547	1491

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Celestynów

Wykres 27 Liczba uczniów w szkołach i dzieci w wychowaniu przedszkolnym w gminie Celestynów

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Celestynów

DIAGNOZA GMINY CELESTYNÓW W LATACH 2010 - 2020

Analizując liczbę miejsc i liczbę uczniów w poszczególnych placówkach edukacyjnych, należy zauważyć, iż władze Gminy bardzo dobrze poradziły sobie z niedoborem miejsc w Szkole Podstawowej im. Batalionu "Zośka" w Celestynowie, w której w 2015 roku na jedno miejsce przypadało 1,62 ucznia. Na koniec 2020 r. na jedno miejsce w tej samej szkole przypada już 0,8 ucznia. **Niestety nadal występuje niedobór miejsc w Szkole Podstawowej im. Polskich Dzieci Syberyjskich w Starej Wsi, gdzie na jedno miejsce przypada ponad dwóch uczniów.** Podobnie z liczbą miejsc w Przedszkolu Samorządowym w Starej Wsi, liczba dzieci przekroczyła liczbę dostępnych miejsc.

Wykres 28 Współczynnik skolaryzacji

Wyszczególnienie	2010	2015	2020
Szkoły podstawowe			
Współczynnik skolaryzacji brutto	89,53	89,5	89,71
Współczynnik skolaryzacji netto	88,83	86,93	89,27
Gimnazja			
Współczynnik skolaryzacji brutto	92,8	91,47	-
Współczynnik skolaryzacji netto	89,46	86,93	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Celestynów

Współczynnik skolaryzacji - relacja liczby osób (w danej grupie wieku) uczących się (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia do liczby ludności (stan w dniu 31 XII) w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania.

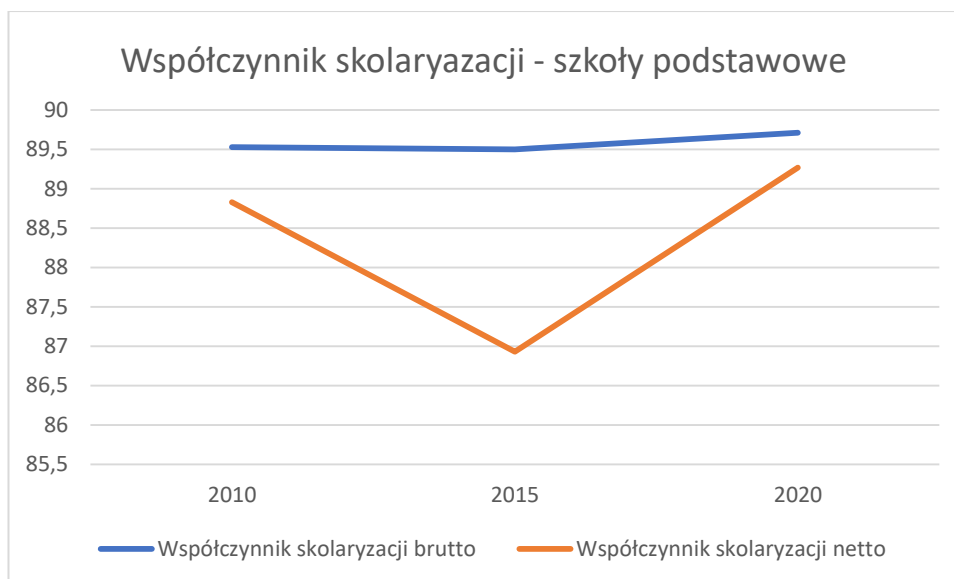
Współczynnik skolaryzacji netto np. dla poziomu szkoły podstawowej wyliczamy dzieląc liczbę uczniów szkół podstawowych w wieku 7-15 lat (wiek przypisany do tego poziomu) na początku danego roku szkolnego przez liczbę ludności w wieku 7-15 lat według stanu w dniu 31 XII tego samego roku; wynik podajemy w ujęciu procentowym²².

Jak wynika z danych przedstawionych w tabeli w 2020 wskaźniki skolaryzacji nie osiągają poziomu 90%, co oznacza, że ponad 10% dzieci realizuje obowiązek szkolny w innych gminach, a ten fakt wiąże się z utratą części subwencji oświatowej przez gminę Celestynów. Należy więc podjąć działania promujące własne placówki oświatowe wśród mieszkańców, aby zachęcić jak największą liczbę rodziców do umieszczania dzieci w szkołach w miejscu zamieszkania.

²² Definicja : <https://stat.gov.pl/metainformacje/slownik-pojec/pojecia-stosowane-w-statystyce-publicznej/1350,pojecie.html>

Wykres 29 Współczynnik skolaryzacji – szkoły podstawowe w gminie Celestynów w latach 2010 - 2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Celestynów

10.3. Wyniki sprawdzianów w szkołach podstawowych

Podobnie jak w poprzednich obszarach analizie poddano wyniki sprawdzianów w szkołach podstawowych na terenie gminy Celestynów w latach 2010, 2015 i 2020. Poniższa tabela i wykres prezentują wyniki osiągnięte w 2010 r. przez uczniów celestynowskich szkół w porównaniu ze średnimi wynikami dla powiatu, województwa i kraju.

Tabela 33 Wyniki sprawdzianów w szkołach podstawowych w gminie Celestynów w roku 2010 na tle powiatu, województwa i kraju

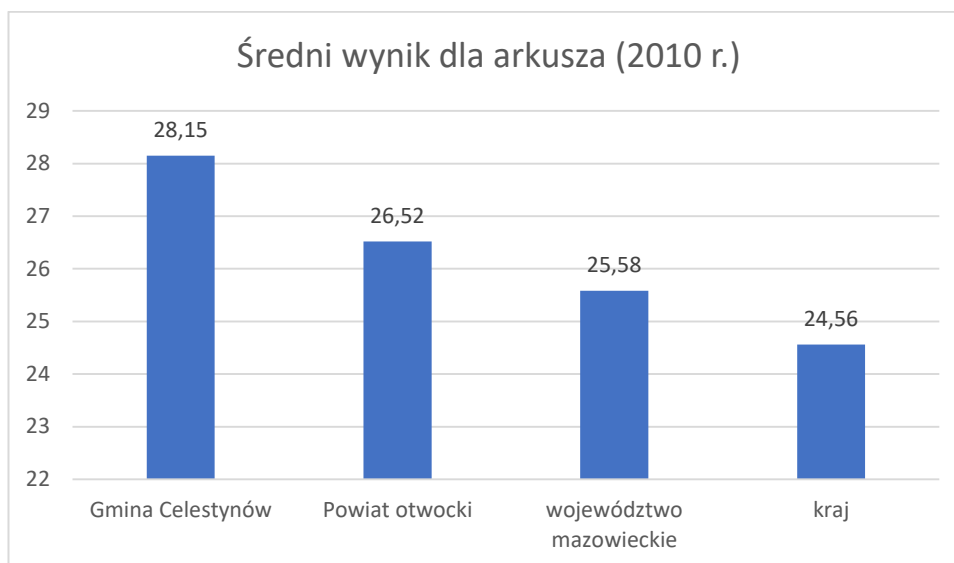
Średnie liczby punktów w 2010 roku	Pkt.
Czytanie	7,95
Pisanie	6,69
Rozumowanie	5,95
Wykorzystywanie wiedzy w praktyce	4,88
Korzystanie z informacji	2,67
Średni wynik dla arkusza	2010
Gmina Celestynów	28,15
Powiat otwocki	26,52
województwo mazowieckie	25,58
kraj	24,56

DIAGNOZA GMINY CELESTYNÓW W LATACH 2010 - 2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Celestynów

Wykres 30 Wyniki sprawdzianów w szkołach podstawowych w gminie Celestynów w roku 2010 na tle powiatu, województwa i kraju

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Celestynów

W prezentowanych materiałach przeciętne wyniki uczniów gminy Celestynów w 2010 r. osiągają najwyższy poziom, znacząco odbiegając od średnich porównywanych obszarów administracyjnych.

W kolejnych analizowanych okresach uczniowie gminy Celestynów osiągają bardzo wysokie noty w porównaniu z prezentowanymi obszarami administracyjnymi, nieznacznie odbiegając w niektórych dziedzinach poniżej średnich dla powiatu i województwa, ale zawsze powyżej średniej dla kraju.

Tabela 34 Wyniki sprawdzianów w szkołach podstawowych w gminie Celestynów w latach 2015 i 2020 na tle powiatu, województwa i kraju

Wynik sprawdzianów - 2015	Gmina	Powiat	Województwo	Kraj
Język polski	77,9	76,9	75,6	73
Matematyka	66,6	67,1	63,8	61
Język angielski	83,5	82,8	86,5	78,1
Wynik sprawdzianów - 2020	Gmina	Powiat	Województwo	Kraj
Język polski	65	64	62	59
Matematyka	54	54	51	46

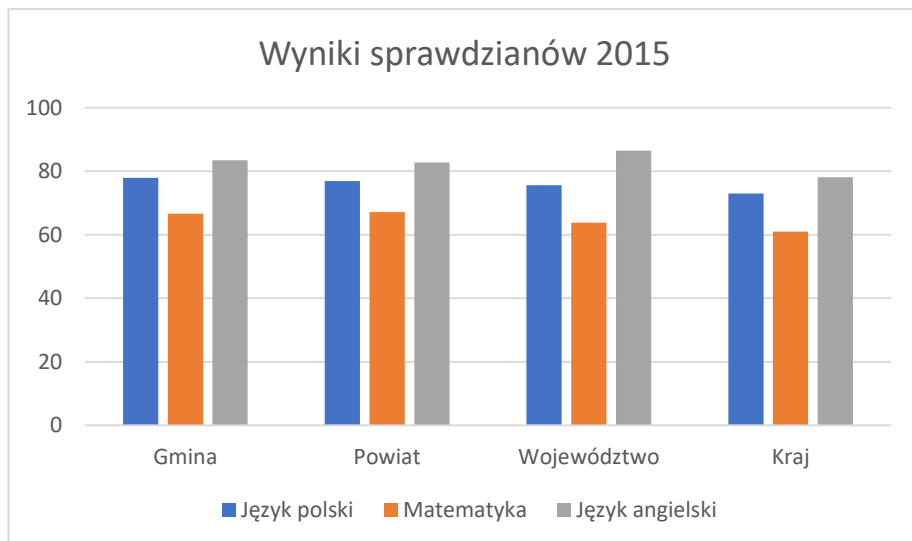
DIAGNOZA GMINY CELESTYNÓW W LATACH 2010 - 2020

Język angielski	58	62	59	54
------------------------	-----------	-----------	-----------	-----------

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Celestynów

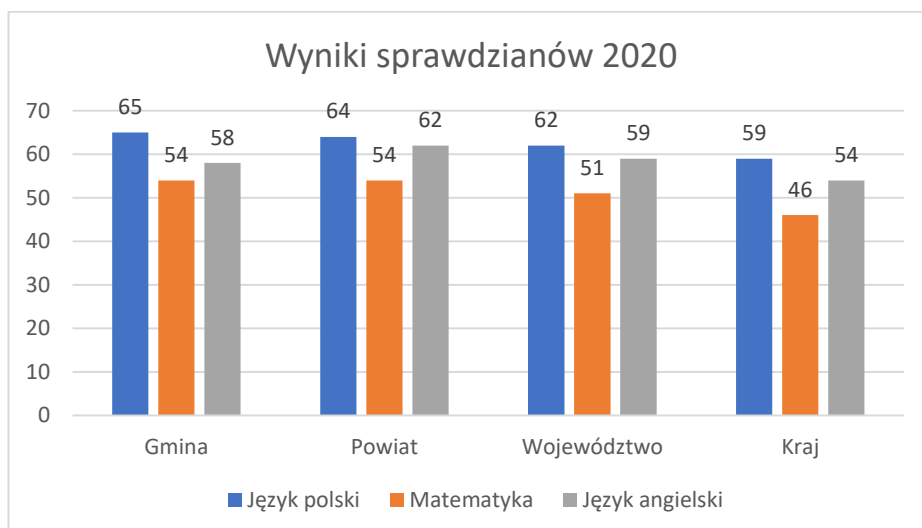
Powyższa tabela i poniższe wykresy prezentują szczegółowe dane dla poszczególnych obszarów tematycznych sprawdzianów na tle powiatu, województwa i kraju w latach 2015 i 2020.

Wykres 31 Wyniki sprawdzianów w szkołach podstawowych w gminie Celestynów w 2015 r. na tle powiatu, województwa i kraju

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Celestynów

Wykres 32 Wyniki sprawdzianów w szkołach podstawowych w gminie Celestynów w 2020 r. na tle powiatu, województwa i kraju

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Celestynów

**Rekomendacje i wnioski wypracowane
na warsztatach strategicznych w obszarze
Edukacja i wychowanie**

11

- Rozbudowa szkoły w Starej Wsi;
- Modernizacja istniejącej przyszkolnej i sportowej infrastruktury, dostosowanie infrastruktury rekreacyjnej (plac zabaw) i pozyskiwanie środków zewnętrznych na modernizację i konserwację tej infrastruktury, konserwatory w placówkach;
- Podniesienie współczynnika skolaryzacji – Poprawa warunków lokalowych i rozszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych, zmiana podejścia do prowadzenia nauczania, promocja szkoły, kompleksowa współpraca między placówkami, racjonalizacja sieci szkół;
- Ankietyzacja młodzieży – potrzeby młodzieży w zakresie kształcenia;
- Program profilowania nauczania od szkoły podstawowej w zawodach potrzebnych dla Gminy i jej mieszkańców;
- Ankietyzacja młodzieży – potrzeby w zakresie organizacji atrakcyjnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież;
- Tworzenie projektów ze środków UE dot. zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży;
- Partnerstwo samorządu z NGO w celu pozyskiwania przez NGO środków na zajęcia pozalekcyjne dla dzieci i młodzieży, czy też ich rodziców;
- Wzrost liczby dzieci ze specjalnymi potrzebami. Kształcenie i dokształcanie nauczycieli, pozyskiwanie dodatkowych sal lekcyjnych, programy dot. pomocy psychologicznej, psychoterapeutycznej i pedagogicznej dla dzieci i młodzieży;
- Zwiększenie liczby nauczycieli z wysokimi kwalifikacjami - kierowanie i motywowanie nauczycieli do doskonalenia zawodowego; centralizacja funduszu na doskonalenie zawodowe; korzystanie z bezpłatnych szkoleń, studiów; korzystanie z funduszy UE;
- Zwiększenie wzrostu efektów kształcenia - wdrażanie nowoczesnych metod nauczania, indywidualizacja procesu nauczania, doskonalenie istniejących metod i modeli nauczania: ocenianie kształtujące, dwujęzyczne dzieci. Wdrożenie Modelu Bostońskiego;
- Wybór przez uczniów dalszej ścieżki kariery zawodowej - wykorzystywanie nowoczesnych metod w zakresie doradztwa zawodowego, współpraca z przedsiębiorcami, szkołami ponadpodstawowymi, Powiatowym Urzędem Pracy, poszerzanie informacji o dostępnych profilach szkół ponadpodstawowych i możliwościach po ukończeniu tych szkół;
- Monitoring w szkołach i terenach przyszkolnych;
- Młodzieżowa Rada Gminy Celestynów;
- Zorganizowanie ośrodka – bazy dla zielonych szkół organizowanych w Celestynowie – w oparciu o bazę samorządową.

r
e
d
n
i
w
i
e
k
m

DIAGNOZA GMINY CELESTYNÓW W LATACH 2010 - 2020

ieszkańców wynosi 40,2 lat i jest nieznacznie mniejszy od średniego wieku mieszkańców województwa mazowieckiego (41,6) oraz nieznacznie niższy od średniego wieku mieszkańców kraju (42).

Tabela 35 Średni wiek mieszkańców gminy Celestynów

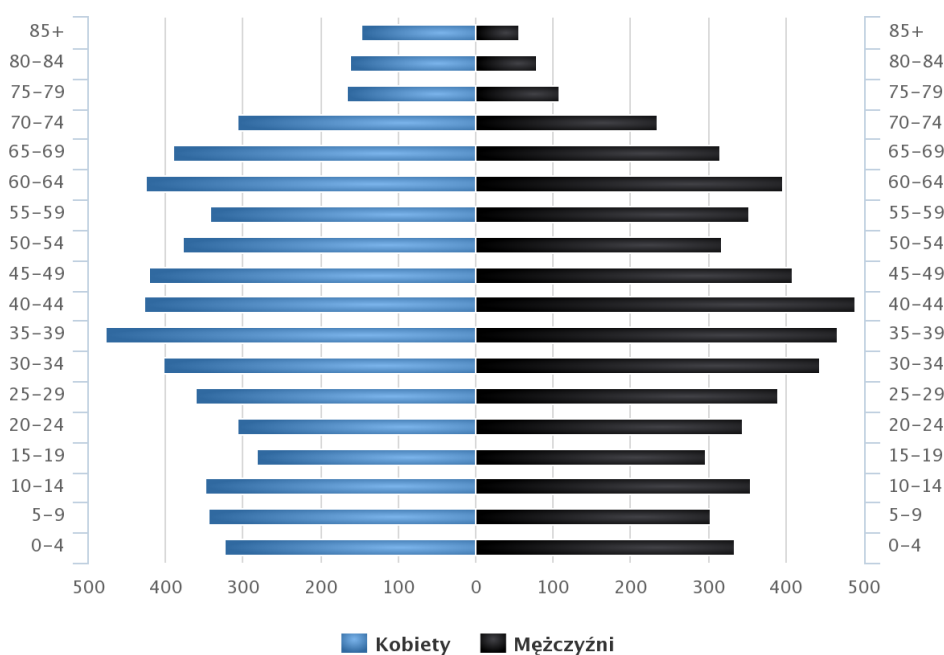
Obszar administracyjny	Gmina	Woj. mazowieckie	kraj
Średni wiek	40,2	41,6	42
Gmina	Kobiety	Mężczyźni	
Średni wiek	41,6	38,7	

Źródło: dane www.polskawliczbach.pl/gminaCelestynow

Wykres 33 Piramida wieku mieszkańców Gminy Celestynów

Piramida wieku mieszkańców gminy Celestynów, 2020

(Źródło: GUS)

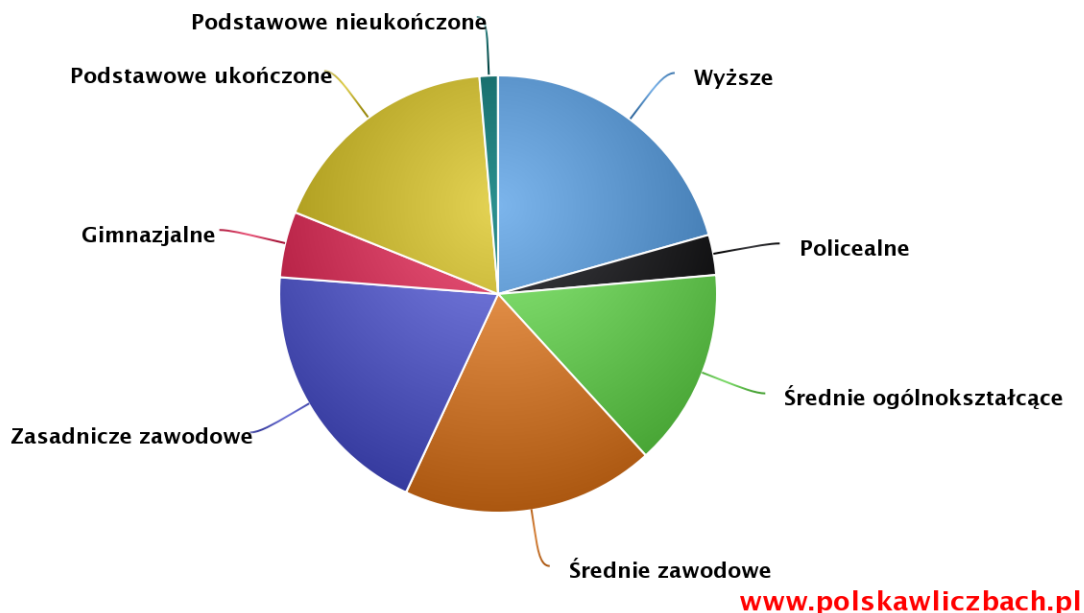
www.polskawliczbach.pl

Wykres 34 Poziom wykształcenia mieszkańców Gminy Celestynów

Poziom wykształcenia – Gmina Celestynów

(Źródło: Narodowy Spis Powszechny 2011)

Wykres 35 Poziom wykształcenia mieszkańców gminy Celestynów na tle woj. mazowieckiego oraz Polski

Obszar Administracyjny	wykształcenie				
	wyższe	Średnie i policealne	ogólnokształcące	Średnie zawodowe	Zasadnicze zawodowe
GM Celestynów	20,60	36,3	14,6	18,7	18,7
Woj. mazowieckie	24,40	34,8	14,4	17,4	17,4
Polska	17,9	33,3	12,4	18,1	18,1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych www.polskawliczbach.pl

Wśród mieszkańców gminy Celestynów najliczniejszą grupę stanowią osoby z wykształceniem średnim i policealnym (36,3%). Udział tej grupy osób jest najliczniej reprezentowany w Gminie, w woj. mazowieckim średnia wynosi 34,8% i w kraju 33,3 %. Również najliczniejszą grupę stanowią osoby z wykształceniem średnim zawodowym (18,7% i 14,6 % po LO). Osoby z wyższym wykształceniem stanowią 20,6 % populacji mieszkańców, jest to 3,8 % mniej niż średnia dla woj. mazowieckiego i o 2,7 % więcej niż średnia dla kraju.

11.1. Organizacje pozarządowe działające na terenie gminy Celestynów

Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 19 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym, do zadań własnych gminy należy współpraca z organizacjami pozarządowymi. Gmina Celestynów podejmuje zarówno finansową, jak i pozafinansową współpracę z organizacjami pozarządowymi. Współpraca podejmowana jest na podstawie przyjmowanego co roku przez Radę Gminy Celestynów Programu Współpracy Gminy Celestynów z Organizacjami Pozarządowymi oraz Podmiotami Prowadzącymi Działalność Pożytku Publicznego. Jego głównym celem jest budowanie partnerstwa pomiędzy administracją publiczną i organizacjami pozarządowymi, innymi podmiotami, a także poprawa jakości życia oraz pełniejsze zaspokojenie potrzeb społecznych mieszkańców gminy Celestynów poprzez stworzenie im możliwości i warunków do uczestnictwa w życiu publicznym. Uchwalenie rocznego programu współpracy pozwala realizować zadania związane ze wspieraniem inicjatyw organizacji pozarządowych. Program precyzuje zakres współdziałania oraz określa reguły współpracy, a także wskazuje zakres zadań merytorycznych realizowanych w danym roku współpracy. Wykaz organizacji pozarządowych w latach 2010, 2015 i 2020 funkcjonujących na terenie Gminy zawiera poniższa tabela.

Tabela 36 Wykaz organizacji pozarządowych funkcjonujących na terenie gminy Celestynów w la-tach 2010, 2015 i 2020.

ORGANIZACJE REALIZUJĄCE ZADANIA PUBLICZNE LUB PODEJMUJĄCE INNĄ WSPÓŁPRACĘ Z GMINĄ CELESTYNÓW			
	2010	2015	2020
Lista organizacji, które działały na terenie gminy – podejmowały współpracę z gminą	1. Stowarzyszenie na Rzecz Zabytków Fortyfikacji „Pro Fortalicjum”; 2. Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Oddział im. Michała Elwiro Andriollego w Otwocku; 3. Fundacja „Nauka-Sport-Rekreacja”; 4. Chorągiew Stołeczna Związku Harcerstwa Polskiego Warszawa Hufiec Celestynów; 5. Celestynowskie Towarzystwo Kulturalne; 6. Stowarzyszenie „Dzieciakom z Ukrainy”; 7. Stowarzyszenie Absolwentów i Sympatyków 3	1. Stowarzyszenie na Rzecz Zabytków Fortyfikacji „Pro Fortalicjum”; 2. Fundacja „Nauka-Sport-Rekreacja”; 3. Stowarzyszenie Absolwentów i Sympatyków 3 LO w Celestynowie; 4. Stowarzyszenie Celestynowsko- Kołbielski Klub Sportowy „Sokół”; 5. Regucki Klub Sportowy „Bór”; 6. Fundacja „Nauka-Sport-Rekreacja”; 7. Chorągiew Stołeczna Związku Harcerstwa Polskiego Warszawa Hufiec Celestynów;	1. Stowarzyszenie Celestynowsko- Kołbielski Klub Sportowy „Sokół”; 2. Regucki Klub Sportowy „Bór”; 3. Chorągiew Stołeczna Związku Harcerstwa Polskiego Warszawa Hufiec Celestynów; 4. Stowarzyszenie na Rzecz Zabytków Fortyfikacji „Pro Fortalicjum”; 5. Stowarzyszenie Kultury Mazowska; 6. Parafia Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Celestynowie;

DIAGNOZA GMINY CELESTYNÓW W LATACH 2010 - 2020

	LO w Celestynowie;		
8.	Celestynowski Klub Sportowy „Wrzos”;	8.	Stowarzyszenie Koprówka;
9.	Regucki Klub Sportowy „Bór”;	9.	Celestynowskie Towarzystwo Kulturalne;
10.	Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Podbiel;	10.	Fundacja Nowoczesne Mazowsze Mazowiecka Fundacja Społeczna;
11.	Bractwo Strzelców Kurkowych „Lechity” im. Marszałka Józefa Piłsudskiego;	11.	Bractwo Strzelców Kurkowych „Lechity” im. Marszałka Józefa Piłsudskiego;
12.	Ochotnicza Straż Pożarna w Celestynowie;	12.	Ochotnicza Straż Pożarna w Celestynowie;
13.	Ochotnicza Straż Pożarna w Dąbrowce;	13.	Ochotnicza Straż Pożarna w Dąbrowce;
14.	Ochotnicza Straż Pożarna w Dyzinie;	14.	Ochotnicza Straż Pożarna w Dyzinie;
15.	Ochotnicza Straż Pożarna w Podbieli;	15.	Ochotnicza Straż Pożarna w Podbieli;
16.	Ochotnicza Straż Pożarna w Regucie;	16.	Ochotnicza Straż Pożarna w Regucie;
17.	Ochotnicza Straż Pożarna w Zabieżkach;	17.	Ochotnicza Straż Pożarna w Zabieżkach;
18.	Gminne Koło PZW Nr 96 w Celestynowie.	18.	Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Podbieli;
		19.	Gminne Koło PZW Nr 96 w Celestynowie;
		20.	Stowarzyszenie Dzieciakom z Ukrainy;
		21.	Fundacja TAK z Gliny.
		7.	Stowarzyszenie Współpracy Międzynarodowej „Na świat”;
		8.	Fundacja Europa 112;
		9.	Ochotnicza Straż Pożarna w Dąbrowce;
		10.	Ochotnicza Straż Pożarna w Celestynowie;
		11.	Ochotnicza Straż Pożarna w Dyzinie;
		12.	Ochotnicza Straż Pożarna w Podbieli;
		13.	Ochotnicza Straż Pożarna w Regucie;
		14.	Ochotnicza Straż Pożarna w Zabieżkach;
		15.	Bractwo Strzelców Kurkowych „Lechity” im. Marszałka Józefa Piłsudskiego;
		16.	Koło Gospodyń Wiejskich w Dąbrowce;
		17.	Stowarzyszenie Absolwentów i Sympatyków 3 LO w Celestynowie;
		18.	Fundacja Centrum Edukacji i Aktywizacji Społecznej;
		19.	Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Podbiel;
		20.	Celestynowska Inicjatywa Samorządowa;
		21.	Fundacja TAK z Gliny;
		22.	Stowarzyszenie Sołtysów Powiatu Otwockiego;
		23.	Stowarzyszenie Czysta Natura z Gliny;
		24.	Stowarzyszenie Dzieciakom z Ukrainy;
		25.	Fundacja Ekonomiczna Polska-Afryka Wschodnia;

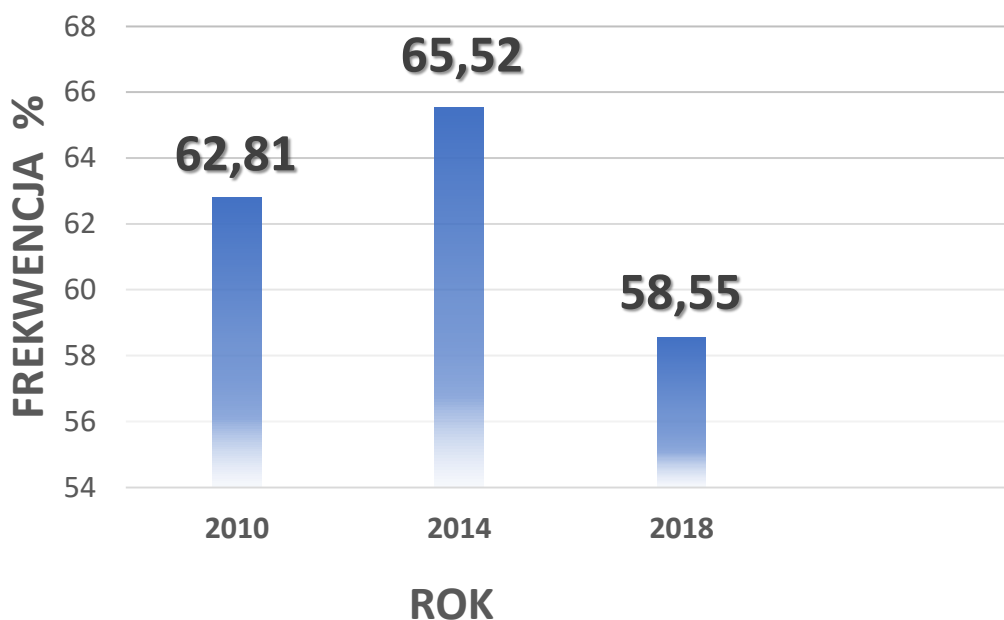
DIAGNOZA GMINY CELESTYNÓW W LATACH 2010 - 2020

			26. Gminne Koło PZW Nr 96 w Celestynowie; 27. Stowarzyszenie „Jat-ne to my”; 28. Fundacja Nowoczesny Konin.
--	--	--	---

Źródło: Dane UG Celestynów

Jednym z czynników decydujących o potencjale kapitału społecznego jest wskaźnik frekwencji wyborczej, mówiący o społecznej odpowiedzialności w wyborze władz i kształtowaniu ustroju.

Wykres 36 Frekwencja w wyborach samorządowych

Źródło: Dane UG Celestynów

Porównując frekwencję wyborczą w 2018 r. podczas wyborów samorządowych w Gminie Celestynów (58,55 %) na tle województwa (51,62 %) i kraju (54,90%), należy stwierdzić, iż społeczność gminy Celestynów była najbardziej aktywna.

***Rekomendacje i wnioski wypracowane
na warsztatach strategicznych w obszarze
Kapitał społeczny***

- Ożywienie III sektora i sektora ekonomii społecznej poprzez stworzenie w Gminie Centrum Wsparcia Organizacji Pozarządowych i współpraca z Centrum wszystkich wydziałów UG oraz JST w zlecaniu zadań publicznych i partnerstwie projektowym;
- Budowanie trwałej infrastruktury do aktywności społecznej poprzez wsparcie przez Gminę i JST Centrum Wsparcia Organizacji Pozarządowych szkoleniami, doradztwem, partnerstwami projektowymi, zapraszaniem do wspólnego tworzenia polityk publicznych w gminie Celestynów;
- Wspomaganie w przekazywaniu informacji dla NGO dot. możliwości udziału w różnych projektach, pozyskiwaniu dofinansowań zewnętrznych;
- Udostępnienie przestrzeni reklamowej samorządu i JST dla NGO w mediach społecznościowych Gminy (www, Facebook, Instagram) celem promocji organizowanych wydarzeń;
- Gminna Rada Pożytku Publicznego - powstanie i działanie jako organ doradczy Wójta oraz Rady Gminy;
- Utworzenie Gminnej Rady Młodzieżowej - jako element edukacji samorządowej i obywatelskiej dla młodzieży i organ doradczy Wójta;
- Edukacja dla inicjatywy lokalnej – szkolenia, warsztaty dla NGO i sołectw oraz aktywnych mieszkańców;
- Wdrożenie inicjatywy lokalnej jako formy współpracy finansowej samorządu z NGO;
- Rok dedykowany Organizacjom Pozarządowym w Celestynowie;
- Gala Inicjatyw Społecznych w gminie Celestynów;
- Wprowadzenie i wzmocnienie oceny efektywności projektów NGO realizowanych w ramach otwartych konkursów ofert;
- Prowadzenie szkoleń dot. edukacji obywatelskiej. Działania edukacyjne w szkołach i organizacjach, sołectwach w zakresie aktywizacji obywatelskiej;
- Organizacja uroczystości Dnia Samorządowca w formie wydarzenia społeczno-edukacyjnego. Wykorzystanie Świąt Narodowych jak 3. Maja, 11 listopada do organizacji wydarzeń edukacyjnych;
- Pogadanki edukacyjne o tematyce samorządowej na zebraniach wiejskich w formie spotkań na żywo oraz nagrań video.

12. Stan Finansów samorządowych

12.1. Dochody

Dokonując analizy danych zawartych w poniższej tabeli, zauważyć można wysoki udział dochodów bieżących w dochodach ogółem. Notowany systematyczny wzrost w gminie Celestynów wpływa na zwiększenie zasobów finansowych gminy, umożliwiając zachowanie niezależności finansowej przez samorząd. Na przestrzeni lat 2010 – 2020 wzrost dochodów ogółem wyniósł ponad 300%. Pozwala to na szerokie spectrum możliwości w zakresie formułowania i realizacji strategicznych celów rozwojowych. Dochody ogółem gminy z 1997,37 zł w 2010 r. wzrosły do 5 932,39 zł w 2020 r. Należy również nadmienić, iż w omawianym okresie dochody majątkowe wzrosły blisko 40-sto krotnie, choć ich udział w dochodach ogólnych wyniósł w 2020r niespełna 12%.

Tabela 37 Dochody Budżetu gminy Celestynów

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010 rok	2015 rok	2020 rok
Dochody ogółem	22 768 072,36	32 394 002,80	69 414 895,65
Liczba mieszkańców	11 399	11 623	11 701
Dochody ogółem na 1 mieszkańca	1 997,37	2 787,06	5 932,39
Dochody bieżące	22 558 754,74	30 701 503,58	61 187 489,15
Dochody majątkowe	209 317,62	1 692 499,22	8 227 406,50
Udział dochodów bieżących w dochodach ogółem	99,08 %	94,78 %	88,15 %

Źródło: Materiały UG Celestynów

Również w omawianym okresie znacząco wzrosły dochody własne Gminy – 265%. Należy jednak nadmienić, że w sytuacji, gdy dochody własne stanowią tak duży udział w budżecie gminy, odpowiedzialność samorządu za przyjęte i realizowane cele wzrasta. W tabeli poniżej przedstawiono systematyczny wzrost dochodów na 1 mieszkańca w przeciągu ostatnich 10 lat. **W roku 2010 dochód własny wynosił 1140,99 zł na 1 mieszkańca**, w kolejnych latach wartość rosła, **w 2020 dochód na 1 mieszkańca** wzrósł do kwoty **2 954,29 zł**.

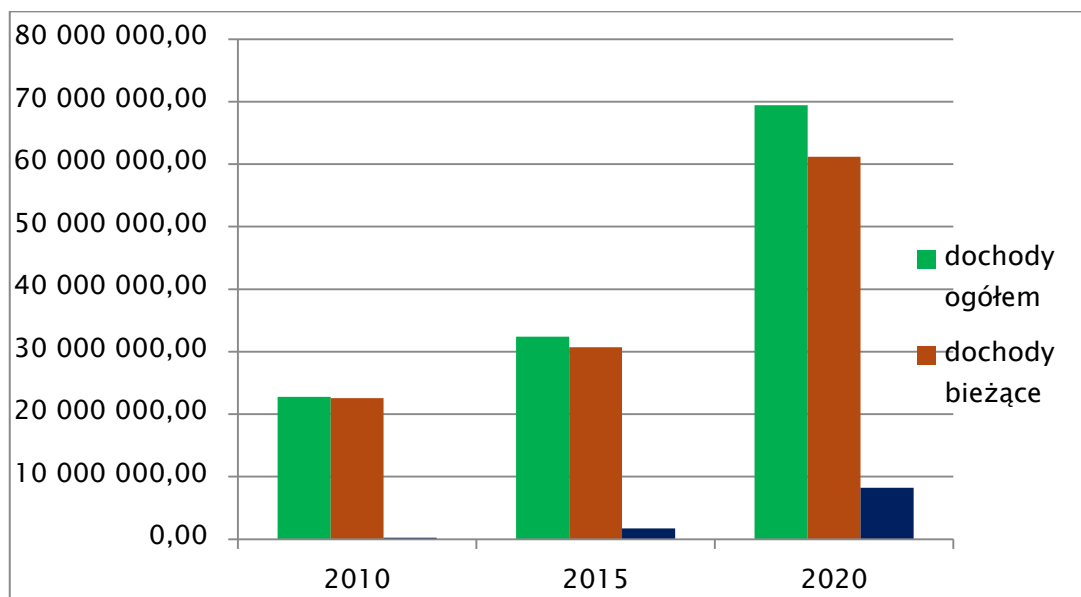
DIAGNOZA GMINY CELESTYNÓW W LATACH 2010 - 2020

Tabela 38 Dochody własne Gminy Celestynów

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010 rok	2015 rok	2020 rok
Dochody własne	13 006 175,90	18 955 056,48	34 568 115,89
Liczba mieszkańców	11 399	11 623	11 701
Dochody własne na 1 mieszkańca	1 140,99	1 630,82	2 954,29
Podatek dochodowy od osób fizycznych (PIT)	7 146 268,00	11 577 130,00	18 378 134,00
Podatek dochodowy od osób prawnych (CIT)	542 094,93	167 335,03	591 508,30
Udział podatków centralnych w dochodach własnych	59,11%	61,96%	54,88%

Źródło: Materiały UG Celestynów

Wykres 37 Dochody budżetu gminy Celestynów

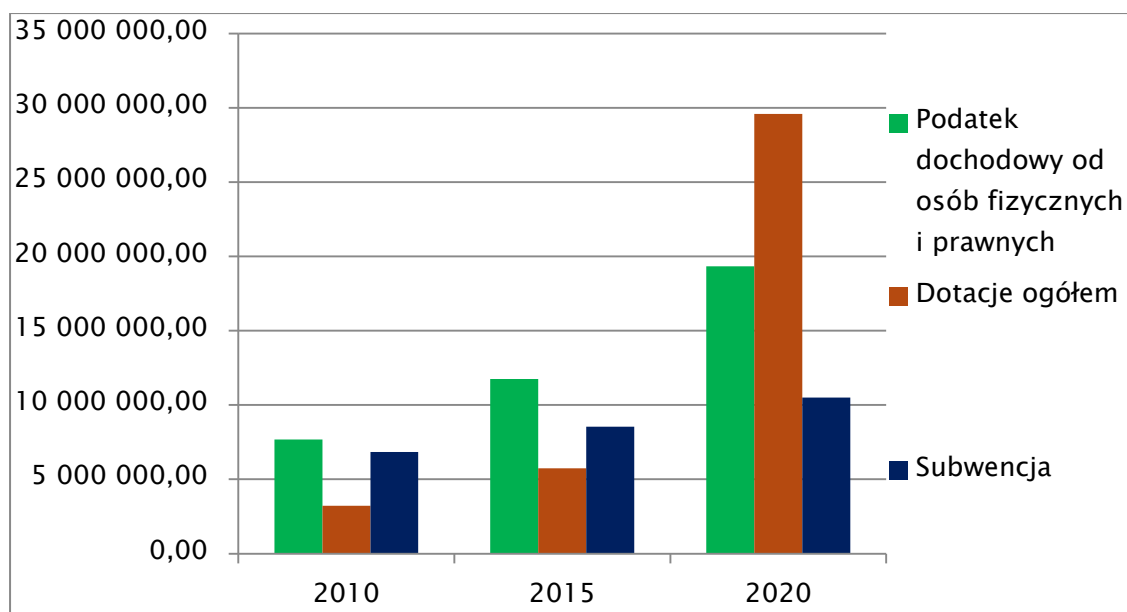

Źródło: Materiały UG Celestynów

DIAGNOZA GMINY CELESTYNÓW W LATACH 2010 - 2020

Wykres 38 Udział poszczególnych dochodów

Źródło: Materiały UG Celestynów

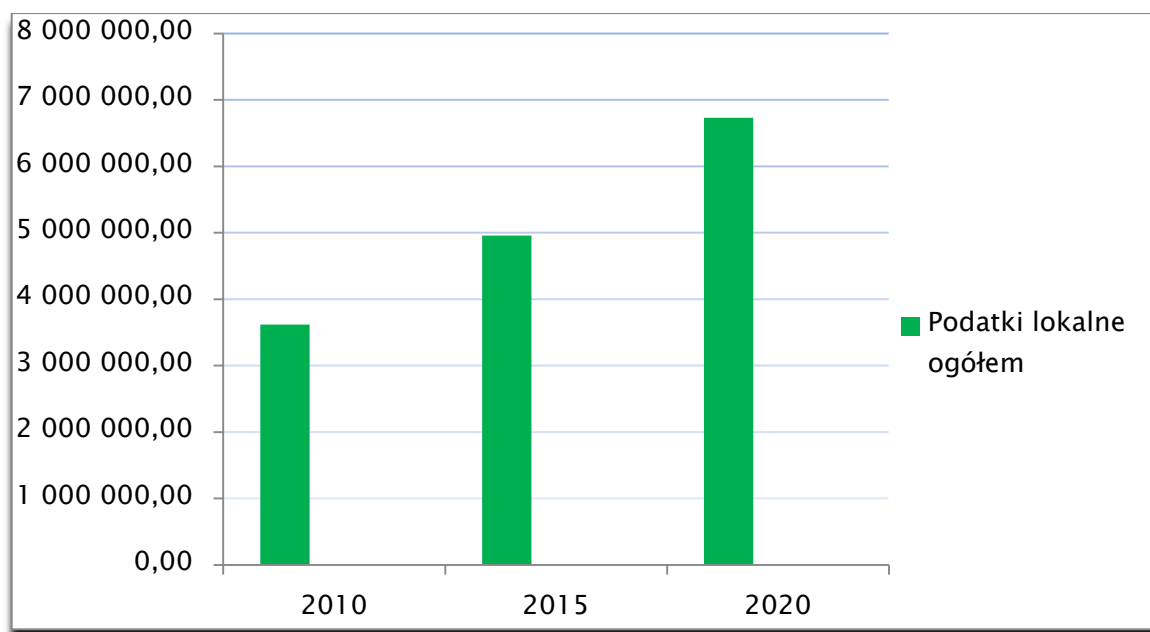
Tabela 39 Podatki lokalne w gminie Celestynów w latach 2010 – 2020.

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2020
Podatek od nieruchomości	2 515 689,18	3 725 031,49	5 310 391,40
Podatek rolny	90 602,09	167 255,72	144 116,79
Podatek leśny	90 503,27	134 383,06	164 159,64
Podatek od środków transportowych	328 765,63	471 590,00	400 907,17
Podatek od czynności cywilnoprawnych	375 048,16	330 964,52	585 866,00
Podatek od spadków i darowizn	169 181,68	76 958,56	85 900,20
Podatek od działalności gospodarczej osób fizycznych, opłacalny w formie karty podatkowej	48 456,16	54 256,57	38 754,97
Suma podatków	3 618 246,17	4 960 439,92	6 730 096,17

Źródło: Materiały UG Celestynów

Wykres 39 Podatki lokalne w latach 2010-2020

Źródło: Materiały UG Celestynów

Analizując dane zaprezentowane w tabelach i na wykresach należy zauważyć, iż w 2020 r. największą pozycję wśród dochodów stanowiły dotacje, co świadczy o dużej aktywności samorządu w zakresie pozyskiwania środków zewnętrznych. W analizowanym okresie znacząco wzrosły dochody z tytułu podatków w szczególności z podatku od nieruchomości oraz wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT).

12.2. Wydatki budżetu

Wydatki z budżetu gminy Celestynów w latach 2010 – 2020 prezentuje poniższa tabela.

Tabela 40 Wydatki budżetu gminy Celestynów w latach 2010 - 2020 r.

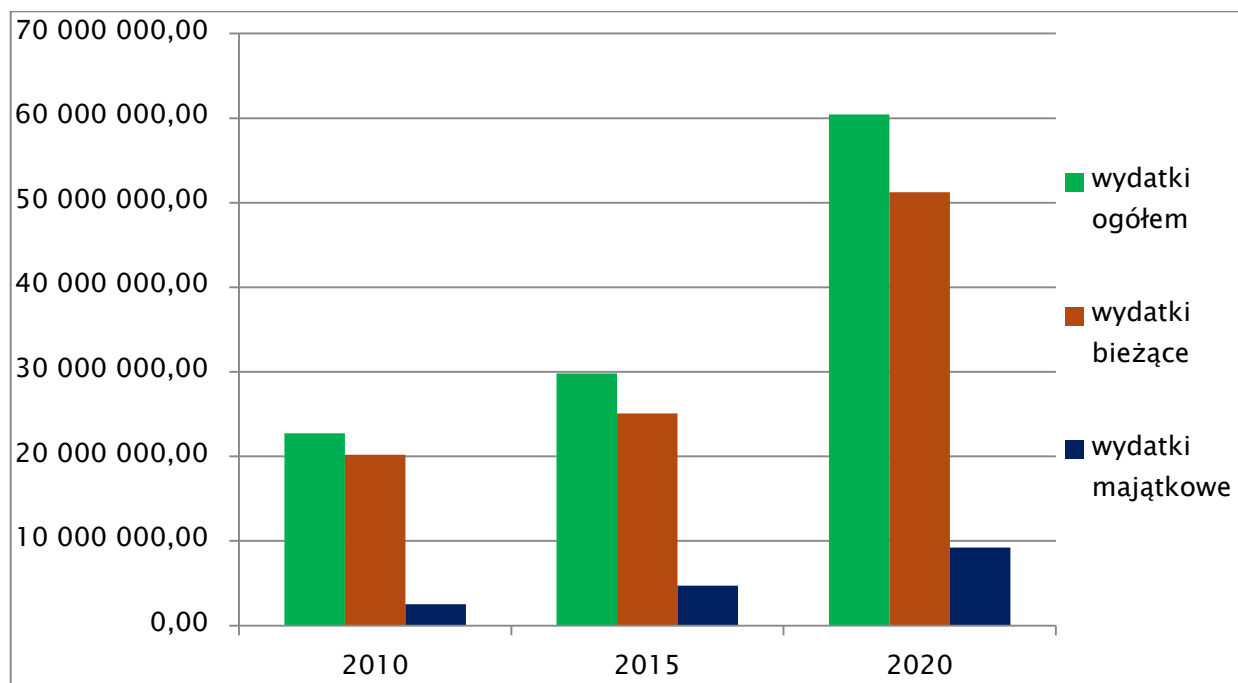
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010 rok	2015 rok	2020 rok
Wydatki ogółem	22 738 823,77	29 814 742,98	60 457 628,37
Wydatki bieżące	20 200 848,93	25 090 606,97	51 226 679,20
Wydatki majątkowe	2 537 974,84	4 724 136,01	9 230 949,17

DIAGNOZA GMINY CELESTYNÓW W LATACH 2010 - 2020

Wydatki inwestycyjne w wydatkach ogółem	11,16%	15,84%	15,27%
---	--------	--------	--------

Wykres 40 Wydatki Budżetu w gminie Celestynów w latach 2010, 2015 i 2020 r.

Źródło: Materiały UG Celestynów

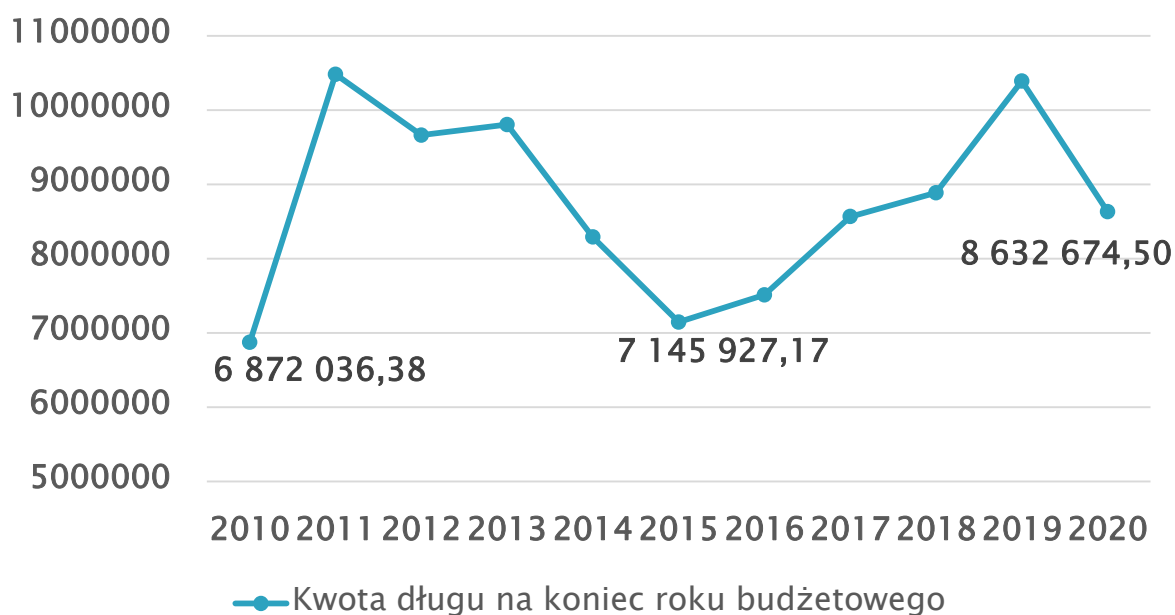
12.3. Zadłużenie i zdolność inwestycyjna Gminy Celestynów

W latach 2010 - 2020 zarówno dochody, jak i wydatki Gminy wzrastały. W analizowanym okresie nadwyżka operacyjna (różnica między dochodami a wydatkami bieżącymi) wzrosła z poziomu 2010 r. 2 357 905,81 zł do 2020 r. 9 960 809,95 zł. Ponadto, wydatki w poszczególnych latach nie przekraczały dochodów.

DIAGNOZA GMINY CELESTYNÓW W LATACH 2010 - 2020

Wykres 41 Zadłużenie gminy Celestynów w latach 2010 – 2020

Źródło: Materiały własne UG Celestynów

Tabela 41 Zdolność inwestycyjna gminy Celestynów w latach 2010-2020

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2020
Zadłużenie na koniec roku	6 872 036,38	7 145 927,17	8 632 674,50
Wskaźnik wysokości zadłużenia w stosunku do dochodów ogółem	30,18%	22,06%	12,44%
NADWYŻKA OPERACYJNA (dochody bieżące - wydatki bieżące)	2 357 905,81	5 610 896,61	9 960 809,95
Wskaźnik samofinansowania (Dochody - Wydatki bieżące) - Dochody majątkowe Wydatki majątkowe	1,01	1,55	1,97
Udział nadwyżki operacyjnej w dochodach ogółem (określa stopień, w jakim jednostka mogłaby zaciągnąć nowe zobowiązania, w stosunku do osiągniętych dochodów)	0,11	0,18	0,15

Źródło: Materiały UG Celestynów

Jest to korzystna sytuacja, ponieważ oznacza, że Gmina jest w stanie pokryć wydatki bieżące dochodami bieżącymi oraz ma możliwości finansowe na prowadzenie nowych inwestycji. Również spadający wskaźnik zadłużenia świadczy o wysokiej kondycji finansowej Gminy.

DIAGNOZA GMINY CELESTYNÓW W LATACH 2010 - 2020

Tabela 42 Wskaźniki określające zdolność inwestycyjną gminy Celestynów w latach 2015 i 2020

Wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy do dochodów, bez uwzględnienia zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok	5,66% (2015)	4,49% (2020)
Dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań określony w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczony w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaźnik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z 3 poprzednich lat)	17,46% (2015)	23,91% (2020)

Źródło: Dane UG Celestynów

Kształtowanie się budżetu Gminy w ubiegłych latach przekłada się również na jej przyszły potencjał inwestycyjny oraz zdolność do obsługi nowych zobowiązań.

Zgodnie z projektem uchwały Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Celestynów na lata 2020-2037 kształt wskaźnika obsługi zadłużenia pozwala na przyszłą obsługę dodatkowych zobowiązań.

***Rekomendacje i wnioski wypracowane
na warsztatach strategicznych w obszarze
Finanse samorządowe***

- Poszukiwanie i wdrażanie metod redukcji kosztów jednostkowych usług publicznych bez ograniczenia ich ilości i jakości;
- Realizacja działań na rzecz meldowania się w miejscowościach Gminy osób, które trwale w nich zamieszkują;
- Obniżanie kosztów zakupu energii, gazu oraz usług wykorzystywanych przez jednostki gminy poprzez zakupy zbiorowe i inne działania rynkowe;
- Gminna polityka fiskalna;
- Realizacja inwestycji prooszczędnościowych (oświetlenie uliczne, fotowoltaika na obiektach użyteczności publicznej);
- Samodzielne pozyskiwanie środków pomocowych przez Gminę i jej jednostki organizacyjne na realizację zadań własnych;
- Udział w partnerstwach publicznych oraz innych sformalizowanych formach współpracy międzysamorządowej wspieranych ze środków pomocowych (Zintegrowane Inwestycje Terytorialne);
- Włączanie wybranych zadań zawartych w Strategii do strategicznych i operacyjnych dokumentów planistycznych wyższego rzędu (powiatowych, wojewódzkich, krajowych);
- Wspieranie organizacji pozarządowych w nabywaniu kompetencji w zakresie współrealizacji zadań publicznych Gminy;
- Środki pozyskane z Unii Europejskiej - nowa perspektywa budżetowa Unii Europejskiej na lata 2021-2027 umożliwi pozyskanie funduszy z programów krajowych oraz programu regionalnego. Środki finansowe na realizację celów tych programów będą pochodzić z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz Europejskiego Funduszu Społecznego, a także z nowego Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji;
- Skarb Państwa – m.in. środki celowe w ministerstwach, zwłaszcza w Ministerstwie Sportu i Turystyki, Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Ministerstwie Infrastruktury i Rozwoju; Funduszu Inicjatyw Obywatelskich;
- Środki funduszy celowych w tym: Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie, Banku Gospodarstwa Krajowego, Funduszu Pracy, Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej;
- Kapitał prywatny i środki własne (w ramach Partnerstwa Publiczno-Prywatnego);
- Kapitał prywatny (środki inwestorów prywatnych);
- Budżet obywatelski województwa;
- Audyt zewnętrzny w celu optymalizacji wydatków bieżących;
- Przygotowanie nowych terenów pod inwestycje (mieszkanio-gospodarcze).

13. Wyniki badań ankietowych badających jakość życia w gminie Celestynów

Na potrzeby diagnozy stanu społeczno-gospodarczego gminy Celestynów przeprowadzone zostały badania ankietowe wśród mieszkańców w formie kwestionariusza elektronicznego. Ich celem było poznanie opinii dotyczącej jakości życia w Gminie, potrzeb mieszkańców oraz określenia priorytetów rozwojowych na najbliższe lata. Badania prowadzone były w dniach od 18 grudnia 2021 roku do 9 stycznia 2022 roku. Respondenci odpowiadali na pytania:

Części I w trzech blokach tematycznych:

- z zakresu środowiska naturalnego, przestrzeni i komunikacji,
- sfery i infrastruktury społecznej,
- gospodarki i infrastruktury technicznej.

Części II

- wybór obszarów, które są najistotniejsze do poprawy jakości życia w ciągu najbliższych lat: katalog zamknięty poszerzony o indywidualny wybór.

Część III zawierała pytanie o wizytówkę Gminy i metryczkę.

Łącznie zebrano 390 ankiet, z których większą część respondentów stanowiły kobiety (60,77%). Pod względem wieku mieszkańców, najwięcej było w przedziale 36 - 45 lat (38,21 %) oraz w przedziale 25 - 35 lat (28,72%). Spośród respondentów największą grupę stanowiły osoby pracujące – 75,64%.

13.1. Środowisko naturalne, przestrzeń, komunikacja

W gminie Celestynów w skali od 1 do 6, gdzie 1 to ocena bardzo zła, a 6 to ocena bardzo dobra, mieszkańcy **najlepiej oceniają kolejowe sieci komunikacyjne - 76,67% ankietowanych** wystawiło notę powyżej 4, z tego ponad połowa oceniła na 5. Równie wysoko została oceniona estetyka i ogólne wrażenia Gminy – 66,92%, system odbioru i segregacji odpadów komunalnych – 66,15%. Z kolei najgorzej oceniony został, stan dróg powiatowych – 62, 31% respondentów wystawiło ocenę 3 i poniżej, **promocja odnawialnych źródeł energii – 60,26 %**, **stan infrastruktury melioracji szczegółowych 60,25% oraz jakość powietrza w Gminie – 58,20%**. Szczegółowe dane dotyczące opinii mieszkańców w zakresie środowiska naturalnego, przestrzeni i komunikacji zawiera poniższa tabela.

DIAGNOZA GMINY CELESTYNÓW W LATACH 2010 - 2020

Tabela 43 Wyniki ocen jakości życia mieszkańców w zakresie środowiska naturalnego, przestrzeni i komunikacji

ŚRODOWISKO NATURALNE, PRZESTRZEŃ, KOMUNIKACJA	Nie mam zdania	3 i poniżej		4 powyżej		Dominująca ocena	
		Liczba respondentów	%	Liczba respondentów	%	pkt	%
Estetyka i ogólne wrażenia Gminy	4	125	32,05	261	66,92	4	38,21
Czystość i utrzymanie terenów zielonych	10	139	35,64	241	61,18	4	31,28
Działania Gminy w zakresie ochrony Środowiska	35	26	38,8	187	47,95	4	25,64
Czystość wód powierzchniowych	83	149	38,2	158	40,51	4	23,85
Stan infrastruktury melioracji szczegółowych(rowy, przepusty, sieć drenarska, stawy rybne itp.)	25	235	60,25	130	33,33	3	22,31
Jakość powietrza w Gminie	6	227	58,20	157	40,26	3	24,62
System segregacji i odbioru odpadów na terenie Gminy	11	121	31,02	258	66,15	5	31,28
Zagospodarowanie i wykorzystanie przestrzeni w Gminie	25	184	47,18	181	46,41	4	28,21
Dostępność terenów pod rozwój funkcji mieszkaniowych	67	195	50,00	128	32,82	3	20,26
Promocja i wykorzystanie odnawialnych źródeł energii	48	235	60,26	107	27,43	3	22,82
Edukację ekologiczną i świadomość mieszkańców	18	223	57,18	149	38,20	4	22,82
Sieć i jakość dróg krajowych	24	137	35,13	229	58,72	4	26,41
Sieć i jakość dróg wojewódzkich	29	154	39,49	207	53,08	4	31,54
Sieć i jakość dróg powiatowych	15	243	62,31	132	33,85	3	29,23
Sieć i jakość dróg gminnych	6	40	56,3	124	31,79	3	28,97
Kolejowe sieci komunikacyjne	22	69	17,69	299	76,67	5	35,64
Uwagi: Potrzebna spółka wodna dla całej gminy. Brak możliwości darmowego pozbycia się odpadów budowlanych i samochodowych – śmieci w lesie, Zanieczyszczenie powietrza, potrzebne skwery i parki, place zabaw Potrzeba zadbania o pozostałe (poza Celestynowem) wsie gminne. Walka ze smogiem, promowanie odnawialnych źródeł energii. Większa dbałość o pomniki przyrody i tereny chronione							

Źródło: opracowanie własne na podstawie raportu webankiety

13.2. Sfera społeczna i infrastruktura społeczna

W tej kategorii ankietowani najwyżej ocenili atrakcyjność Gminy jako miejsce zamieszkania – 67,95% ankietowanych wystawiło notę powyżej 4, ponadto wysoko zostało ocenione poczucie bezpieczeństwa – 63,59 % i jakość usług publicznych, w tym najwyżej Biblioteki – 56,41% i Ośrodka Kultury – 54,10%. **Najniższej oceniona została oferta usług dla osób starszych i niepełnosprawnych oraz dla osób dorosłych. Brak instytucji opieki nad dziećmi do lat 3.**

Szczegółowe dane dotyczące wyników badań ankietowych mieszkańców w zakresie sfery społecznej i infrastruktury technicznej zawiera poniższa tabela.

Tabela 44 Wyniki ankiet w zakresie sfery społecznej i infrastruktury technicznej

SFERA SPOŁECZNA I INFRA- STRUKTURA SPOŁECZNA	Nie mam zdania	<3		>4		Dominująca ocena	
		Liczba respon- dentów	%	Liczba respon- dentów	%	pkt	%
Ogólna aktywność społeczeństwa na rzecz Gminy	35	213	54,61	142	36,41	3	29,23
Liczba i aktywność organizacji pozarządowych	98	192	49,23	100	25,64	3	23,08
Oferta spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży	26	221	56,67	143	36,67	3	24,36
Oferta spędzania wolnego czasu dla osób dorosłych	24	241	61,79	125	32,05	2	22,05
Oferta dla osób starszych i niepełnosprawnych	84	224	57,43	82	21,02	1	22,05
Poczucie bezpieczeństwa na terenie Gminy	9	133	34,10	248	63,59	4	28,21
Dostęp do podstawowej opieki medycznej	20	247	63,33	123	31,53	3	27,18
Jakość usług świadczonych przez instytucje publiczne ogółem	43	160	41,02	186	47,69	4	30,59
w tym							
- szkoły, w tym oferta zajęć pozalekcyjnych	111	153	39,23	125	32,05	4	19,02
- przedszkola	144	89	22,82	156	40,00	4	17,74
- żłobki	204	155	39,74	30	7,69	1	30,59
- opieka społeczna	188	117	33,3	84	21,53	3	13,37
- Urząd Gminy	39	152	38,97	198	50,77	4	25,96
- ośrodek kultury (imprezy, wydarzenia kulturalne muzea it.)	38	140	35,90	211	54,10	4	23,65
- biblioteki	90	79	20,26	220	56,41	5	23,65
- świetlice wiejskie	150	124	31,79	115	29,49	4	15,17
o-baza sportowo-rekreacyjna, w	28	207	53,08	154	39,49	3	19,54

DIAGNOZA GMINY CELESTYNÓW W LATACH 2010 - 2020

tym siłownie zewnętrzne, baseny itp.							
Atrakcyjność Gminy jako miejsce zamieszkania	5	119	30,51	265	67,95	4	33,42
Uwagi: <i>Brak i potrzeba żłobka publicznego, Brak basenu, brak tras rowerowych, Zagospodarowanie terenów zielonych, więcej ławeczek i koszy na śmieci, internetowa infolinia – zgłoś awarię. Brak kawiarni, kina, brak Liceum. Brak lekarzy specjalistów (stomatolog)</i>							

Źródło: opracowanie własne na podstawie raportu webankiety

13.3. Gospodarka i infrastruktura techniczna

Respondenci w kategorii gospodarki i infrastruktury technicznej najwyżej ocenili: Sieć wodociągową - 74,10% ankietowanych wystawiło ocenę powyżej 4, dostępność usług na terenie Gminy - 69,74%, atrakcyjność turystyczną Gminy – 67,18% i dostęp do telefonii komórkowej – 64,87%. Najgorzej ocenione zostały: **baza gastronomiczna - 70,25 respondentów wystawiło ocenę 3 i poniżej, możliwość zatrudnienia na terenie gminy - 64,87% oraz baza turystyczna – 61,28%.**

Tabela 45 Wyniki ankiet w zakresie sfery gospodarki i infrastruktury technicznej

GOSPODARKA I INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	Nie mam zdania	<3		>4		Dominująca ocena	
		Liczba respondentów	%	Liczba respondentów	%	pkt	%
Atrakcyjność inwestycyjna Gminy	52	157	40,26	181	46,41	4	23,33
Możliwość zatrudnienia na terenie Gminy	52	253	64,87	85	21,79	3	28,72
Warunki prowadzenia i rozwijania działalności gospodarczej (podatki i opłaty lokalne, warunki lokalowe, tereny inwestycyjne, itp.)	144	162	41,54	84	21,54	3	18,21
Prowadzenie działalności rolniczej na terenie Gminy – podatek rolny, podatki i opłaty lokalne, dostępność instytucji wsparcia rolnictwa	245	100	25,64	45	11,54	3	10,51
Dostępność usług na terenie gminy (sklepy, apteki, banki, gastronomia, fryzjer itp.)	9	109	27,95	272	69,74	4	37,69
Funkcjonowanie transportu zbiorowego na terenie Gminy	22	155	39,74	213	54,61	4	30,51
Połączenia komunikacyjne z innymi gminami, miastami, (możliwość dojazdu do pracy, szkoły itp.)	30	184	47,18	176	45,13	4	25,64
Konkurencyjność Gminy jako	120	176	45,13	94	24,10	3	20,00

DIAGNOZA GMINY CELESTYNÓW W LATACH 2010 - 2020

miejsce prowadzenia działalności lub miejsca pracy							
Sieć i jakość i utrzymanie (w tym zimowe) dróg gminnych	5	239	61,28	146	37,43	3	26,15
Mała infrastruktura drogowa – chodniki, oświetlenie, przystanki,	5	232	59,49	153	39,23	3	23,33
Bezpieczeństwo przy ciągach komunikacyjnych z związku z ruchem aut osobowych i ciężarowych – sygnalizacja świetlna, oznakowanie przejść dla pieszych itp.	9	228	58,46	153	39,23	3	25,90
Sieć wodociągowa i dostarczanie wody	24	77	19,74	289	74,10	5	33,85
Sieć kanalizacyjna i odbiór ścieków (możliwość budowy przydomowych oczyszczalni ścieków)	41	130	33,33	219	56,15	4	26,41
Sieć gazowa	64	138	35,38	188	48,20	4	19,49
Dostęp do sieci telefonii komórkowej	14	123	31,54	253	64,87	5	29,74
Dostęp do Internetu na terenie Gminy	18	139	35,64	233	59,74	5	25,64
Atrakcyjność turystyczna Gminy	19	109	27,95	262	67,18	4	28,97
Baza turystyczno-wypoczynkowa (w tym gospodarstwa agroturystyczne)	92	239	61,28	59	15,13	2	21,79
Baza gastronomiczna (w tym gospodarstwa agroturystyczne)	59	274	70,25	60	15,38	2	28,21
Sieć tras rowerowych i szlaków turystycznych	22	154	39,49	214	54,87	4	27,18
Uwagi Zbyt mała częstotliwość przejazdu pociągów, słabe skomunikowanie na południe i wschód, internet światłowodowy dla mieszkańców, zły stan chodników, brak dużych sklepów sieciowych, słaby zasięg telefonii komórkowej w Pogorzeli. Remonty infrastruktury wodociągowej, sieć gazowa i kanalizacyjna do rozbudowy.							

Źródło: opracowanie własne na podstawie raportu webankiety

13.4. Priorytety rozwojowe i wizytówka Gminy

Część II Pytanie skierowane do ankietowanych brzmiało:

1. Proszę o zaznaczenie 6 obszarów, które są najistotniejsze do poprawy jakości życia w gminie w ciągu najbliższych lat:

W części II ankiety dotyczącej oczekiwań respondentów wobec działań Gminy, które znacząco poprawiłyby jakość życia mieszkańców najwięcej dotyczyło:

DIAGNOZA GMINY CELESTYNÓW W LATACH 2010 - 2020

Tabela 46 Priorytety warunkujące poprawę jakości życia wg respondentów ankiety badającej

Lokata	Odpowiedź	Liczba ankietowanych	%
1.	Poprawa infrastruktury drogowej (chodników, dróg)	221	56,6
2	Poprawa dostępu do usług medycznych	199	51,03
3.	Poprawa jakości powietrza	178	45,64
4.	Stworzenie/zwiększenie miejsc opieki nad dziećmi do lat 3	123	31,54
5.	Zwiększenie oferty spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży	113	28,97
6.	Poprawa funkcjonowania transportu zbiorowego na terenie Gminy	98	25,13
7.	Wsparcie dla budowy instalacji pozyskujących energię odnawialną ze słońca, wiatru, biomasy	94	24,10
8.	Działania w zakresie ochrony środowiska	85	21,79
9.	Zwiększenie oferty spędzania wolnego czasu dla dorosłych	82	21,03
10.	Rozbudowa tras pieszo-rowerowych	79	20,26
11.	Podniesienie poziomu nauczania w szkołach podstawowych	70	17,95
12.	Rozwój sieci gazowej	69	17,69
13.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej oraz przydomowych oczyszczalni ścieków	64	16,41
14.	Edukacja ekologiczna	63	16,15
15.	Rozwój infrastruktury sportowej	59	15,13
16.	Rozbudowa oświetlenia ulicznego	56	14,36
16.	Rozwój przedsiębiorczości/ ułatwienie zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej	56	14,36
16.	Inwestycje w rozwój turystyki	56	14,36
17.	Dostęp miejsc pracy dla specjalistów na terenie Gminy	56	14,36
18.	Poprawa funkcjonowania gospodarki odpadami na terenie Gminy	54	13,85
19.	Stworzenie miejsc opieki nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi	51	13,08
20.	Rozwój działań kulturalnych	44	11,28
21.	Zwiększenie dostępności przedszkoli	43	11,03
21.	Budowa i modernizacja świetlic wiejskich	43	11,03

DIAGNOZA GMINY CELESTYNÓW W LATACH 2010 - 2020

22.	Poprawa poziomu czystości wód powierzchniowych i podziemnych	28	7,18
23.	Poprawa bezpieczeństwa publicznego	36	9,23
24.	Aktywizacja osób starszych	25	6,41
25.	Budowa i modernizacja sieci wodociągowej	20	5,13
26.	Promocja Gminy	17	4,36

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników webankiety

Część III:

1. Co Pani/Pana zdaniem powinno być wizytówką gminy?

W części III ankiety dotyczącej pytania o wizytówkę Gminy, ankietowani udzielali najczęściej odpowiedzi w poniższych obszarach:

- las
- czyste powietrze
- przyroda
- turystyka
- tereny zielone

Wzór ankiety dla mieszkańca stanowi załącznik 1 do Diagnozy.

Załącznik Nr 1 Wzór ankiety

ANKIETA OCENIAJĄCA JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW W GMINIE CELESTYNÓW

Pytanie do wszystkich punktów brzmi:

JAK PAŃSTWO OCENIAJĄ

Część I

Proszę zaznaczyć znakiem x odpowiednie pole, przy czym 1 oznacza najniższą natomiast 6 oznacza najwyższą ocenę

ŚRODOWISKO NATURALNE, PRZESTRZEŃ, KOMUNIKACJA	Nie mam zdania	1	2	3	4	5	6
Estetyka i ogólne wrażenia Gminy							
Czystość i utrzymanie gminnych terenów zielonych							
Działania Gminy w zakresie ochrony Środowiska							
Czystość wód powierzchniowych							
Stan infrastruktury melioracji szczegółowych (rowy, przepusty, sieć drenarska, stawy rybne itp.)							
Jakość powietrza w Gminie							
System segregacji i odbioru odpadów na terenie Gminy							
Zagospodarowanie i wykorzystanie przestrzeni w Gminie							
Dostępność terenów pod rozwój funkcji miesz-							

DIAGNOZA GMINY CELESTYNÓW W LATACH 2010 - 2020

kaniowych							
Promocja i wykorzystanie odnawialnych źródeł energii							
Edukację ekologiczną i świadomość mieszkańców							
Sieć i jakość dróg krajowych							
Sieć i jakość dróg powiatowych							
Sieć i jakość dróg gminnych							
Kolejowe sieci komunikacyjne							
<u>Uwagi do środowiska naturalnego i przestrzeni</u>							
SFERA SPOŁECZNA I INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA							
Ogólna aktywność społeczeństwa na rzecz Gminy							
Liczba i aktywność organizacji pozarządowych							
Oferta spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży							
Oferta spędzania wolnego czasu dla osób dorosłych							
Oferta dla osób starszych i niepełnosprawnych							
Poczucie bezpieczeństwa na terenie Gminy							

DIAGNOZA GMINY CELESTYNÓW W LATACH 2010 - 2020

Dostęp do podstawowej opieki medycznej							
Jakość usług świadczonych przez instytucje publiczne ogółem							
w tym							
- szkoły, w tym oferta zajęć pozalekcyjnych							
- przedszkola							
- żłobki							
- opieka społeczna							
- Urząd Gminy							
- ośrodek kultury (imprezy, wydarzenia kulturalne muzea it.)							
- biblioteki							
- świetlice wiejskie							
-baza sportowo-rekreacyjna, w tym siłownie zewnętrzne, baseny itp.							
Atrakcyjność Gminy jako miejsce zamieszkania							
GOSPODARKA I INFRASTRUKTURA TECHNICZNA							
Atrakcyjność inwestycyjna Gminy							
Możliwość zatrudnienia na terenie Gminy							
Warunki prowadzenia i rozwijania działalności gospodarczej (podatki i opłaty lokalne, warunki lokalowe, tereny inwestycyjne, itp.))							

DIAGNOZA GMINY CELESTYNÓW W LATACH 2010 - 2020

Prowadzenie działalności rolniczej na terenie Gminy –podatek rolny, podatki i opłaty lokalne, dostępność instytucji wsparcia rolnictwa							
Dostępność usług na terenie gminy (sklepy, apteki, banki, gastronomia, fryzjer itp.)							
Funkcjonowanie transportu zbiorowego na terenie Gminy							
Połączenia komunikacyjne z innymi gminami, miastami, (możliwość dojazdu do pracy, szkoły itp.)							
Konkurencyjność Gminy jako miejsce prowadzenia działalności lub miejsca pracy							
Sieć i jakość i utrzymanie (w tym zimowe) dróg gminnych							
Mała infrastruktura drogowa – chodniki, oświetlenie, przystanki,							
Bezpieczeństwo przy ciągach komunikacyjnych z związku z ruchem aut osobowych i ciężarowych – sygnalizacja świetlna, oznakowanie przejść dla pieszych itp.							
Sieć wodociągowa i dostarczanie wody							
Sieć kanalizacyjna i odbiór ścieków (możliwość budowy przydomowych oczyszczalni ścieków)							
Sieć gazowa							
Dostęp do sieci telefonii komórkowej							
Dostęp do Internetu na terenie Gminy							
Atrakcyjność turystyczna Gminy							
Baza turystyczno-wypoczynkowa(w tym gospodarstwa agroturystyczne)							

Baza gastronomiczna (w tym gospodarstwa agroturystyczne)							
Sieć tras rowerowych i szlaków turystycznych							
<u>Uwagi do gospodarki i infrastruktury technicznej</u>							

Część II:

1. Proszę o zaznaczenie 6 obszarów, które są najistotniejsze do poprawy jakości życia w gminie w ciągu najbliższych lat:

- poprawa infrastruktury drogowej (chodników, dróg)
- budowa i modernizacja świetlic wiejskich
- rozwój przedsiębiorczości/ ułatwienie zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej
- poprawa jakości powietrza
- działania w zakresie ochrony środowiska
- edukacja ekologiczna
- poprawa poziomu czystości wód powierzchniowych i podziemnych
- poprawa funkcjonowania gospodarki odpadami na terenie Gminy
- wsparcie dla budowy instalacji pozyskujących energię odnawialną ze słońca, wiatru, biomasy
- stworzenie/zwiększenie miejsc opieki nad dziećmi do lat 3
- stworzenie miejsc opieki nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi
- poprawa dostępu do usług medycznych
- promocja Gminy
- inwestycje w rozwój turystyki
- poprawa funkcjonowania transportu zbiorowego na terenie Gminy
- podniesienie poziomu nauczania w szkołach podstawowych
- zwiększenie dostępności przedszkoli

- zwiększenie oferty spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży
- zwiększenie oferty spędzania wolnego czasu dla dorosłych
- aktywizacja osób starszych
- poprawa bezpieczeństwa publicznego
- rozwój działań kulturalnych
- rozbudowa oświetlenia ulicznego
- rozbudowa tras pieszo-rowerowych
- rozwój infrastruktury sportowej
- budowa i modernizacja sieci wodociągowej
- budowa sieci kanalizacji sanitarnej oraz przydomowych oczyszczalni ścieków
- rozwój sieci gazowej
- dostęp do miejsc pracy na terenie Gminy dla specjalistów
- inne (jakie?).....

Część III:

1. Co Pani/Pana zdaniem powinno być wizytówką gminy?

Metryczka

Płeć:

- kobieta
- mężczyzna

Wiek:,

- poniżej 18 lat
- 18-25 lat
- 26-35 lat
- 36-45 lat
- 46-55 lat
- 56-65 lat
- powyżej 65 lat

Zatrudnienie:

- uczeń/student
- rolnik
- przedsiębiorca

DIAGNOZA GMINY CELESTYNÓW W LATACH 2010 - 2020

- osoba pracująca
- osoba bezrobotna
- emeryt / rencista
- inne (jakie?)

Zamieszkanie:

- jestem mieszkańcem gminy
- nie jestem mieszkańcem gminy

Spis tabel

Tabela 1 Gmina Celestynów na tle powiatu otwockiego - powierzchnia, liczba mieszkańców i gęstość zaludnienia (2020 r.)	6
Tabela 2 Sołectwa Gminy Celestynów – liczba ludności, powierzchnia oraz gęstość zaludnienia	11

DIAGNOZA GMINY CELESTYNÓW W LATACH 2010 - 2020

Tabela 3 Ludność gminy Celestynów wg. płci w latach 2010 – 2020.....	15
Tabela 4 Biologiczne grupy wiekowe w gminie Celestynów na tle powiatu otwockiego, woj. mazowieckiego i Polski (w % ogółu populacji)	16
Tabela 5 Przyczyny zgonów w gminie Celestynów w porównaniu z woj. mazowieckim i Polską (%) 18	
Tabela 6 Produkcyjne grupy wiekowe w gminie Celestynów na tle powiatu otwockiego, woj. Mazowieckiego i Polski	20
Tabela 7 Produkcyjne grupy wiekowe w gminie Celestynów na tle powiatu otwockiego, woj. Mazowieckiego i Polski	20
Tabela 8 Liczba podmiotów gospodarczych wg skali zatrudnienia w gminie Celestynów	24
Tabela 9 Wskaźniki przedsiębiorczości gminy Celestynów w porównaniu z powiatem otwockim i woj. mazowieckim w latach 2010, 2015, 2020 (odpowiednio)	25
Tabela 10 Liczba osób pracujących z obszaru gminy Celestynów w latach 2010-2020.....	26
Tabela 11 Pracujący w gminie Celestynów na 1000 mieszkańców w porównaniu z powiatem otwockim i woj. mazowieckim.....	27
Tabela 12 Liczba osób bezrobotnych w gminie Celestynów na tle powiatu otwockiego, woj. mazowieckiego i Polski	28
Tabela 13 Dynamika spadku stopy bezrobocia w gminie Celestynów na tle woj. mazowieckiego i Polski	30
Tabela 14 Zestawienie powierzchni i struktury gospodarstw rolnych w gminie Celestynów	31
Tabela 15 Długość dróg gminnych	40
Tabela 16 Sieć wodociągowa wraz z przyłączami na terenie gminy Celestynów	44
Tabela 17 Infrastruktura kanalizacyjno-sanitarna w gminie Celestynów	45
Tabela 18 Ilość mieszkańców gminy Celestynów podłączonych do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w porównaniu z powiatem otwockim i województwem mazowieckim	46
Tabela 19 Udział mieszkańców korzystających z instalacji gazowej w 2020 roku w gminie Celestynów(na tle powiatu i województwa).....	48
Tabela 20 Udział mieszkańców korzystających z instalacji gazowej w latach 2010 - 2020 roku	48
Tabela 21 Gospodarka odpadami na terenie gminy Celestynów	51
Tabela 22 Przestępstwa w gminie Celestynów 2020 r.....	77
Tabela 23 statystyka przestępstw w gminie Celestynów w 2020 r w porównaniu z woj. mazowieckim i krajem	78
Tabela 24 Działania ratowniczo-gaśnicze jednostek OSP w 2020 r.	79
Tabela 25 Ilość zadeklarowanych pacjentów oraz wykonanych wizyt w latach 2017 – 2022 w ramach POZ (podstawowej opieki zdrowotnej).....	81
Tabela 26 Ilość wykonanych wizyt w latach 2017 – 2022 w ramach AOS (ambulatoryjnej opieki specjalistycznej)	81
Tabela 27 Pomoc społeczna (dane porównawcze 2010, 2015,2020 - liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną - wy-płacone kwoty zasiłków stałych, celowych, okresowych.....	82
Tabela 28 Powody przyznania zasiłku okresowego w latach 2010, 2015, 2020.....	84
Tabela 29 Powody przyznania zasiłku celowego w latach 2010, 2015, 2020	84
Tabela 30 Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej -na 10 tys. mieszk. na tle powiatu i województwa.....	86
Tabela 31 Sieć szkół i przedszkoli.....	88
Tabela 32 Liczba miejsc w szkołach i przedszkolach oraz liczba dzieci	89

DIAGNOZA GMINY CELESTYNÓW W LATACH 2010 - 2020

Tabela 33 Wyniki sprawdzianów w szkołach podstawowych w gminie Celestynów w roku 2010 na tle powiatu, województwa i kraju.....	93
Tabela 34 Wyniki sprawdzianów w szkołach podstawowych w gminie Celestynów w latach 2015 i 2020 na tle powiatu, województwa i kraju.....	94
Tabela 35 Średni wiek mieszkańców gminy Celestynów	97
Tabela 36 Wykaz organizacji pozarządowych funkcjonujących na terenie gminy Celestynów w latach 2010, 2015 i 2020.....	99
Tabela 37 Dochody Budżetu gminy Celestynów	103
Tabela 38 Dochody własne Gminy Celestynów	104
Tabela 39 Podatki lokalne w gminie Celestynów w latach 2010 – 2020.	105
Tabela 40 Wydatki budżetu gminy Celestynów w latach 2010 - 2020 r.	106
Tabela 41 Zdolność inwestycyjna gminy Celestynów w latach 2010-2020	108
Tabela 42 Wskaźniki określające zdolność inwestycyjną gminy Celestynów w latach 2015 i 2020 .	109
Tabela 43 Wyniki ocen jakości życia mieszkańców w zakresie środowiska naturalnego, przestrzeni i komunikacji	112
Tabela 44 Wyniki ankiet w zakresie sfery społecznej i infrastruktury technicznej	113
Tabela 45 Wyniki ankiet w zakresie sfery gospodarki i infrastruktury technicznej	114
Tabela 46 Priorytety warunkujące poprawę jakości życia wg respondentów ankiety badającej.....	116

Spis rycin

Rycina 1 Położenie gminy Celestynów na tle powiatu otwockiego i województwa.....	5
Rycina 2 Gmina Celestynów w strukturze unijnej NUTS regionu warszawskiego stołecznego	7
Rycina 3 Metropolia Warszawska	8
Rycina 4 Podział administracyjny i statystyczny województwa mazowieckiego	8
Rycina 5 Obszar LGD „Natura i Kultura”	9
Rycina 6 Dostępność komunikacyjna w gminie Celestynów.....	10
Rycina 7 Dworzec kolejowy w Celestynowie	10
Rycina 8 Sołectwa Gminy Celestynów	12
Rycina 9 Gmina Celestynów w Planie Przeciwdziałania Skutkom Suszy.....	38
Rycina 10 Plan budowy nowej trasy w ramach DK 50 o parametrach drogi ekspresowej lub autostrady	41
Rycina 11 Plan budowy nowej trasy w ramach DK 50 o parametrach drogi ekspresowej lub autostrady	41
Rycina 12 Plan budowy bezkolizyjnego skrzyżowania drogi wojewódzkiej 2718 z linią kolejową nr 7	42
Rycina 13 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Celestynów	71
Rycina 14 Obszar objęty miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.....	72
Rycina 15 Planowany obszar do opracowania MPZP w gminie Celestynów	73
Rycina 16 Tereny inwestycyjne w miejscowości Regut	75

Spis wykresów

Wykres 1 Zmiany w populacji gminy Celestynów w latach 1995-2021	16
Wykres 2 Przyrost naturalny w gminie Celestynów w latach 1995 - 2020	17
Wykres 3 Przyrost naturalny w gminie Celestynów na tle województwa i kraju	18
Wykres 4 Przyczyny zgonów w gminie Celestynów w porównaniu z woj. mazowieckim i Polską	19
Wykres 5 Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	21
Wykres 6 Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	21
Wykres 7 Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym	22
Wykres 8 Podmioty gospodarcze w systemie Regon na terenie gminy Celestynów w latach 2009-2020	24
Wykres 9 Rodzaj przeważającej działalności wśród osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą	25
Wykres 10 Pracujący mieszkańcy gminy Celestynów wg płci w latach 1995 - 2020	26
Wykres 11 Liczba osób bezrobotnych według gmin - stan na koniec grudnia 2010, 2015, 2020 r.	28
Wykres 12 Stopa bezrobocia w gminie Celestynów na tle powiatu otwockiego, woj. mazowieckiego i Polski w latach 2010 – 2020 r.	29
Wykres 13 Szacunkowa stopa bezrobocia rejestrowanego w gminie Celestynów w latach 2004 - 2020	30
Wykres 14 Struktura użytkowania gruntów w gminie Celestynów	35
Wykres 15 Mazowiecki Park Krajobrazowy – zasoby naturalne gminy Celestynów	36
Wykres 16 Wykaz i liczba instalacji wspomagających sieć wodociągową	44
Wykres 17 Pozasieciowe urządzenia kanalizacyjne	46
Wykres 18 Odsetek mieszkańców korzystających z instalacji gazowych w gminie Celestynów na tle powiatu otwockiego i woj. mazowieckiego	47
Wykres 19 Zestawienie wydanych decyzji dla realizacji inwestycji celu publicznego z podziałem na rodzaj inwestycji	76
Wykres 20 Przestępstwa w gminie Celestynów w 2020 r.	77
Wykres 21 Statystyka przestępstw w gminie Celestynów w 2020 r w porównaniu z woj. mazowieckim i krajem	78
Wykres 22 Łączna kwota i liczba rodzin objętych zasiłkami w latach 2010, 2015, 2020 w gminie Celestynów	83
Wykres 23 Zasiłek okresowy - liczba rodzin i kwoty wypłaconych zasiłków w latach 2010, 2015 i 2020	83
Wykres 24 Powody przyznania zasiłku okresowego w latach 2010, 2015, 2020	84
Wykres 25 Zasiłek celowy- liczba rodzin i kwoty wypłaconych zasiłków w latach 2010, 2015 i 2020 r,	85
Wykres 26 Powody przyznania zasiłku celowego w latach 2010, 2015 i 2020 r.	85
Wykres 27 Liczba uczniów w szkołach i dzieci w wychowaniu przedszkolnym w gminie Celestynów	91
Wykres 28 Współczynnik skolaryzacji	92
Wykres 29 Współczynnik skolaryzacji – szkoły podstawowe w gminie Celestynów w latach 2010 - 2020	93

DIAGNOZA GMINY CELESTYNÓW W LATACH 2010 - 2020

Wykres 30 Wyniki sprawdzianów w szkołach podstawowych w gminie Celestynów w roku 2010 na tle powiatu, województwa i kraju.....	94
Wykres 31 Wyniki sprawdzianów w szkołach podstawowych w gminie Celestynów w 2015 r. na tle powiatu, województwa i kraju.....	95
Wykres 32 Wyniki sprawdzianów w szkołach podstawowych w gminie Celestynów w 2020 r. na tle powiatu, województwa i kraju.....	95
Wykres 33 Piramida wieku mieszkańców Gminy Celestynów	97
Wykres 34 Poziom wykształcenia mieszkańców Gminy Celestynów.....	98
Wykres 35 Poziom wykształcenia mieszkańców gminy Celestynów na tle woj. mazowieckiego oraz Polski	98
Wykres 36 Frekwencja w wyborach samorządowych	101
Wykres 37 Dochody budżetu gminy Celestynów.....	104
Wykres 38 Udział poszczególnych dochodów	105
Wykres 39 Podatki lokalne w latach 2010-2020	106
Wykres 40 Wydatki Budżetu w gminie Celestynów w latach 2010, 2015 i 2020 r.	107
Wykres 41 Zadłużenie gminy Celestynów w latach 2010 – 2020	108

Spis fotografii

Fot. 1 Rowy w zarządzie Spółek Wodnych.....	33
Fot. 2 Dwór Radzin	57
Fot. 3 Budynek dworca kolejowego w Celestynowie	57
Fot. 4 Kościół parafialny pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny	58

